

«یٚرد بکوک»؛ هکرا ب م هی آری سفت رون

- یهلا رون لَٚم :لوا لصف
 - یهلا رون لَٚم
 - (س) هقیٚدص ترضح ؛رون هی آ
 - نآرق تم طع : لوا هم دم قم
 - لیوأت و یَٚج :مود هم دم قم
 - الاو دوص قم :لیوأت
 - قاصم ندرک ادی پ :یَٚج
 - هفیرش هی آ تارق ف نای ب
 - رون هی آ لی ذ ثی داجا
- تام لظ لَٚم :مود لصف
 - «هللا نذا تویب یف»
 - تم لظ لَٚم ؛رون لَٚم
- مزاول و اههشیر ؛یهلا رون لَٚم :موس لصف
 - مزاول و اههشیر ؛یهلا رون لَٚم
 - یداع یاهناسنا طباور هشی ر
 - تی ب لها طباور هشی ر
 - نایعیش و تی ب لها

یهلآ ررون لَآثَم :لوا لصف

یہا رون لَٹَم: لولا لصف

یہا رون لَٹَم

میحرل انمحرل اهلل م سب [1]

وَرُونُ لَٹَمِ ضَرَّالْ وَ تَاوَامْسَلَا رُونُ هَلَلَا
عَجَزِي فُحَابْصَمْلَا حَابْصَمِ اِهِي فِةَاكْشَمَك
عَجَزِي نَمُ دَقُوِي يَرْدُ بَكْوَك اَهْنَاكْ عَجَزَلَا
عَجَزِي عَالِ وَ عَجَزِي عَالِ عَنُوتِي عَجَزِي
رَانُ هَسَسَمَتْ مَلْ وَلَ وَ عَجَزِي اُتِي رُ دَاكِي
وَ عَجَزِي نَمُ وَرُونُ لَ هَلَلَا يَدِي رُونُ يَلَعُ رُونُ
لُ لُ بَ هَلَلَا وَ سَانِلَلْ لَ لَ لَ لَ لَ لَ لَ لَ لَ لَ لَ لَ
مِلَعِي ش

رد ۱۳۹۶ لاس هیمطاف ربنم تاسلج رد هک تسای بللاطم یروآدرگ و میظنت، ورشیپ نتم [1]
تسا هدش هدافا تفت ناتسررهش.

(س) ه‌ق‌ی‌د‌ص ت‌ر‌ض‌ح ؛ر‌ون ه‌ی‌آ

ل‌ی‌ل‌ج ت‌ا‌د‌ا‌س ز‌ا ل‌ز‌ن‌م‌ب‌ح‌ا‌ص ،-ا‌ه‌ی‌ل‌ع ه‌ل‌ل‌ا م‌ا‌ل‌س - ه‌ق‌ی‌د‌ص ت‌ر‌ض‌ح ت‌د‌ا‌ه‌ش م‌ای‌ا ن‌ی‌م‌ه د‌وب ی‌س‌ل‌ج‌م ک‌ی
و‌ن ه‌ک‌ر‌ا‌ب‌م ی‌آ ه‌ب ع‌ج‌ا‌ر ،ی‌ن‌ز ی‌م ف‌ر‌ح ی‌ا ه‌م‌ل‌ک د‌ن‌چ ر‌گ‌ا :د‌ن‌د‌و‌م‌ر‌ف ن‌م ه‌ب ،م‌ی‌د‌ش د‌را‌و د‌ن‌د‌وب ر‌د‌ق‌ل‌ا
ن‌ک ت‌ب‌ح‌ص

م‌ه ن‌آ‌ل‌ا ،د‌ا‌ت‌ف‌ا ن‌ا‌ش‌ی‌ا ب‌و‌ل‌ط‌م ه‌ک د‌وب ی‌ر‌و‌ط و م‌د‌ر‌ک ت‌ب‌ح‌ص ی‌ا ه‌م‌ل‌ک د‌ن‌چ ن‌ک‌ا‌س ه‌ب ع‌ا‌د‌ت‌ب‌ا ر‌و‌ط ن‌ی‌م‌ه
ه‌ق‌ی‌د‌ص ت‌ر‌ض‌ح س‌ل‌ج‌م ر‌د د‌ر‌ا‌د ت‌ب‌س‌ا‌ن‌م م‌ت‌ف‌گ .د‌م‌آ م‌د‌ای ه‌س‌ل‌ج ن‌آ ،م‌ن‌ک‌ب ی‌ت‌م‌ح‌ا‌ز‌م ه‌ک ت‌س‌ا ر‌د‌ق‌م ه‌ک
م‌ه و ش‌د‌ا‌ف‌م م‌ه ،د‌و‌ش‌ب ش‌ح‌ب ت‌س‌ه ت‌ر‌ض‌ح ه‌ب ط‌و‌ب‌ر‌م ه‌ک ن‌آ‌ر‌ق ه‌ف‌ی‌ر‌ش ت‌ای‌آ -ا‌ه‌ی‌ل‌ع ه‌ل‌ل‌ا م‌ا‌ل‌س -
-ا‌ه‌ی‌ل‌ع ه‌ل‌ل‌ا م‌ا‌ل‌س - ت‌ر‌ض‌ح ا‌ب ش‌ط‌ا‌ب‌ت‌ر‌ا

ه‌ک ر‌ث‌و‌ک ه‌ر‌وس ؛ت‌س‌ا -ا‌ه‌ی‌ل‌ع ه‌ل‌ل‌ا م‌ا‌ل‌س - ه‌ق‌ی‌د‌ص ت‌ر‌ض‌ح ه‌ب ط‌و‌ب‌ر‌م م‌ی‌ر‌ک ن‌آ‌ر‌ق ر‌د ی‌د‌د‌ع‌ت‌م ت‌ای‌آ
ی‌ک‌ی ،ت‌س‌ا م‌و‌ل‌ع‌م ر‌ی‌ه‌ط‌ت ی‌آ ،ت‌س‌ا م‌و‌ل‌ع‌م ه‌ل‌ه‌ا‌ب‌م ی‌آ ،ت‌س‌ا م‌و‌ل‌ع‌م ر‌ه‌د ی‌ک‌ر‌ا‌ب‌م ه‌ر‌وس ،ت‌س‌ا ف‌و‌ر‌ع‌م
ر‌ا‌ر‌ق ،د‌و‌ب‌ن -م‌ا‌ل‌س‌ل‌ا م‌ه‌ی‌ل‌ع - ت‌ی‌ب‌ل‌ا ل‌ه‌ا د‌و‌خ ر‌ی‌س‌ف‌ت و د‌و‌ب‌ن م‌و‌ص‌ع‌م م‌ا‌م‌ا ش‌ی‌ا‌م‌ر‌ف ر‌گ‌ا ه‌ک ی‌ت‌ای‌آ
م‌ا‌م‌ا ،ه‌د‌م‌آ ش‌ی‌د‌ح ش‌ل‌ی‌ذ ر‌د ی‌ل‌ا‌ع‌ت ه‌ل‌ل‌ا‌د‌م‌ح‌ب‌ا‌م‌ا م‌ی‌ه‌د‌ب م‌ا‌ج‌ن‌ا ی‌ق‌ی‌ب‌ط‌ت و م‌ی‌ن‌ز‌ب ی‌ف‌ر‌ح ن‌ا‌م‌د‌و‌خ ا‌م د‌و‌ب‌ن
د‌ن‌ا ه‌د‌ا‌د ا‌ر ش‌د‌و‌خ ص‌ا‌خ ح‌ی‌ض‌و‌ت ی‌د‌را‌و‌م ر‌د و ا‌ر ب‌ل‌ا‌ط‌م د‌ن‌ا ه‌د‌ر‌ک ق‌ی‌ب‌ط‌ت‌و د‌ن‌ا ه‌د‌ر‌ب م‌س‌ا م‌و‌ص‌ع‌م

ف‌ر‌ح ،م‌ی‌ن‌ک ر‌ک‌ف ر‌ت‌ش‌ی‌ب م‌ی‌ن‌ا‌و‌ت ی‌م د‌ن‌د‌و‌م‌ر‌ف د‌ا‌ش‌ر‌ا - م‌ا‌ل‌س‌ل‌ا م‌ه‌ی‌ل‌ع - ت‌ی‌ب‌ل‌ا ل‌ه‌ا د‌و‌خ ن‌و‌چ ا‌م ا‌ذ‌ل
ک ی‌ر‌ب‌ک ه‌ق‌ی‌د‌ص ت‌ر‌ض‌ح ه‌ب ه‌ک‌ر‌ا‌ب‌م ی‌آ ن‌ی‌ا ه‌ک ت‌س‌ا ی‌ر‌و‌ج ه‌چ‌و د‌ن‌ا ه‌د‌و‌م‌ر‌ف ه‌چ م‌ی‌ن‌ی‌ب‌ب و م‌ی‌ن‌ز‌ب
،د‌و‌ش ی‌م ط‌و‌ب‌ر‌م د‌ن‌ت‌س‌ه س‌ل‌ج‌م ب‌ح‌ا‌ص و م‌آ‌ی‌ا ن‌ی‌ا ب‌ح‌ا‌ص

،د‌ر‌ا‌د ی‌ص‌ا‌و‌خ ه‌چ و د‌ر‌ا‌د ی‌ر‌ا‌ث‌آ ه‌چ د‌ن‌ن‌ا‌د ی‌م و د‌ن‌د‌ی‌ن‌ش ه‌م‌ه م‌ه ا‌ر ه‌ک‌ر‌ا‌ب‌م ی‌آ ن‌ی‌ا ل‌ص‌ا

ن‌آ‌ر‌ق ت‌م‌ظ‌ع : ل‌و‌ا ه‌م‌د‌ق‌م

ت‌س‌ا ف‌ر‌اع‌م س‌و‌ن‌ای‌ق‌ا ،ت‌س‌ا م‌ی‌ر‌ک ن‌آ‌ر‌ق

«ن‌ی‌ی‌م‌ا‌ل‌ا ی‌ف‌ ش‌ع‌ب»

ن‌ی‌ی‌م‌ا‌ل‌ا ی‌ف‌ ش‌ع‌ب ی‌د‌ل‌ا َوُه :«د‌و‌م‌ر‌ف ن‌آ‌ر‌ق :د‌ن‌د‌و‌م‌ر‌ف ی‌م ن‌ا‌ش‌س‌ر‌د ر‌د د‌ای‌ز ه‌د‌از ن‌س‌ح ی‌ا‌ق‌آ ج‌ا‌ح
ث‌و‌ع‌ب‌م ا‌ر ر‌ب‌م‌ای‌پ،د‌ن‌ن‌ا‌د ی‌م‌ن ی‌ز‌ی‌چ و د‌ن‌د‌ن‌ا‌و‌خ‌ن س‌ر‌د ه‌ک ی‌ن‌ا‌س‌ک ن‌ی‌ب ر‌د ا‌د‌خ «[\[1\]](#)م‌ه‌ن‌م‌ا‌ل‌و‌س‌ر‌
د‌ر‌ک ث‌و‌ع‌ب‌م ا‌ر ر‌ب‌م‌ای‌پ ا‌ه ن‌ی‌ا ن‌ی‌ب ا‌د‌خ ،د‌ن‌د‌و‌م‌ر‌ف ه‌ک ت‌س‌ا ن‌ی‌ا ش‌ا ی‌ن‌اع‌م ز‌ا ی‌ک‌ی ه‌ت‌ب‌ل‌ا.د‌ر‌ک

ر‌ش‌ب غ‌ب‌ا‌و‌ن ن‌ا‌گ‌ر‌ز‌ب :ن‌و‌ی‌م‌ا

ن‌ب‌ا ،ی‌ب‌ا‌ر‌ا‌ف ،ر‌ش‌ب غ‌ب‌ا‌و‌ن ن‌ا‌گ‌ر‌ز‌ب ی‌ن‌ع‌ی ؟ه‌چ ی‌ن‌ع‌ی د‌ی‌ن‌ا‌د ی‌م «ن‌ی‌ی‌م‌ا‌ل‌ا» ن‌ی‌ا :د‌ن‌ت‌ف‌گ ی‌م ن‌ا‌ش‌ی‌ا د‌ع‌ب
ت‌ر‌ض‌ح ل‌ب‌ا‌ق‌م د‌ن‌س‌ر‌ ی‌م ی‌ت‌ق‌و‌ا‌م د‌ن‌د‌ن‌ا‌و‌خ‌ن س‌ر‌د ر‌م‌ع‌ ک‌ی ،ی‌س‌و‌ط‌خ‌ی‌ش ،ی‌ل‌ح م‌ا‌ل‌ع ،ا‌ر‌د‌ص‌ا‌ل‌م ،ا‌ن‌ی‌س
م‌ د‌ای‌ز د‌ا‌ت‌س‌ا د‌و‌ب ی‌گ‌ن‌ش‌ق م‌ت‌ک‌ن ،د‌ی‌ت‌س‌ه ی‌م‌ا ا‌م‌ش ه‌م‌ه د‌ی‌ی‌ای‌ب:د‌ی‌و‌گ ی‌م ن‌آ‌ر‌ق د‌ن‌ز‌ ی‌م و‌ن‌از
[2]د‌ن‌ت‌ف‌گ

ی‌ا‌د‌خ د‌ه‌ا‌و‌خ ی‌م ن‌آ‌ل‌ا !د‌ی‌و‌ش‌ب ع‌م‌ج ا‌ه غ‌ب‌ا‌ن م‌ه ،«ن‌ی‌ی‌م‌ا‌ل‌ا ی‌ف‌ ش‌ع‌ب» :ت‌س‌ا ن‌آ‌ر‌ق ن‌ی‌ا ه‌ک ن‌ی‌ا ر‌و‌ظ‌ن‌م
د‌ه‌د‌ب ت‌ف‌ر‌ع‌م ،د‌ی‌ا‌م‌ر‌ف‌ب ل‌ز‌ا‌ن ی‌ا ه‌ی‌آ-ه‌ل‌آ و ه‌ی‌ل‌ع ه‌ل‌ل‌ا ی‌ل‌ص - ن‌ی‌ی‌ب‌ن‌ل‌ا م‌ت‌ا‌خ ش‌د‌و‌خ ب‌ی‌ب‌ح ر‌ب ل‌اع‌ت‌م
؟ه‌د‌و‌م‌ر‌ف ع‌و‌ر‌ش ه‌چ ،ش‌د‌و‌خ ی‌ا‌ه ه‌د‌ن‌ب ه‌ب

ی‌ل‌ا ا‌ن‌ط‌ب‌و‌ن‌ط‌ب‌ل‌و‌ا ن‌ط‌ب ن‌آ‌ر‌ق‌ل‌ل‌ن‌ا» ه‌ک د‌ر‌اد ث‌ی‌د‌ح ر‌د «ض‌ر‌أ‌ل‌ا و ت‌ا‌و‌م‌س‌ل‌ا ر‌ون ه‌ل‌ل‌ا»
د‌ر‌اد ح‌ی‌ض‌و‌ت و ن‌ط‌ا‌ب ،د‌ر‌اد ق‌م‌ع ا‌ت د‌ا‌ت‌ف‌ه ا‌ت د‌ی‌ن‌ی‌ب ی‌م ه‌ک ا‌ر ن‌آ‌ر‌ق م‌ی‌آ‌ر‌ه ،«[\[3\]](#)ا‌ن‌ط‌ب‌ن‌ی‌ع‌ب‌س

۲ ه‌ی‌آ،ه‌ع‌م‌ج‌ل‌ا ه‌ر‌وس [\[1\]](#)

ن‌ع‌ی ؛د‌ن‌ت‌س‌ه ی‌م‌ا ه‌م‌ه ی‌ن‌ع‌ی ؟م‌ه‌ن‌م‌ا‌ل‌و‌س‌ر‌ن‌ی‌ی‌م‌ا‌ل‌ا ی‌ف‌ ش‌ع‌ب ی‌د‌ل‌ا َوُه ه‌ع‌م‌ج م‌ر‌وس ر‌د م‌ی‌ر‌ک ن‌آ‌ر‌ق [\[2\]](#)
و ا‌ه‌ی‌س‌و‌ط‌خ‌ی‌ش ،ا‌ه‌ی‌ب‌ا‌ر‌ا‌ف ر‌ی‌ظ‌ن ،ر‌ه‌د غ‌ب‌ا‌و‌ن ه‌ک د‌ا‌ت‌س‌ر‌ف ن‌ی‌ر‌خ‌آ‌ل‌ا و ن‌ی‌ل‌و‌ا‌ل‌ا ی‌ف‌ ا‌ر ی‌ل‌و‌س‌ر‌ د‌ن‌و‌ا‌د‌خ
م‌ت‌ا‌خ ب‌ا‌ن‌ج ه‌ک د‌ن‌و‌ش‌ ع‌م‌ج ه‌م‌ه ا‌ه‌ن‌و‌ط‌ا‌ل‌ف‌ا و ا‌ه‌و‌ط‌س‌ر‌ا و ا‌ه‌ا‌ر‌د‌ص‌ا‌ل‌م و ا‌ه‌ی‌س‌و‌ط‌ق‌ق‌ح‌م و ا‌ه‌ی‌ل‌ح ه‌م‌ا‌ل‌ع
وَ ه‌ک د‌ن‌د‌ن‌ا‌و‌خ‌ی‌م ا‌ر ه‌ی‌آ ن‌ی‌ا ه‌م‌ه ن‌ا‌ش‌د‌و‌خ ا‌ه‌ن‌آ د‌ر‌ی‌گ‌ب ر‌ا‌ر‌ق ن‌ا‌ش‌ن‌ا‌ی‌م ر‌د ه‌ل‌ا و ه‌ی‌ل‌ع ه‌ل‌ل‌ا ی‌ل‌ص ء‌ای‌ب‌ن‌ا‌ل‌ا
ر‌ه‌د غ‌ب‌ا‌و‌ن ر‌گ‌ا و ت‌س‌ا م‌ل‌اع‌ و‌ا و ی‌م‌ا ا‌م .د‌ن‌م‌ل‌اع ن‌ا‌ش‌ی‌ا و م‌ی‌م‌ا‌و‌ع ه‌م‌ه ا‌م ی‌ن‌ع‌ی ؛ن‌ی‌ی‌م‌ا‌ل‌ا ی‌ف‌ ش‌ع‌ب ی‌د‌ل‌ا
ا‌ه‌ن‌ی‌ا د‌ش‌ا‌ب ن‌ا‌ش‌ن‌ا‌ی‌م ر‌د م‌ا‌ل‌س‌ل‌ا ه‌ی‌ل‌ع ی‌ص‌و و ه‌ل‌ا و ه‌ی‌ل‌ع ه‌ل‌ل‌ا ی‌ل‌ص ه‌ل‌ل‌ا ل‌و‌س‌ر‌ ب‌ا‌ن‌ج و د‌ن‌و‌ش‌ ع‌م‌ج
(۸۰ ص ۱، ج ،ه‌ع‌ب‌ر‌ا‌ل‌ا ر‌ا‌ف‌س‌ا‌ل‌ا ی‌س‌ر‌ا‌ف ح‌ر‌ش).د‌ن‌م‌ل‌اع ن‌ا‌ش‌ی‌ا ب‌ا‌ن‌ج و م‌ی‌ت‌س‌ه ی‌م‌ا ا‌م :د‌ن‌ی‌و‌گ‌ی‌م

ر‌د‌ق‌ن‌آ و د‌ر‌اد ی‌د‌و‌ج و ت‌م‌ظ‌ع ر‌د‌ق‌ن‌آ و د‌ش‌ا‌ب‌ی‌م ی‌ت‌س‌ه م‌ا‌ظ‌ن ق‌ی‌ا‌ق‌ح ف‌ر‌ط و ت‌س‌ا ی‌و‌ق‌ ح‌و‌ر و ا‌ل‌ا‌ب ن‌ا‌ج ر‌د‌ق‌ن‌آ
ر‌گ‌ا ؟م‌ه‌ن‌م‌ا‌ل‌و‌س‌ر‌ن‌ی‌ی‌م‌ا‌ل‌ا ی‌ف‌ ش‌ع‌ب ی‌د‌ل‌ا َوُه م‌ی‌ف‌ا‌ک‌ش‌ب ا‌ر ع‌ق‌ا‌و‌ ر‌گ‌ا ه‌ک م‌ی‌ر‌ود و م‌ی‌ر‌ود ا‌ه‌ا‌م ل‌ا‌ث‌م‌ا
ب‌ا‌ن‌ج و م‌ی‌ن‌ک ع‌م‌ج ا‌ج‌ک‌ی ر‌د ا‌ر ر‌ه‌د غ‌ب‌ا‌و‌ن ن‌ی‌ا ،ف‌ل‌ت‌خ‌م ن‌و‌ن‌ف ر‌د ن‌ا‌ن‌ف ی‌ا‌ه‌ن‌ف ک‌ی و ا‌ه‌د‌ر‌م ک‌ی و غ‌ب‌ا‌و‌ن

وُه، هك دننكىم فارتعا همه غباون نيا دباي ب فرح هب و دناسانشب ارش دوخ ناشيا نايم رد متاخ مي طع وا ردقنآ. ناگرزب و لوحف و غباون ىنع ي، نييما :مُهْنَمَّ الْوُسَرَّ نِيَّيِّمُ الْا يَفَ تَغَبَّيْ دَلَّا نم مُتَيَتُوا اَمَو ! ميتسه هك ام اناد و ملع تسوا .«ىذلا وه» هك دننكىم فارتعا غباون هك تسا (٥٠٧-٥٠٦ ص ، ج١، نامه). تسا قداص ام رابردَّالْيَلَقَّ الْاَلِمُ لَعْلَا

ديزي نب رباح نع يشباول سيش نع ليضفلا نب دمحم نع مكحلا نب يلع نع هيبأ نع هنع [3] ينباجأف ةيناث هنع هتلأس مث ينباجأف ريسفتلا نم ءيش نع ع رفعج ابأ تلأس :لاق يف عجل اي لاقف مويلا لبق اذه ريغ باوجب ةلأسملا هذه يف ينبجأ تنك كادف تل عج تل قف رخآ باوجب لوقع نم دعبأ ءيش سيل رباح اي رهظ رهظلل و رهظ هل و انطب نطب لل و انطب نآرق لل نإ رباح فرصنم لصتم مالك وه و ءيش يف اه رخآ و ءيش يف اهلوا نوكة ءيآلا نإ نآرقلا ريسفت نم لاجرلا (300 ص ؛ ج2 ؛ نساحملا) هوجو ىلع

سيل و رباح اي لاق مث -ارهظ نطب لل و انطب نآرق لل نإ رباح اي ع هللا دبع وبأ لاق :لاق رباح نع 2- ءيش يف اه رخآ و ءيش يف اهطسوأ و -ءيش يف اهلوا لزنتل ءيآلا نإ ، هنم لاجرلا لوقع نم دعبأ ءيش (11 ص ؛ ج1 ؛ يشايعلا ريسفت) هوجو ىلع فرصتي لصتم مالك وه و

یہ لہا رونا لَٹَم: لہوا لصف

لیوأت و یَرَج: مود ہم دقم

دراد یَرَج نآرق یَرَج، دراد لیوأت نآرق یَرَج درک حرطم دوش یم ار اه شحب عاونأ نآرق تای آرد.

یہ لارون لَتَم: لولا لصف

الاول دوصقم: لیوات

نی! تسای ندل ملع و تمصع ملع هب جاتحم هک رهاظ زا دافتسم ریغ الاول دوصقم کی ینعی لیوات
لیوات دوش یم.

قادیصم ندرک ادیپ: یرج

[1] تسرا ہی آ کی قادیصم ندرک ادیپ، یرج ام

- هقیص ترضح ینعی نمؤم نیادیوگب دیناوت یم امش دنک یم نمؤم حدم نآرق رد لاعتم یادخ رگا
'لک یارب الالب دنلب تسرا یحدم هیآ، تسرا یرج نیادی تسین لیوأت شمسا نیادی، -هیلعل هلال مالس
قیببطت رگا دنتسه یننمؤم یاسور تیبلا لهأ، ناشرسمه، ناشردپ، هقیص ترضح، یننمؤم
ی، یرج دوش یم، یدرک

تیبلا لهأ عمئأ لوق نم ذوخأم حالطصا (باتکلا اذه یف هلمعتسن ام اریثک و) یرجل نأ ملعأ و [1]
(ع).

یف ام؛ یرجل اهورلا هذو نع (ع) رفجج ابأ تلأس: لاق راسی نب لیضفل نع، یشایعل ریسفت یف
و رهظ: هلوqb ینعی ام؛ علطم دح لکل و، دح هل و الی فرح اهیف ام و -نطب و رهظ اهل و الی آ نآرقلا
یرج ی امک یرجی، دعب نک ی مل ام هنم و یضم ام هنم، هلیوأت هنطب و هلیزنن هرهظ؟ لاق؟ نطب
ثیدحل عقوق یش هنم عاج ام لک، رمقل و سمشل

یلعل نآرقلا نم یرجل نوقببطی (ع) مهناف تیبلا لهأ عمئأ قیللس هذو و، رخأ تاییوری نعنملا اذه یف و
نآرقلا نإف، هدعاسی رابتعالا و، لوزنلا دروم نع اجراخ ناک نإ و دراوملا نم هیلعل قبطنی نأ لبقی ام
فراعمل نم هنیب ام و، لمعلل بجاو و قلخلل بجاو و داقتعالا بجاو یلی مهیدهی نیمللعلل یده لزن
عرش و اقلیدر و اقلیضف نم هرکذ ام و نامز نود، نامز ال و لاح نود لاحب صتخت ال قئاقح یرظنلا
عیرشتل مومعل رصع نود رصع ال و درف نود درف دیقتی ال یلمع مک نم

ال (عقوا و) صخش یف تایی و اقلی لوزن بقعت یثداحل و ارمأل وه و) لوزنلا نأش نم درو ام و
و ماع نایبلا نأل اهتومب تومی و اهئاضق ناب مکحل یضقنیل عقاولا یلع مکحل رصق بجوی
اللعم نیرخأ قح یف لزانلا مذلأ و اقلی نینمؤملا نم دارفأ قح یف لزانلا حدملا نإف، قلطم لیلعلتلا
موق یف تافصلا کلت نیع دوجو عم لوزنلا دروم صخش یلع امهرصق نکمی ال، مهیف تافص دوجوب
-دئاملا: «هناوضرعبتا نم هلال هب یدهی»: یلعات لاق، هیلعل لیدی اضیأ نآرقلا و، اذک و مهذب رخأ
لاق و 42-دجس مح: «هفلخ نم ال و هیدی نیب نم لطابلا هیتأی ال یزع باتکل هنإ و»: لاق و 16
9-رحل: «نوظفاحل هل انإ و رکذل انلزن نحن انإ»: یلعات

یف یریثک، یرجل تاییوری: نعنملا ادعأ یلع و (ع) مهیلعل یرجل نآرقلا تاییال قیببطت یف تاییورلا و
یف اهرثک ادری کترتن ماعلا هینبتلا اذه دعب نحن و، نیئمل غلبت امبر و، عفلتخملا بابوأل
(رکذتیلف ثحبل یف ضرغ اهب قلعت ام ال، باتکلا یف ضرغل نع اهجوخل یرجل تاییورلا ثاحبأل
(41-42 ص، ج 1، نآرقلا ریسفت یف نازیمل

مان رایسب نآزا باتک نیادی رد ام هک، (قادیصم رب یلک قیببطت) یرج هملک هک، تسناد دیاب مه ار نیادی
میاهتفرگ عتیب لهأ همئا تاملک زاهک تسرا یحالطصا، میربی

ثيڊح نيا زاع رقاب ماما زانم :تفگ هك ،هدش تياور راسي نب لئصف زاشايغ ريسفت رد الثم رد ىفرح چيه و ،ىنطاب و ،دراد ىرهاظ هكنا رگم ،تسين نآرق رد ياهيآ چيه :دناهدومرف هك ،مديسرپ نيا زاناشروطنم ،تسا ىغلطم ىدح ره يارب و ،تسا ىباسح و ىدح وارب هكنا رگم ،تسين نآرق نآ ياهليوات زاضعب ،تسنآ ليوات شنطاب و ،نآ ليزنت نآرق رهاظ :دومرف ؟تسيچ نطاب و رهاظ ،تسا نايرج رد هام و باتفآ دننام ،(رمقلا و سمشلا ىرجي امك ىرجي) ،هدماين زونه ىضعب و ،هتشذگ ىرگيد تياورانعم نيا رد و .(ثيڊح رخآ ات) [1]،دوشىم عقاو ليوات نآ ،دمآ اهليوات نآ زازيچ تقو ره لباق هك ىدروم ره رب ار نآرق زاهيآ كپهراومه هك ،تسا عتيب لهامئا هقيلس دوخ نيا و ،تسه زين لقع ،دشاب هتشادن هيآ لوزن درومب ىطبرالصا هك دنچ ره ،دنانكىم قيبطت دشاب نآ اب قابطنا راودا همه رد ،اهناسنا همه تياده روظنمب نآرق هكنيا يارب ،دنادم حيص ارشور و هقيلس نيهمه مه هچنآ و ،دندرگ قلختم نادب دياب هچنآ و ،دشاب دقتعم نادب دياب هچنآ ىوسب ار نانآ ات ،هدش لزان صوصخم لاح كي و ،صاخ رصع كي ب صتخم نآرق ىرطن فراعم نوچ ،دنك تياده ،دنانك لمع دياب هك و تليذر ار هچنآ و ،تسا تليصف تيرشب راودا همه رد ،هدناوخ تليصف نآرق ار هچنآ ،تسين هن ،هدومن عيرشت ىلمع ماكح زاهك ار هچنآ و ،تسا تشز و دنسپان هشيهمه ،هدرمش دنسپان .)ىدبا و ىناهج و ىمومع تسا ىعيرشت هكلب ،رصع نآ صاخشاب هن و ،تسا لوزن رصعب صوصخم .(ص ۶۶-۶۷، ج 1، نازيمل ريسفت همجرت

ه‌ف‌ی‌ر‌ش ه‌ی‌آ ت‌ا‌ر‌ق‌ف ن‌ای‌ب

و ت‌ا‌و‌ا‌م‌س‌ل‌ا ر‌ون ه‌ل‌ل‌ا»(ف‌ل‌ا «ض‌ر‌ا‌ل‌ا

ن‌ی‌م‌ز و ا‌ه ن‌ا‌م‌س‌آ ر‌ون ل‌ا‌ع‌ت‌م ی‌ا‌د‌خ ،«ض‌ر‌ا‌ل‌ا و ت‌ا‌و‌م‌س‌ل‌ا ر‌ون ه‌ل‌ل‌ا»: ه‌ک ت‌س‌ا ن‌ی‌ا ه‌م‌ی‌ر‌ک ی‌آ ع‌و‌ر‌ش ت‌س‌ا.

ر‌ون ی‌ا‌ن‌ع‌م

ی‌س‌ح ر‌ون ≠ ر‌ون

ی‌م ،پ‌م‌ا‌ل ق‌ی‌ر‌ط ز‌ا ای د‌ی‌ش‌ر‌و‌خ ق‌ی‌ر‌ط ز‌ا ا‌م م‌ش‌چ ه‌ک ی‌ر‌ون ن‌ی‌ا ،ر‌ون ز‌ا د‌و‌ص‌ق‌م ا‌ج‌ن‌ی‌ا ه‌ک ت‌س‌ا م‌و‌ل‌ع‌م ن‌آ‌ل‌ا .د‌و‌ش ی‌م د‌و‌ب‌ا‌ن و و‌ح‌م ،د‌و‌ش‌ب ع‌ط‌ق ش‌د‌و‌خ ن‌د‌ع‌م ن‌آ‌ ز‌ا ه‌ط‌ح‌ل ه‌ب ه‌ط‌ح‌ل ه‌ک ر‌ون ن‌ی‌ا ؛ت‌س‌ی‌ن د‌ن‌ی‌ب ا‌ت ه‌ک ت‌س‌ا د‌ی‌ل‌ک ک‌ی ه‌ب د‌ن‌ب ه‌ک ی‌ر‌ون ن‌ی‌ا ،ت‌ف‌ر ر‌ون د‌ی‌ن‌ز‌ب ا‌ر ش‌د‌ی‌ل‌ک ا‌م‌ش ت‌س‌ا ن‌ش‌و‌ر غ‌ا‌ر‌چ ؟!ل‌ا‌ع‌ت‌م ی‌ا‌د‌خ ی‌ا‌ر‌ب د‌ی‌ر‌ی‌گ‌ب ر‌ا‌ر‌ق لَٚٚم د‌ه‌ا‌و‌خ ی‌م ن‌ی‌ا د‌و‌ر ی‌م د‌ی‌ن‌ز‌ب

ت‌س‌ا د‌و‌ج‌و ر‌ا‌د ی‌م‌ه اُ‌د‌ب‌م ت‌س‌ا‌ه ف‌ر‌ح ن‌ی‌ا ق‌و‌ف ه‌ک‌ل‌ب د‌و‌ب د‌ه‌ا‌و‌خ و ت‌س‌ه و ه‌د‌و‌ب ه‌ش‌ی‌م‌ه ه‌ک ی‌ق‌ل‌ط‌م اُ‌د‌ب‌م ؟! (پ‌م‌ا‌ل ر‌ون ه‌ب ه‌ر‌ا‌ش‌ا) ر‌ون ن‌ی‌ا ی‌ن‌ع‌ی ،«ض‌ر‌ا‌ل‌ا و ت‌ا‌و‌م‌س‌ل‌ا ر‌ون»: د‌ی‌ا‌م‌ر‌ف ی‌م ه‌ک م‌ی‌ر‌ک ن‌آ‌ر‌ق

ر‌ون ن‌ی‌ا .د‌ی‌ر‌ی‌گ ی‌م د‌ی‌ر‌ی‌گ‌ب ا‌ر ش‌ی‌و‌ل‌ج د‌ی‌ه‌ا‌و‌خ‌ب ا‌ج‌ک‌ر‌ه ،د‌ن‌ک ق‌ی‌ر‌ط‌ی‌ط د‌ی‌ا‌ب ه‌ط‌ح‌ل ه‌ب ه‌ط‌ح‌ل ن‌ی‌ا ا‌ر ا‌ت‌ت‌ر‌و‌ص د‌ی‌ا‌ی‌ب ف‌ر‌ط ن‌ی‌ا ز‌ا ر‌ون ر‌گ‌ا ؟ت‌س‌ا ف‌ع‌ض ش‌ی‌ا‌پ‌ا‌ر‌س د‌ی‌ن‌ک ش‌ر‌ک‌ف ا‌م‌ش ه‌چ ر‌ه ه‌ک ی‌س‌ح ن‌ی‌ا ،د‌ی‌ن‌ی‌ب‌ب ا‌ت د‌ی‌ش‌ا‌ب و‌ا ف‌ر‌ط ه‌ب د‌ی‌ا‌ب‌آ‌م‌ت‌ح ه‌ک ی‌ر‌ون ،د‌ی‌ن‌ی‌ب ی‌م‌ن ا‌ر ر‌ون ن‌ی‌ا ر‌گ‌ی‌د ،د‌ی‌ن‌ا‌د‌ر‌گ‌ر‌ب ه‌چ ی‌ن‌ع‌ی س‌پ ؟د‌ن‌ز‌ب ن‌ی‌ا ه‌ب -د‌ن‌ز‌ب لَٚٚم د‌ه‌ا‌و‌خ ی‌م ش‌د‌و‌خ ی‌ا‌ر‌ب ه‌ک -ل‌ا‌ع‌ت‌م ی‌ا‌د‌خ ه‌ک ت‌س‌ا ی‌ز‌ی‌چ ه‌چ

۱. «ه‌ر‌ی‌غ‌ل ر‌ه‌ظ‌م‌ل‌ا ،ه‌س‌ف‌ن‌ل ر‌ه‌ا‌ظ‌ل‌ا»

ش‌د‌و‌خ ر‌ون ،ای‌ن‌د ن‌ی‌ا ر‌د د‌ر‌ا‌د ی‌ک‌ا‌ر‌ت‌ش‌ا ه‌ل‌ب ،د‌ن‌ی‌ب ی‌م ی‌د‌ا‌م م‌ش‌چ ن‌ی‌ا ه‌ک ت‌س‌ا ی‌ر‌ون ز‌ا ر‌ی‌غ ر‌ون ن‌ی‌ا ب‌خ ،«ه‌ر‌ی‌غ‌ل ر‌ه‌ظ‌م‌ل‌ا ،ه‌س‌ف‌ن‌ل ر‌ه‌ا‌ظ‌ل‌ا»: د‌ی‌ن‌ی‌ب ی‌م و‌ا ی‌ل‌ی‌س‌و‌ب د‌ی‌ن‌ی‌ب‌ب د‌ی‌ه‌ا‌و‌خ‌ب ا‌ر ه‌چ ر‌ه و ت‌س‌ا ر‌ه‌ا‌ظ [1]د‌ش ی‌ز‌ی‌چ ک‌ی ن‌ی‌ا

و م‌د ی‌م‌ه ت‌س‌ا ر‌ه‌ا‌ظ ش‌د‌و‌خ ،د‌ن‌ک ش‌ر‌ه‌ا‌ظ ی‌ر‌گ‌ی‌د د‌ر‌ا‌د‌ن ز‌ای‌ن‌آ‌ل‌ص‌ا ه‌ک د‌ش‌ا‌ب ی‌ت‌ق‌ی‌ق‌ح ک‌ی ر‌گ‌ا س‌پ ،ت‌س‌ا ب‌و‌خ ن‌ی‌ا د‌ن‌ک ی‌م د‌ا‌ج‌ی‌ا د‌ن‌ک ی‌م ر‌ه‌ا‌ظ م‌ه ا‌ر ی‌ه‌ا‌ن‌ت‌ی‌ا‌ل م‌ل‌ا‌و‌ع ،ت‌ق‌ل‌خ ه‌ا‌گ‌ت‌س‌د

م‌ی‌ن‌ی‌ب ی‌م ا‌ر ش‌د‌و‌خ .د‌ه‌د‌ب ش‌ن‌ا‌ش‌ن ا‌م ه‌ب د‌ی‌ا‌ی‌ب ی‌ر‌گ‌ی‌د ر‌ون د‌ی‌ا‌ب‌ن ر‌گ‌ی‌د ت‌س‌ه ا‌ج‌ن‌ی‌ا ه‌ک ی‌ر‌ون ن‌آ‌ل‌ا د‌ر‌ا‌د‌ن ز‌ای‌ن ر‌ون ؟م‌ی‌ن‌ی‌ب‌ب ا‌ر ی‌ل‌ب‌ق ر‌ون ا‌ت د‌ی‌ر‌و‌ا‌ی‌ب ی‌ر‌گ‌ی‌د ر‌ون د‌ی‌و‌گ‌ب د‌ی‌ا ه‌د‌ر‌ک ا‌د‌ی‌پ ا‌ر ی‌ر‌ون ا‌م‌ش

دښونش یم راکش آرون نیاطسوت دنرادن رونهک یرگیدیاهزیچ یلو،رون هب

ام روهظلا نم کړی غلا»:تسه هیلع هللا مالس - ءادهشلادیس ترضح هب بوسنم اعد رقف نآرد
وت زا ریغ هچره ویتسه رترهاظ زیچ همه زات و تایاخ «**[2]کل رهظملا وه نوکی یتح کل سیل**
دنکب شکرد سک ره ،تسا دنلب ینالقع یانعم هب دشاب رگا انعم نیاینک یم رهظار و اتسه
!شلح هب اشوخ

لاعتم یاخ ،«**ضرألا و تاومسلل ارون هللا**»:دیامرف یم میرک نآرق دنیب یم دنک یم هعجارم دعب
همه ضرأ و تاوامس اما ،تسا یدبا ،تسا یلزا ،تسا شدوخ زاشدوخ و دنک رهظار و ایزیچ تسین نکمم
اذل و دنتسه و اجاتحم دندنکیامندوخ ،دنیایب روهظ هب ،دنیایب دوجو هب دنهواخب رگا ،دنکیرات
و تاومسلل رونم هللا»: دنا هتفگ نی رسفم ضعب هچنآ هب تسین مه یزاین نایب نیایور
جاتحم یرگیدی هب تسین ریقف تسا شدوخ یاپ یور شدوخ هک یدوجو تسا مولعم بوخ ،«**[3]ضرألا**
کرابم یآ هب یسک هک یا هزادنا ات درادن یانعم ،ضرألا و تاومسلل رونم هک تسا ینامه نیاینک تسین
دمهفب ردقچ دنک یم هعجارم

۲. تیاده

رون ،تسا کیرات هکییاج ؛تسا تیاده دد یم ماجنا یسح رونهک یریاهراک زایکی دینیبب امش
هک تسا یدی شروخ ای دیآ یم پمال کی دیآ یم فیعض عمش کی اما ،دیورب هار دیناوت یم ،تسین
یتقو دینیب یم ار اچ همه دیآ یم یتقو هداد رارق یسح راونا ندعم ار و لاعتم یاخ هک تسا یوق رون
یم ادیپ ار هار دیورب دیهواخ یم ییاج رگا ،دیتفا یمن هچ هب ،دیروخ یمن راوید هب دید ناتمشچ
دیسر یم فده هب دینک

انعم مه نیاینک ،دیسر یم لزنم هب هک تسوا لیسوب تسا تیاده ببس تسا تیاده لیسو رون
،«**ضرألا و تاومسلل ارون هللا**» -هیآ نیاینک دیمهف هچره سک ره :-دراد مه تیاورد ،تسا یبوخ
هب زاین تاقولخم هظحل هب هظحل **[4]**تساهنآ رد هکره و نیمز و اهانامسآ مامت رگت تیاده لاعتم یاخ
قئالخم مد هب مد «**[5]نأش یف وه موی لک ضرألا و تاومسلل یف نم هلئسی**» ،دنراد تیاده
میاهدنامو یهدن دعب هظحل ؛ایاخ ،تسا زارد یهلا هاگشیپ ناشی یادگرتسد

ئیش لک یطعأ یدلا انب رلاق یسوم ای امک بر نمف» ؟درک ضرع هچ یسوم ترضح هب نوعرف
تسا یداه سپ ؛دومرف تیاده مه دعب هدرک داجیا ار همه «**[6]یده مٹ هقلخ**

یا هرد ،«**ضرألا و تاومسلل ارون هللا**» انعم نیاینک هب تسا ندرک تیاده دیآ یم شزا هک یراک رون
و ارنرب ،وارگ تیاده ،وایده ،دشابن تیاده جاتحم یا هظحل چی هک نیمز و اهانامسآ رد تسین
و تاومسلل لهالده :دومرف اما ،تسا لاعتم یاخ ؟تسیک تسوا دصقم هک یزیچ نآ یوسب
یا همدم کی نیاینک .تسا بوخ یلیخ دشاب انعم نیاینک هب رون رگا و تسا نشور یلیخ یانعم «**[7]ضرألا**
دوب

۳. ملع

:تسه تاملک رد مه رگیدیانعم ود

یّسح رُون ،«[8]رُون مُلَعِلَا» تسا ملع یانعمب رُون اچنیا ،«ضرألَا و تاومّسلَا رُون هَلَلَا»
تسا ملع تسا رُون اّعقاو هک یزیچ نآ اّما دینیب یم امش تاسوسح مَلّاع رد دنک یم رهاظ ار ییاهزیچ
، [9]دنکن راک یّسح مشچ ولو

دی‌دوب هدی‌دن ار رهش نآ زونه هک ی‌گرزب رهش کی هب دی‌وش یم دراو امش ؛مدرک یم ضرع ار ی‌لاثم نم
دی‌ناسرب ار ناتدوخ ات ی‌یاج هب دی‌وش یم کی‌دزن ی‌تمحز کی اب دی‌ور یم تسامش تسد رد سردآ کی
،هتسشن یا هدنشورف دینیب یم یا هزاغم ل‌خاد دی‌ور یم ،یسک لزnm دی‌ورب دی‌هاوخ یم ،سردآ نیا هب
اقآ :دی‌وگ یم هزاغم بحاص هب ،هدوب روک شم‌شچود یدازردام هک هتسشن ی‌انی‌بان ی‌اقآ مه وا رانک
ما هدمآ هزات مه نم تسا نارعت عیسو رهش ،مناد ی‌من نم :دی‌وگ یم دنک یم هاگن ؟تساجک سردآ نیا
،تساجک سردآ نیا مناد ی‌من مراد یا هزاغم.

نم ایب ؟ی‌ورب ی‌هاوخ یم ی‌نال‌ف لزnm ایب :دی‌وگ یم تسا روک هک ی‌سک دی‌ناوخ یم ار سردآ هک نی‌مه
و مراد مشچ ود هک نم هب روطچ ی‌ورب اصع اب دی‌اب تدوخ ی‌تسه روک امش رخآ .وشب نم هارمه مدلب
ایآ ؟مدلب نم دی‌یایب :یی‌وگ یم یرادن ی‌مشچ هک وت ،نادرگرس و دراد مشچ ود مه راد هزاغم ،منادرگرس
یمن ضارعتا تسا نیا ام ترطفّ‌ال‌صا ؟تسا روک هک ی‌صخش هب دنک یم ار ضارعتا نیا سک چیه
،آ ن‌اخ و دنک یم ی‌گدنز لحم نیا رد تساهلاس روک نیا .دسرب دصقم هب ات دور یم روک لابند ؛می‌نک
،دناسر ه‌ناخ‌رد هب گرزب رهش نیا رد ار وا تحار هدوب دلب ار اقآ

تسا ملع هب زاین هک ی‌یاج نآ ؟تساوخ یم سردآ هک ی‌سک ای دوب انیب روک نیا :تسا نیا لاؤس الاح
«تسا رُون ملع ،تساجک ی‌نال‌ف ن‌اخ تشاد ملع اّما تشادن یّسح مشچ ،روک نیا تسا ی‌انی‌ب ملع
و تاومّسلَا رُون هَلَلَا» س‌پ دشاب فی‌عض یّسح رُون هک تسین نیا اچ همه رُون «رُون مُلَعِلَا
ضاح ،تسا فوشکم ش‌ی‌ارب مَلّاع م‌ها ل‌اعت‌م ی‌ادخ ی‌نعی ؟هچ ی‌نعی دشاب ملع ش‌یانعم رگا ،«ضرألَا
بشید هک ی‌یانعمود زا ریغ دنا هتفگ هک تسا ی‌یانعم کی مه نیا ،دوج و مَلّاع دوپ و رات‌مامت رد تسا
اضف درادن یّسح مشچ هب ی‌طبر مه اّ‌ال‌صا تسا رُون ملع تسا مولعم تسا ی‌لاع ردقچ ،مدرک ضرع
،تسه یرگیدی‌اضف

هَلَلَا باتک ۴.

تسا تسرد مه نآ هک هدش انعم مه ل‌اعت‌م ی‌ادخ باتک هب «ضرألَا و تاومّسلَا رُون هَلَلَا» نی‌نچ‌مه
،[10]دشاب می‌رک ن‌آرق روطنم هک

ردق‌لا هَلَلَا ،نی‌لقث

و هَلَلَا باتک می‌ناد یم همه هک نی‌لقث :زیچ هس نیب تسا ی‌بی‌ج طاب‌ترا منک یم ضرع دعب الاح
ی‌لع هَلَلَا مالس -رقاب مام ،دنا هداد ام م‌ها تسد رد دنک یم فطع مه هب ار ود نیا هک هطقن نآ ،ی‌ترتع
؟تسیچ نآ .[11]دی‌نک چ‌ا‌ج‌تحا تّنس له‌ا اب نآ هب :دندومرف مه -
،تسا نی‌لقث نیب فطع ن‌طقن و ل‌صافّ‌دح نآ ،کرتشم طخ ن‌آ ردق‌لا هَلَلَا ،ردق‌لا هَلَلَا

،هدش لزان ردق‌لا هَلَلَا رد می‌رک ن‌آرق هک نیا هب دور یم هاگ‌آدوخان دنک ثحب ردق‌لا هَلَلَا ی‌ور سک ره
دراد ی‌هاگ‌تسد هچ ، -ه‌ی‌لع هَلَلَا مالس - [12]تسا هم‌طاف هَلَلَا :دنا هدمرف تی‌ب له‌ا دوخ مه ترتع
ات ود نیا ردق‌لا هَلَلَا هک دنتسه نی‌لقث ات ود ،دنتسه هقی‌دص ترضح ردق‌لا هَلَلَا هک ری‌بعت نیا
!؟تسا ی‌ی‌ابی‌ز نومضم ردقچ ؟دندومرف هچ ترضح دینی‌ب الاح ،دنک یم ل‌صو مه هب ار

،تسین ام ثحب نیا الاح تسا ه‌فی‌رش ی‌آ‌ع‌ل‌طم نیا

«هوک شمک هرون لثم» (ب)

ضرأل و تاومسلا رون هک ییادخ نیا، «**هاکشمک هرون لثم**» :دنا هداد حیضوت ماما هک هیآ لابند دنزب لثم شدوخ یارب هفیرش یآ رد دهاوخ یم تسا.

«**هاکشمک**» ؟تسیچ لاعت م یادخ لثم

«تاکشم» یانعم

دنا هتفگ انعم ود نی رسفم ار تاکشم

هک تسایانعم دنیوگ یم تاکشم یارب هک ییانعم نیلوا [13] نایبالا عمجم رد یسربط موحرم ۱۰ اه لزنم رد ،دنتسه انشأالماک دنشاب الابلانس ،مک کی هک یناسک یلو تسین لوادتم یلیخ نآلا نیا هب برع ،دنتشاذگ یم غارچ طوق هک قاتا رد دوب یا [14] هؤک ،غارچ صوصخم دوب یا هچقات کی [15] تاکشم :دیوگ یم غارچ هاگیاج

هک ییاج ینعی :-دندومرف نی رسفم و تسه نایبالا عمجم رد مه نآ هک- دراد مه یرگید یانعم کی ۲۰ اه غارچ نیا ات دشاب دیاب ییاه هیاپ کی ،غارلچلچ :دنتفگ یم رگا لثم دنتشاذگ یم نآ رد ار لعشم ،داتفا یم دوبن نآ رگا هک دریگ یم رارق نآ رد غارچ هک ییاج و غارچ رارق تسا لحم ،دندراگب نآ رد ار تاکشم :دنتفگ یم ار نیا دهدب رون وا و دریگب ار وا ات دهاوخ یم هیاپ تسایناش فارون شراک غارچ

هوک یانعم هب تاکشم ساسارب هرقف یانعم

یم هفیرش یآ ،غارچ یارب قاتا رد دندراگ یم ار ییاج :منکب ضرع لّوا یانعم یارب حیضوت الاح غارچ کی ،«**حابصم اهیف هاکشمک**» لاعت م یادخ رون لثم ،دیریگب رطن رد ار هچقات نیا :دیامرف ،هتشاذگ هچقات و هؤک نیا رد

رگا دوب مه هشیش نآ اه میدق ،دراد رارق هشیش کی تشپ ،غارچ نیا ،«**هجاجز یف حابصم**» هک نیا یارب دنتشاذگ یم یا هشیش دوب قاتا هبور یکی تشاد یدورو اتود هچقات دشاب ناتدای ار غارچ دندرک یم تسد دوب تشپ زا مه یدفَنم کی دوب غارچ نآ طافح ،غارچ هب دنزب تسد دورن یسک ،دنتشاذگ یم

«**هجاجز یف حابصم**» هتفرگ رارق حابصم نآ رد هک تساییاج نیا ،«**حابصم اهیف هاکشمک**» ،هتفرگ رارق یا هشیش شتشپ مه غارچ نیا

غارچ نیا تشپ هک هشیش نیا ،«**یرد بکوک اهناک هجاجز**» ؟تسا هنوگچ هشیش نیا دیناد یم دنک یم یناش فارون کانبات راتس کی دننام هتفرگ رارق

«**هجاجز نم دقوی**» ،دهدب رون غارچ نیا دوش ببس هک یزیچ کی :دهاوخ یم [16] تیز ،حابصم یم دود یم رون نینچ نیا هک غارچ نیا ،«**ئیضی اهتیز داکئی هبیرغ ال و هقورش ال هقورش ال**» یقرش هن هک یکرابم تخرد ،نوتیز زا هدمآ اچک زا دنک یم نشور ار وا هک یزیچ نآ ،شتیز دیناد ،«**ران هسسمت مل ول و ئیضی اهتیز داکئی هبیرغ ال و هقورش ال**» ،یبیرغ هن و تسا

هلیتف ،دهدب رون ات دینکب شنشور دیربب لَعَشَم دیاب دهدب رون یتیز دهاوخ یم یتقو و اج همه ات دیروایب شتآ درادن زاین هک تسایاهیچ زا ولتیز و غاچ نیآ اما دهدب رون ات دشاب هتشارد یا دراد وایتیزدوخ ،«رَانُ هَسَسَمَت مَل وَل و ئیضی اهتیز داکي» ،دهدب رون دوش ببس شتآ نیآ غاچ نیآ هب دسرب هچ دهد یم رون

تسایغاچ :دیامرف یم هیآ نیآ دهدب رون غاچ هک دوش یم هنیمز تیز ،دهد یمن رون شدوخ هک تیز حابصم هب هک شتیز زونه ،«رون یلع رُون رَان هَسَسَمَت وَل و» ،دهد یم رون دراد شتیز هک رُون :دومرف اذل «یژدُب کوک» ،؟دوش یم هچ دوش یم حابصم یتقو رگید دهد یم رون دراد هدیسرین یم رون لیکشت مه اب هچاژ و حابصم نیآ تسای رون شحابصم ،تسای رون شتیزدوخ ،«رون یلع رُون یلع رُون» ،کانبات راتس کی دوش یم مه اب اه نیآ مه ،یژدُب کوک :دوش یم شعوومچم دنهد ،«ءاشی نَم ورُونل هللای دهی

تسای هومرف «ضرألا و تاومسل رُون هللای» لابند لاعتم یادخ هک تسای لاثم نیآ دینیبب

بکرم رون ؛دنواخ تطاسب

؟تسای زیچ دنچ ای تسایطاسب دوجو کی ادخ :لاؤس الاح

ارچ :تسای نیآ لاؤس ،تسین ادخ رد هک بیگرت ،تسای دمص ،تسای دح ،تسای دحاو ادخ هک تسای مولعم زا هدش لیکشت هک دنز یم لاثم یزیچ هب دیامرف ار شدوخ رون لَثَم دهاوخ یم لاعتم یادخ یتقو ؟تسای تیز مهو تسای تخرد مه ،تسای هچاچز مه ،تسای حابصم مه ،تسای تاکشم مه ؟زیچ دنچ

مسا ار زیچ چنپ ینزب ار تدوخ لاثم یهاوخ یم یتقو ارچ ،یتسه قالطالا یلع طاسب رون وت !ایادخ ات چنپ زا رتشیب دوش یم هک ینک یم هفاضا ییاهیچ مه ادعب ؟یرب یم

نیآ لَثَم دیهاوخ یم رگا ،ار همه منک یم تیاده ینعی مرون نم :دیامرف یم لاعتم یادخ :میتفگ میوگب زیچ دنچ مرادن یا هراچ منک شم سجم ار تیاده نیآ مه اوخ ،مه دب حیضوت ناتیارب ار تیاده

نم دنکی رات همه مدرؤا روهظ هب نم ار اه نامسآ مه ،«ضرألا و تاومسل رُون» :دومرف لاعتم یادخ ،دنشاب نم ضیف طئاسو اه نیآ هک منزب یلَثَم مه اوخ ب رگا مدرؤا دوجو هب مه ار همه ،نشور مدوخ .تسین یا هراچ دن درؤا روهظ هب ار نیآ هک دنشاب یا هنیآ کی اه نیآ ،مدرؤا دوجو هب ار همه هک یضیف و هچقات آلإو منزب لاثم اه نیآ هب ات میوگب زیچ دنچ دیاب هک ما هداد رارق ناشن ییطابترا نم شتیز هک میراد یسح غاچ مادک ام ،تسای فعض شیپارس هک تسای سح رون کی هک حابصم و غاچ «رون یلع رُون» دهد یم رون شتیز مدز امش یارب هک یلَثَم نیآ :دیامرف یم هیآ اما ؟دهدب رون

ضرألا و تاوامسلا هب رینتست اماع ارون یلاعت هل نأب عقیقحلا هذه هناعبس نیب دق و [1] نوک یعدتسی عیشب عیش روهظ نأ نیبال نمف ،هیف عرهاظ نکت مل ام دعب دوجولایف هب رهطتف و تاوامسلا رهظی رون یلاعت وهف رونلا وه هریغل رهظملا هتاذب رهظلا و هسفن ب ارهاظ رهظملا ریغ اهیلع اهقارشاب سحلل عفیثکلا ماسجال رهظت عیسجال راوناأل نأ امک اهیلع اهقارشاب ضرألا لصأ ریغ عیسجال راوناأل اب عفیثکلا ماسجال روهظ و اهدوجو نیع یهلإل روناأل اب عیشال روهظ نأ (۱۲۱-۱۲۰ص، ۱۵ج، نآرقل ریسفت یف نازیمل) .اهدوجو

یلإجاتحت یتح تبغ یتم کل رهظملا وه نوکی یتح کل سیل ام روهظلا نم کریغل نوکی [2] [کارت] لازت ال نیع تیمع کلیل لصوت یثلا یه راثآل نوکت یتح تدعب یتم و کلیلع لیدی لیلد ؛ 1ج ؛ (همیدقل - ط) لامعأل لابقل) ابیصن کبح نم هل لعجت مل دبع عقفص ترسح و ابیقر اهیلع (۳۴۹ص)

ضرأال و تاوامسلال لهأ يدها هللا (اهدحأ) هوجو يلعل هانعم يف فلتخا «ضرأال و تاوامسلال رون هللا» [3] و رمقل و سمشلاب ضرأال و تاوامسلال رونم هللا (يناثلا و) سابع نبا نع مهحلاصم نم هيف ام يلل ضرأال نيزم ةكئالملا ب تاوامسلال نيزم (ثلاثلا و) كاحضلا و ةيلعلا يبا و نسحلل نع موحنلا و ناسحإ و عف نلأ لىلاعت هللا ةفص يف رونلا دروامنإ و بعك نبا يبا نع ءامللعل و ءايبنألاب ريسفت يف نايبلا عجم) هنم كلذل لعف رثك اذا باذع نالاف و ةمحر نالاف لاقى امك اذه و هنم ماعنإ (٢٢٤ ص، ٧ ج، نأرقلا

ع اضرلا تلأس :- لاق لاله نبا سابعلا نع ديزي نبا بوقعي نع دايز نبا لهس نع دمحم نبا يلع [4] يقربلا ةياور يف و ضرأال لهأل داه و ءامسلال لهأل داه لاقف ضرأال و تاوامسلال رون هللا هللا لوق نع (١١٥ ص ؛ 1 ج ؛ (ةيمالسإلا - ط) يفالكلا). ضرأال يف نم يده و ءامسلال يف نم يده

لاله نبا سابعلا نع ديزي نبا بوقعي نع هللا دبعب نبا دعس انثدح لاق هنع هللا يضر يبا انثدح داه و ءامسلال لهأل داه لاقف ضرأال و تاوامسلال رون هللا -لج و زع هللا لوق نع ع اضرلا تلأس :لاق ؛ (قودصلل) ديحوتلا). ضرأال يف نم يده و تاوامسلال يف نم يده يقربلا ةياور يف و -ضرأال لهأل (١٥٥ ص)

لاله نبا سابعلا نع ديزي نبا بوقعي نع هللا دبعب نبا دعس انثدح لاق هنع هللا يضر يبا انثدح داه و ءامسلال لهأل داه لاقف ضرأال و تاوامسلال رون هللا -لج و زع هللا لوق نع ع اضرلا تلأس :لاق ؛ (صنلا ؛ رابخالل يناعم) ضرأال يف نم يده و تاوامسلال يف نم يده يقربلا ةياور يف و -ضرأال لهأل (١٥ ص)

يف نم يده و تاوامسلال يف نم يده لاق ضرأال و تاوامسلال رون هللا هللوق ريسفت يف ع اضرلا (نبال) ماسلا مهيلع بلاط يبا لآ بقانم). ضرأال لهأل داه و تاوامسلال لهأل داه ةياور يف و ضرأال (٢٨١ ص ؛ 1 ج ؛ (بوشآرهش

[5] ٢٩ هـ، نـمحرلا هروس

[6] ٥١-٥٠ هـ، ط هروس

يف نم يده و تاوامسلال يف نم يده لاق ضرأال و تاوامسلال رون هللا هللوق ريسفت يف ع اضرلا [7] (نبال) ماسلا مهيلع بلاط يبا لآ بقانم). ضرأال لهأل داه و تاوامسلال لهأل داه ةياور يف و ضرأال (٢٨١ ص ؛ 1 ج ؛ (بوشآرهش

[8] ١٦ ص، هـعيرشلا حابصم

رباج نع، رمش نبا ورمع نع، دامح نبا يلعل نع، سابعلا نبا يلعل نع، دمحم نبا يلعل نع :هنعو -/٧٦٢٩ [9] **ناك يذلا ملعلع** عضو (هلآ و هيلعل هللا يلص) هللا لوسر نإ :لاق، (ماسلا هيلعل) رفعلج يبا نع أن :لوقي، هرون لثم **ضرأال و تاوامسلال رون هللا :لج و زع هللا لوق وه و، يصولا دنع هـدنع** اهيف ةاكشملا لثم، هـب يدتهي يذلا **يرون وه و**، هـتيطعأ يذلا **ملعلعلا لثم**، ضرأال و تاوامسلال يدها ملعلع هيف يذلا رونلا :حابصملا و، (هلآ و هيلعل هللا يلص) دمحم بلق :ةاكشملا و، حابصم

امك، يصولا دنع كدنع يذلا ملعلع لعجاف، كضبقأ نأ ديرأ ينإ :لوقي ةجاجز يف حابصملا :هللوق و لصلأف ةكرابم ةرجش نم دقوي، يصولا لصف مهملعأف يرد بكوك اهنأك، ةجاجزلا يف حابصملا لعجي لهأ مكيلعل هـتاكرب و هللا تمحر :لج و زع هللا لوق وه و، (ماسلا هيلعل) ميهاربإ ةكرابملا ةرجشلا

يلع نارمع لآ و ميهاربإ لآ و احون و مدآ يفطصا هللا نإ :لج و زع هللا لوق وه و ،ديجم ديمح هنإ تيبلل
دوهي ب متسلل لوقي ةيبرغ ال و ةيقرش ال ميلع عيمس هللا و ضعب نم اهضعب ةيرذ *نيملاعال
هيلع) ميهاربإ ةلم يلع متنأ و ،قرشملا لبق نولصتف يراصن ال و بربغملا لبق نولصتف
ام و املمسم افينح ناك نكل و اينارصن ال و ايدوهي ميهاربإ ناك ام :لج و زع هللا لاق دق و ،(مالسلا
هللا يدهي رون يلع رون ران هسسمت مل ول و عيضي اهتيز داكي :لج و زع هللوق و نيكرشملا نم ناك
داكي ،نوتيزلا نمذختي يذلا تيزلا لثمك ،مك نم نودلوي نيذلا مكذالوا لثم :لوقي ءاشي نم هرونل
نأ نوداكي :لوقي ءاشي نم هرونل هللا يدهي رون يلع رون ران هسسمت مل ول و عيضي اهتيز
(٦٨-٦٧ ص :٤٠ ج ،نأرقلل ريسفت يف ناهربلا)«كلذ مهيلع لزنني مل ول و ءوبنلاب اوملكتي

هوجو هي ف «هرون لثم» [10]

و بعك نب يباب نع مهبولق يف ناميال وه و نينمؤملا هب يده يذلا هللا رون لثم ينعملنا (اهدح)
هب نم نم رون لثم أرقلي يباب ناك و كاحضلا

ملسأ نب ديز و نسحلل و سابع نبا نع بلقلل يف نأرقلل وه يذلا هرون لثم (يناثلا و)

ريبج نب ديعس و بعك نع هل افيرشت هسفن لىل هفاضأ و ص دمحم رونلاب ينع هنأ (ثلاثلا و)
ص هللا لوسر دمحم لثم ينعمللاف

لثم حوضولا و روهظلا يف يه يتلا هلدع و هديحوت يلع ةلادلا ةلدألا هناعبس هرون نأ (عبارلا)
ملسم يباب نع رونلا

ىرخأ ةياور يف سابع نبا نع نمؤملا بلق يف هللا ةعاط لثم يةعاطلا انه رونلا نأ (سماخلا)
(٢٢٤ ص :٧٠ ج ،نأرقلل ريسفت يف نايبلا عمجم)

هللا وف اوجلقت هانلزنأ انإ ةروسب اومصاخ ةعيشلا رشعم اي :لاق ع رفجع يباب نع و [11]
ةياغل انه و مكنيدي ةديسل انه و ص هللا لوسر دعبلخلل يلع لىلاعت و كرابت هللا ةجحل انه
انك انإ ةكرابم ةليل يف هانلزنأ انإ نيبملا باتكلا و محب اومصاخ ةعيشلا رشعم اي انملع
و -لىلاعت و كرابت هللا لوقي ةعيشلا رشعم اي ص هللا لوسر دعبل ةصاخ رملأا ةالول انه ينرذن
نم يح وه و ريذن ناك لهف تقدص لاق ص دمحم اهريذن رفجع ابأ اي ليق ريذن اهيف الخ الإ ةم نم نأ
نأ امك هريذن سيل أ هثيغب تيأر أ -ع رفجع وبأ لاق ال لئاسلا لاق ضرالأ راطقأ يف ةثعبلا
هل و الإ دمحم تمي مل كلذكف لاق يلب لاقف ريذن لج و زع هللا نم هثيغب يف ص هللا لوسر
ام و لاق هتم نم لاجرلا بالصأ يف نم ص هللا لوسر عيضر دقف ال تلق نإ لاق ريذن ثيغب
هرسف دق يلب لاق ص هللا لوسر هرسف ام و لاق ارسفم هل اودجو نإ يلب لاق نأرقلل مهيفكي
اذه ناك رفجع ابأ اي لئاسلا لاق ع بلاط يباب نب يلع وه و لجرلا كلذ نأش ةمألل رسف و دحاو لجرل
هيف رهظي يذلا هلجأ نابإ يتيأر ىتح ارس الإ دبعي نأ هللا يباب لاق ةماعلا هلمتحي ال صاخ رمأ
اذه بحاصل يغبني لئاسلا لاق نالعلاب رمأ ىتح ارتسم ةجيدخ عم هللا لوسر ناك هنأ امك هنيدي
لاق هرمأ رهظ ىتح ص هللا لوسر عم ملسأ موي ع بلاط يباب نب يلع متك ام و أ لاق متكي نأ نيذلا
(٢٤٩-٢٥٠ ص :١ ج ؛ (ةيمالسإلا - ط) يف اكلا) .هلجأ باتكلا غلبي ىتح انرمأ كلذكف لاق يلب

يف هانلزنأ انإ لاق هنأ هللا دبعب يباب نع انعنعم دبعب نب مساقلا نب دمحم انثدح لاق تارف [12]
امنإ و ردقلا ةليل كرادأ دقف اهتفرعم قح ةمطاف فرع نمف هللا ردقلا و ةمطاف ةليللا ردقلا ةليل
ام و هلوق و [مساقلا يباب نم] كشلا اهتفرعم نم و اهتفرعم نع اومطف قلخلل نأل ةمطاف تيمس
لزنن نينمؤملا مأ يه و نمؤم فلأ نم ريخ ينعي رهش فلأ نم ريخ ردقلا ةليل ردقلا ةليل ام كاردأ
يه سدقلا حورلا و ص دمحم لآ ملع نوكلمي نيذلا نونمؤملا ةكئالملا و اهيف حورلا و ةكئالملا
ريسفت) .ع مئاقلا جرخي ىتح ينعي رجفلا علطم ىتح يه ملسا رمأ لك نم مهرب نذاب ع ةمطاف

(۵۸۲-۵۸۱ ص؛ ي فوكلل تارف)

و عجاجزلا كلت فلخ حابصملا نوکي مٲ عجاجز اهيلع عضوي طئاحلا ي ف ةوكلل يه ةاكشملا [13]
ه ي ف حابصملا عضوي رخآ باب ةوكلل نوکي

جارسللا حابصملا و ةوكلل لثم وه و ةليتفللا ه ي ف يذللا لي دنقللا دومع ةاكشملا لي ق و

ص ۷، ج، نآرقلا ريسفت ي ف نايبلا عمجم) هاجم نع ةليتفللا حابصملا و لي دنقللا ةاكشملا لي ق و
(۲۲۴-۲۲۵)

– ي برع ياهن يمزرس رد – نآ عون ن ي رتلومعم و كدنا هرجنپ دربراك يمالسا ةرود لي اوا يرامعم رد [14]
پاچ ، مالمسا .د) دش يم هتخاس فقس كي دنزنا ابلاغ هك دوب كي راب و كچوك يا هچي رد ةوك .دوب ةوك
هرجنپ كدنا دربراك ليال دزا ، نارگي دي صوصخ مي رح تياعر ارهاظ .(«وك» لي ذ ، بلاغ ؛«راد» لي ذ ، مود
هب ي ياه هرجنپ طاطسف رد هفاذح نب عجراخ قاتا ، يتياور ربانپ . تسا هدوب يمالسا يرامعم رد
نوري ب هب فارشا تروص رد ات داتسرف ي رطان ، دي سر رمع هب نآ ربخ هك ي ماگنه و تشاد هچوك يوس
صاخ ي يانعم ي سراف نابز رد نزور دننام زين ةوك ةزاو .(6 ص ، 1 مسق ، قامقد نبا) دننك بارخ ار اهانآ
دوش يم هبعت اه هنذام رد رتشي ب هك دوش يم هتفگ ي ياه هرجنپ هب اهنت هزورما و هتفاي
* هب برشم و (دعب روطس هب دينك عوچر) هيل دنق ، هير مق ، هذفان ياه هزاو .(«وك» لي ذ ، يباهش)
داي نب). تسا هتفر راك هب ي برع ياهن يمزرس رد و دعب ياه هرود رد هرجنپ فلتخم عاونايارب زين
(۲۸۲۹ ص ، ۱ ج ، يمالسا فراعملل هرياد)

لي دنق و دنهن غاچ نآرد هك خارف ي قاط: تسا هدمآ تاكشم ريسفت رد ادخه همانتغل رد [15]
«دنراذگ

غاچ نغور [16]

یہ لالہ رُون لَٹَم :لوا لصف

رون ہی آ لی ذ ثی داحا

ی لی وَاَت :لوا هتسد.۱

؟ی ایامرفب یه اوخ یم یزیچ هچ ایادخ

تایاور ات دنچ دینی بب بتک ریاس و [1]ناهرب ریسفت رد دنهد یم حیضوت موصعم امام تساج نیامنک ضرع ار تسام سلجم طوبرم هک شهانگنرب ،فلتخم نیماضم اب تسا

ه بیط هسمخ ؛رون هیآ

لاله یلص -امّ دج هب دوش یم طوبرم ،تسا تانئاک ضیف روهظ و تیاده لّ لّاسم رگا :دندومرف ترضح هلا و هیلع

ناشرارق یروط دنتسه مدوخ راونا زا هک ار یا هّ دّع ،مضرأ و تاوامس رون هک نم :دیامرف یم لاعتم یادخ زیچ کی دش یم الّ او دسر یم روهظ هب نم رون لَٹَم هک تسا رفن دنچ نیامتجا تئی ه زا هک ما هداد نشور یلیخ ،ما یکی مه نم تسا یکی سمش ،سمش لثم تسا یرون نم لثم :دنیوگب طی سب یآ یلیخ ؟اچ رخآ ،تیز و هچاز و حابصم و تاکشم :دیوگب دنرب ار شدوخ لَٹَم لاعتم یادخ رخآ ،دوب یم شوماخ یروف ،تَسْمُط دنک هراشا ادخ هطحل کی تسا یّسح رون هک دیشروخ ،تساّ مه هفیرش .تسا هارمه مه اب زیچ دنچ نیامدهب حیضوت ار نیامدیاب زیچ دنچ تسا یرگیدی هاگتسد اجنیا ،دوش

اهیلع هلال مالس ارهز هم طاف :عامتجا روحم

؟هیآ رد دوب هچ یژد بکوک نیام :دندومرف ترضح

یم :دندومرف ،یژد بکوک دش ،نوتیز تخرد اب داد مه تسد هب تسد همه هشیش و حابصم و تاکشم [2]-اهیلع هلال مالس- هم طاف ام ردام ؟هدرک دصق هچ یژد بکوک نیام لاعتم یادخ دیناد

« ،تسا هچاز رد حابصم :دیامرف یم لاعتم یادخ ،اجنیا میراد هچاز ،اجنیا میراد حابصم مه سپ !بجع ،»یژد بکوک اَهْناک هچازلا

امکت قلخ امل هم طاف الاول

اه نیام ،[3]اَمْکُتْ قَلَخْ اَمْلُ هَمْ طاف الاول» هک همه دینش .دنا هقیّ دص ترضح ،روحم اج همه دیدی .دنطوبرم مه اب

...اهوبا و هم طاف مه

بّیط سّمخ و ار ءاسک باحصا دنکی فّرعم ده اوخ یم لاعتم یادخ یتقو تسا فورعم مه ءاسک ثیدح رد اهوْنَب و اهلْغَب و اهوبا و هَمْ طاف هَمْ ...یتاوامس ناگُس ای و یتکئالَم ای :هلال لاقف «: ار

یُرد بکوک

عجم مه اب رون دن چ نی اَهَنّاک رون هکرابم یآ نی رد .تسا یناشفارون روحم «یُرد بکوک» مه اچنی
 «[4]یُرد بکوک» دوش یم دنوش یم

هنی ام اچک دندوب هدمرفن موصعم ماما ار اه نی رگا. هفیرش یآ یارب دراد لیوأت تلّاح ،ثیدح نی
 میدی مهف یم ار

دهاوخ یم هک لَثَم ،«ضرالّا و تاومّسلا رون هلالّا» :دیامرف یم یتقو لاعتم یاخ ،باسح نی یور
 دوصقمّالّصا ،سمّشلاک یرون لَثَم :دیوگ یم ،دنز یم ءایشا زا یا عومجم کی هب دذب شدوخ یارب
 ی لابند هتفرن دیوگب ،«هرون لَثَم» زا دهاوخ یم لاعتم یاخ هک دوصقم تسین نی هفیرش یآ
 حابصم اهیف ءاکشمک ورون لَثَم» ؛ءایشا زا یا عومجم غارس هتفر ،طیسب زیچ کی و ئیش
 «ةنوتیزه کرابم ءرخش نم دقوی یُرد بکوک اَهَنّاک ءاجزلّا ءاجز یف حابصملا

لَثَم دهاوخ یم هداد رارق رگیدمه اب طاب ترا رد لاعتم یاخ ار اه نی اَهَمه ؛دش حرطم زیچ دن چ دینیب
 :دیوگب اچنی دهاوخ یم لاعتم یاخ دوب ابیز ،ثیدح لیوأت نآ اب ردقچ ،«هرون لَثَم» یارب دهب رارق
 هکرابم تادوجو زا یا ءدع ؟تسا یروج هچ تسا ضیف تطاسو ای تسا یرگت یاده و تیاده هک رون لَثَم
 ،دنبکب هداف ار لاعتم یاخ دوصقم دیاب مه اب اتدنچ نی ،دند یم ناماس و رس ار لَثَم نی هک دنا
 دنا هدروآ مه ناهرب ریسفت رد ینارحب موحرم هک تسا یمق ریسفت رد تیاور نی

ضیف دادتما :«رون یلع رون»

رون نزم و تیاده غورش هک هبّیط سَمخ نی ینعی ؟هچ ینعی «رون یلع رون» دیناد یم :دومرف
 ماما دعب ماما یآ» :دومرف ،«رون یلع رون» دنوش یم شوماخ دنداد ار هاگتسد ماما و ملّاع روهظ
 «[5]

رد اروشاع زوری تخس تّدش رد دوشب شوماخ رون نی تسین رارق دندش دیهش رگا ءادهشلادیس سپ
 نینزان دوجو لاعتم یاخ -مالسلا مهیلع - تیبالا لها یارب دوبن وا زا رت تخس رگید هک یتقو نآ
 .یضیرم رتسب رد دنک یم طفح ار شدوخ تّج

دیزی رصق رد داجس ماما تاجن

:دنا هدرک لقن تّنس لهلدوخ ار نی

نایفس یبالا فویس هتذخا

دیزی سلجم رد -هیلع هلالا مالس - داجس ماما یتقو :[6]دیوگ یم دراد قشمد خیرات رد رکاسع نبا
 هچب دنتشک هک ار نیسح ،دیزی :تفگ دیسانش یم همه اچ همه هک اه نوعلم نی زا یکی دندوب
 ،یاو :دنیوگ یم اه نیمه هرابود ادرف ،شکب مه ار نی هدام «یلع» کی طقف دنتشک همه ار شیاه
 تسا ناشدوخ تسد راک ناشلایخ هب .وشب تحار ناشتسد زا شکب مه ار اه نی ،انوبألثُق

یاخ میمهف یم میتسشن اچنی مه دزن اپ نرق نآلا هک ام -داد یباوج شدوخ رورغ و توخن زا دیزی
 دهد روتسد تشادن یراک شیارب رهاظ بسح هب ،دوب وا تسد تردق -درک راک هچ سلجم نآ رد لاعتم
 ام نآلا :تفگ دیزی .دندوب ریس -مالسلا هیلع - ماما .دنبک دیهش ار -مالسلا هیلع - داجس ماما
 لآ فویس هتذخا، دنک دلب رس رفن کی بلالط یبالا لآ زا رگا میتسشن تردق کی رأ رب لماک

دندنک یم ورد ار اهنآ نایفس یبا لآ یاهریشمش مامت ،لّوآ طحل نامه رد «نایفس یبأ

لوغشم تدوخ رورغ هبّال عف ،تیاچ رسنیشنب وت :دیوگ یم ادخ ینعی ؟هچ ینعی میناد یم ام زورما
مشک یم رگا هک نیا هب ،تدوخ رورغ هب یشوخ لد یلو ،ینک دیهش ار ام تّج یرادن هزاجا وت ،شاب
دیزی سلجم رد ام تّج ولو دوشب شووماخ رون نیا تسین رارق ،«رون یلع رون» .تسام تسد ،تردق
ار شن درگ دینزب هک تساسب دیزی روتسد ،نآ کی رهاظ بسح هب هک دشاب

«ماما دعب ماما» :دندومرف ترضح ،«رون یلع رون»

هیلع هللا تاولص یده م : «هرونل هللا یدهی»

دوب یژد بکوک و رون مساهیا رد همه نیا ،«ءاشی نَم هرونل هللا یدهی» ؛تسابیز شمتخ ردقچ
- دمحم لآ یده م ،رخآ رون :دندومرف -مالسلای هیلع - ماما ؟تسیچ هیآ رد رون نیرخآ ،دمآ و دمآ ار همه
[7]تسا -هیلع هللا تاولص

یم شدوخ هک یناسک نآ هب و دنک یم هریخذ لاعتم یادخ ار رون نیا ،«ءاشی نَم هرونل هللا یدهی»
:دندومرف ناشدوخ یلو !هَب هَب دهد یم ار وا کرابم دوجو هب لاصتا ،وا هب تیاده ،وا هب نامیا ،دهاوخ
دیآ یم شپ یتخس ردق نآ ،[8]قاثمیملای هیلع هللا کخْأ نَم ال ای قبی ال» هک دیآ یم ییاه یتخس
میهاوخ یم لاعتم یادخ زا ،دندنم یم ملالسا اه نآ دنا هدروآ ناشدوخ اب یزیچ رگی دیاج کی زا هک ییاه نآ
تّنم ام هب -هایلع هللا مالس - یربک هقیصد ترضح ،اعیمیچ مالسلای مهیلع تیبلال لهأ قح هب
دیامرفن ادج تیبلال هاگتسد نیا زا ترخآ و ایند رد ار ام هظحل کی دراذگب

یرج :مود هتسد ۲.

یّرج تلایح نآ هک تسه -مالسلای هیلع - ناشردپ زا -مالسلای هیلع -قداص ماما زا مه یرگی دی تیاور کی
یم ام ،تسین لیوأتّال صا و تسای یرگی دهجو هک تسه ثیدح نیا میدناوخ هک یتیدج لابلند :دراد
ترضح ،سلجم بحاص یارب قادصم نیرتهب باب زا و یّرج لانسحأ باب زا ار هفیرش یآ نیمه میناوت
:تسا بلایح و مهم یلیخ -هسفنّج یف - تیاوردوخ یلو ،میروایب -هایلع هللا مالس - هقیصد

نیسحلل نب دمحم نع دایز نب دیمح انثدح
نع دیز نب حلط نع ییح نب دمحم نع
هآال ده یف ع هیبأ نع دمحم نب رففع
أدب لاق «ضرأال و تاوامسلال رون هللا»
هاده لثم «هرون لثم» یلاعت هسفن رونب
حابصم اهیف ةاکشمك نمؤملا بلق یف
و نمؤملا فوج ةاکشملا و «حابصملا
یذلا رونلا حابصملا و -هبلق لیدنقلا
قرش نم دقوی» هبلق یف هللا هلجع
ال ةنوتیز» نمؤملا قرشلا لاق «ةکرابم
لبجلال ءاوس یلع لاق «ةیبرغ ال و ةیقرش
یا -ةیقرش ال و اهل قرش ال یا ةیبرغ ال
تعلط سمشلا تعطلط اذا اهل برغ ال
اهیلع تببرغ سمشلا تببرغ اذا و -اهیلع
یذلا رونلا داکي «ءیضی اهتیز داکي»

مل نإ و ءيضي هبلق يف هللا هللع
 يلع ءضيرف «رون يلع رون» ملكتي
 هللا يدهي» ءنس يلع ءنس و ءضيرف
 و هضئارفل هللا يدهي «ءاشي نم هرونل
 لاثمألا هللا برضي و» ءاشي نم هونس
 ،نمؤملل هللا هبرض لثم اذهف «سانلل
 نم ءسمخ يف بلق تي نمؤملاف لاق
 رون هملع و -رون هجرخ و رون هلخد م ،رونلا
 يلإ ءمايقلل موي هريصم و -رون همالك و
 ،رون ءنجل
 اي كادف تلعلع ع دمحم نب رفعجل تلل
 لاق برلا رون لثم نولوقي مهنإ يديس
 هللا لاق -لثم هلل سيل هللا ناحبس
 [9]. لاثمألا هلل اوبرضت الف

رد ، «-هبلع هللا تاولص - رفعج يبا هبا نع -هبلع هللا تاولص - قداصلل ماملإا نع»
 «يلاعت وسفن رون بءءب» :دندومرف ترضح ،«ضرألا و تاومسلل رون هلكا فيرش يآ ليد

لثم» :دندومرف يم ترضح دعب «ضرألا و تاومسلل رون هلل؟ تسىچ هفيرش يآ روح و ءادتب
 ،«وت ياده لثم ينغى» ؟ هچ ينغى «ورون

ام تسد هك دروآ يم نهذ رد ار لاؤس نيا طقف ،دوب لىوأت و دوب شدوخ ياج مدرک ضرع هك يىانعم
 چ ،دوب هدمآ لاعتم يادخ مالک رد يقار و يللاع يناعم نيا و ديدناوخ رون يآ ،لىخن رب امخ و هاتوک
 لل مالس - موصعم هدرهچ ،دندوب هببط سخم ،دندوب تيب لها ؟کرابم تادوجو نيا دندوب يسک
 وه ءاشي نم ورونل هللا يدهي» :دندومرف -مالسلل هبلع - ماما هک راک رخآ ات دندوب -مهبلع
 للا ءيقب ترضح کرابم دوجو هب متخ دوب هدمآ هفيرش يآ رد هک يرون نيرخآ ،«[10]دمحم لآ يدهم
 يىناوخب ام مه رون يآ تشادن يطربر ام هب تاىآ همه نيا سپ .دندومرف ترضح هک يثيدح نآ رد ،دش
 ،درادن يطربرچه ام دوخ هب هدش لزان رون يآ تسا نآرق ،تسا هسدقم تاوذ هب لسوت وحن کى

ت هب طوبرم رون يآ نيا ،دراد تالىوأت ،دراد نوطب نآرق :ديوگ يم ثيدح نيا ،تسا بوخ ثيدح نيا
 رون هلل؟ :دومرف هک لاعتم يادخ دريگن رود رون يآ نيا زا ار شدوخ سک چيه ،تسه مه نينمؤم کت
 - ماما ،ديوگ يم ار وت دراد نآرق ،ينمؤم رگا يتسه تدوخ ،لثم نيا ،«هرونل لثم ضرألا و تاومسلل
 ينمؤم ره دوجو رد لثم نيا ،«ءاکشمک نمؤملا بلق يف هاده لثم» :دندومرف -مالسلل هبلع
 -اهبلع هللا مالس - هقىدص ترضح دوخ شقادصم لجأ يىابيز نيا اب ثيدح نيا مدرک ضرع اذل ،تسه
 نيرتالاب مه تياور نيا سپ .بشيد تياور نآ اب دراد قرف و ،لىوأت هن تسا يّج باب زام دن تسه
 ،«هبلق ليدنقل او نمؤملا فوج ءاکشملاو» ،دنتسه ترضح دوخ شقادصم

لیدنق :تاکشم

هبلع -ماما هک يىانعم نيا هدش انعم روح ود تاکشم هک مدرک ضرع يسربط موحرم نايبالا عجم زا
 ؛مدرک هراشا بشيد هک تسه يمود يانعم ،دندومرف يم نآلا -مالسلل

، دنتشاذگ یم نآ رد ار غارچ هدش یم دودسم یا هشیش اب نآ رهاظ هک راوید رد هدوب یا هچقات تاکشم میدق دنتشاد یم رب و دنتشاذگ یم ار غارچ هک تشاد تشپ زا مه یرد کی ،«**هجاجز یف حابصملا**» هب دراد تاکشم هک مدرک ضرع یمود یناعم .مداد شحیضوت بشید ار نیا ،هدوب لوااتم و موسرم [12]تسا لیدنق یاپ هک یزیچ نآ ای تسا [11]لیدنق یناعم .

غارچ هک دهاوخ یم هیاپ کی دتسیا یمن شیاپ یور یروطنی مه شدوخ اما دهب رون دهاوخ یم شدوخ غارچ یرگ تیاده ات دراد هگن ار غارچ نیا هک دهاوخ یم یا هیاپ ؛دنک یمن یرگ تیاده هداتفلا غارچ ،دراد هگن ار ،«**حابصم اه یف ااکشمک**» هداد رارق شدوخ لثم غورش ار تاکشم هیآ نیا رد لاعتم یادخ ،دنک

هیآ یناعم نییبت

وا لخاد ار حابصم ،ار لعشم امش هک تسا یزیچ نیا هدومرف ار شدوخ رون هک نیا رد لاعتم یادخ لثم ار شدوخ یسک ره اچنیا رد ؟تسیکی تاکشم نیا ؛دندومرف -مالسلا هیلع - ماما اذل ،دیهد یم رارق دراد هرفس بحاص هرفس نیا دنک یم ساسحا شدوخ بلق رد ؟هن ای دراد هطبار ادخ اب دنیبب دیاپب ای دنک رارق رب طاب ترا ،رطان رضاح قلاخ مویق یح اب دناوت یم دنیبب ددنبب ار شیا ه مشچ ؟هن ای «تاکشم» دنادب دراد ار لاح نیا رگا ؟هن ای دنکن یراک ره هک نیا زا دراد یا همهاو کی دنیبب ؟هن [13]دش تبحص هک یتادوجو نآ هب دیاب ،دنک شتیوقت دیاب تسه وا دوجو رد نامیا لصا دش غورش ،دنکب هاگن .

نموم هرکیپ :تاکشم

مش یاپ هرکیپ و امش ندب نیا مامت ،«**هبلق لیدنق لاو نمؤملا فوج ااکشملاو**» ؛دندومرف سپ ،تسا تاکشم نامه نیا مدرک روهظ نآ رد مه امش حور هک

نموم بلق :لیدنق

ا لیسو هب ات دریگب رارق نآ رد حابصم هک دوش یم هطساو هک تسا یزیچ ؟تسیچ نمؤم بلق ببس هک تسا یزیچ نآ لیدنق رگید ترابع هب ،دنک تیز بسک هنوتیز هک رابم هرجش زا دناوتب هتشارب تاکشم نیا و دوشب هتسب شهار لیدنق نیا رگا ،غارچ هب دسرب تیز دناوتب دوش یم ،دسر یمن حابصم هب تیز رگید دوشب .

نموم بلق رد رون :حابصملا

دهد یم رون هک یغارچ نیا «**نمؤملا بلق یف هلا لاله لَعَج یذلا رُونلا حابصملا**» ؛دندومرف دعب رون نیا زا هک یناسک نآ لاح هب اشوخ ،تسا هداد رارق نمؤم بلق رد لاعتم یادخ هک تسا ینامیا نآ اهیلع هلا مالس - یربک قیّدص ترضح هب سلجم نیا بحاص هب میهد یم مسق ار ادخ ،دندم هرهب هدومرف تیانع ام هب یا هرد رگا دهب ام هب ار رون نیا بشما ،ترضح قح هب هدادن ام هب ار رون نیا رگا . رب ق رفح رد و میدننبدن نیا زا مشچ دشابن یروط ،دنکب رتشیب ار نیا شدوخ رون قح هب .میدرکن هجوت و دوب بللاطم نیا هک مینکب تراسخ ساسحا ییاهنت ملاع

نموم دوجو مامت :هک رابم هرجش

تخرد نیا ،«**نمؤملا هرجشلا**» ؟تسیچ نوتیز کرابم تخرد ،«**هنوتیز هک رابم هرجش نم دقوی**» مامت دوخ نیا دنک یم رتشیب ار نامیا تینارون نیا دراد یم هگن اپ هب ار بلق نیا هک ینوتیز ینارون ار وا و دوش دراو شبلق هب تسا رارق هک یتیز نیا دروخب مارح نمؤم نیا رگا ،تسا نمؤم دوجو !ادخرب هانپ ؟درب یم نیب زا ار رون نیا ای دنک یم رتشیب ار نامیا رون ایآ ،دنک

الاب دی آیم دشاب بظاوم رگا دروخ یم ازغ نمؤم کی :دندومرف یم اقا آجاک هک دی آیم مدای ءاملع تاملک ،نامیا هدش ،هدروخ ازغ ،نامیا هدش ینیب یم ،حور هب و بلق هب اهگر هب نوخ هب شراوگ هاگتسد زا [14]هللاب ذوعن رفک دوش یم دروخ یم ازغ مه شفرط نآ ادخ رب هانپ .

اُلصاۓبۓطۓرجۓشکۓبۓطۓمۓلک لَثمَ» ؟تسا یروطچ هرجش تسا نمؤم دوخ هرجش نیا سپ « تسا یروجنیا نمؤم ،»[15]اۓبرۓنذابۓنحۓلک اهلکۓا یتؤت ءامۓسلا یف اۓعرف وۓتبات .تسا صقان ،دشابن شمادکره ،خاش مه دراد هشیرو مه :دراد زیچ ود تخرد ،»بۓطۓمۓلک

؟دنک یم راکچ نآرق دینیبب ،ولج میور یم بیترت هب هلاءاش نا رون ۋیا نیمی لابلند

«رون یلع رون»

؟هچ ینعی «رون یلع رون» دیناد یم :دنیامرف یم

تابحتسم و تابجاو

« :دنا هومرف دنا هدرک هراشا دوشب لماک تفرعم ات میراد زاین هک یدربراک تهج نآ هب تررضح ،»ۓنس یلعۓنس وۓضیرف یلعۓضیرف

نابدرن کی یاه هلپ ؛اهزامن

ریبعت زاب .دور یم شتسد زا دراد هک مه یزیچ نآ دشابن تابجاو ماجنا لهه ،دشابن زامن لهه رگا نمؤم مدنواخ رهظ زامن :دیوگب هک نیا هن دشاب هلپ کی دیاب دیدنواخ رهظ زامن هک دی آیم مدای ءاملع مدنواخ رهظ زامن دیوگب ،هن .بقع ای ولج رت فرط نیا مدق کی متفر مدنواخ رصع زامن مدوب اجنیا [16]مهراچ ۋلپ مورب رتالاب ۋلپ دیاب رصع زامن مدوب موس ۋلپ رد مدوب نابدرن کی رد .

تشپ مادکره ،بجاو یور بجاو ؛ار -مالسلا هیلع - ماما ریبعت دینیبب ،»ۓضیرف یلعۓضیرف« ،الاب درب یم ار وا هک یوحن هب رگیدمه

تابحتسم هاگیاج

ار تابجاو ام الاج :دیوگب هک تسین روجنیا دراد زاین مه تابحتسم هب نمؤم ،»ۓنس یلعۓنس و« ؛هومرفن بجاو لاعتم یادخ درادن لاج تقو ره هلپ .میهدب ماجنا

لاجرس دنک یم ور یهاگ امش یاهلد ،»[17]ارابدۓ وۓالابقۓبولقۓللۓنۓ« :دندومرف نینمؤملاریما اب دیرادن لاج یتقو ،»ضئارفلا یلع اورصتقاف ربدأ اذۓ« ،دیرادن لاج یهاگ و دراد طاشن تسا هک نیا هن اما دیشابن ءالصلال کرات هک یا هزادنا .دیهدب ماجنا ار بجاو ۋلقأ ،دینکن تدابع روز .دناوخب ار تابحتسم دراد لاج هک یتقو .مرادن لاج :دیوگب شرمع ۋلک ،ناسنا

ضئارف لیمکت ؛لفاون

،»[18]وتالۓص یف لۓبقۓام دبۓعۓلالۓصۓنمۓهللالۓلۓبقۓامۓنۓ« :دندومرف -مالسلا هیلع - ماما دیش .تسا صقان تسین هک هزادنا نآ ،دنک یم لوبق مه ادخ تسا زامن رد تلد هک یرادقم نامه ناملد ،تسین زامن هک امرزامن ؛هللا لوسر نبای :درک ضرع داتفا هیرگ هب یوار هک دراد تیاورترباع [19]ناوخب هلفان دوش لیمکت یهاوخ یم رگا :دندومرف تررضح .تسین زامن رد

مُهُرُون يَعْسَى، ینیب یم ار تانمؤم و نینمؤم هک یزور، «تانمؤملا و نینمؤملا یرت موی» نینمؤم، وایولج دنراذگ یم یغارچ ولج دورب دهاوخ یم نیشام رگا، «مونامیأب و مهیدیأ نیب یم ناشن ناشیارب ار هار، تساکانبات و نشور دنسرب ناشدوخ فده هب و دنورب دنهاوخ یم یتقو دنده.

دیامرف یم همادا رد:

تاقفانملاو نوقفانملا لوقی موی
مکروننم سبتقن انورطانا اونمآ نیذل
برضف ارئون اوسمتلاف مکئارو اوعجرا لیق
مخجرا هیف هنطاب باب هل رؤسب مهنیب
بادعلا لبق نم هرهاطو
یلب اولاق مکعم نکن ملأ مهنودانی
متصبرتو مکسفنا متنتف مککنکلو
رما آج یتح ینامالا مکترعو متبترارو
[24] روعلا للاب مکترعو للا

نیا ردق اما دندوب اجنیا هک ینیقفانم، «اونمآ نیذل تاقفانملا و نوقفانملا لوقی موی» انورطانا: دنیوگ یم دنور یم یتحارب دنراد هک ییاه نیا هب، دنتسنادن ار ریسمنیا و ایند مه ام دبابت مه ام هب ناترون ات، ام فرط هب ار ناتیاهتروص دینادرگ رب، «مکروننم سبتقن» دنده یم باوج هچ، مینک ادیپ ار هار

ایندهب دیندرگرب هدمآ یرگیدیاج زا رون نیا هک دوش یم هداد باوج اهنآ هب، «مکئارو اوعجرا لیق» هعفدکی، «رؤسب مهنیب برضف»، دوشب لیصحت اجنآ زا دیاب رون، «ارئون اوسمتلاف» دسر یم ییاجنآ ات، «بادعلا لبق نم هرهاطو مخجرا هیف هنطاب» دیآیم لئاح کی ناشنیب روطچ میدوب امش اب ایند رد هک ام؟ «مکعم نکن ملأ»: دنیوگ یم دندرادن ار رون نیا هک ییاه نآ هک مککنکل و یلب اولاق؟ میا هدرک ریگیکی رات رد ام یلو دیور یم تعرس هب دیراد الاح هدش، دیندرکن رذگه اگن ایندهب و دیتخادنا هنتف هب ار ناتدوخ امش یلو هلب، «مکسفنا متنتف»، ننتشگ سپاو و ندرک کش رد، ندرک ربص و گنرد رد تشذگ امش رب ییاهزور «متصبرتو» کی ات «هللارمأ آج یتح»، داد بیرف ار امش اهوزرآ «ینامالا مکترعو»، دیندرک کش «متبترارو» دیتفر دیتفر یهار ره و تفر رمع، دش مامت دیدید هعفد.

نووش یاراد نمؤم: دنوادخ رون لثم

یم یتقو لاعتم یادخ ارچ دیدید الاح؛ تسا بوخ شرارکت و متفگ لّوا هک یا هتکن هب میدرگرب الاح زیچ کی هک سمش؟ «سمشلاک هرون لثم»: دومرفن، «ضرألا و تاومسلارون هللا»: دنیوگب دهاوخ، تسا فعض اپارس هک یسح رون مه نیا دهد یم رون دراد تسا

تسا نمؤم کی ولو دراد تانوئش هک دشاب یزیچ دیاب، دوش هدر زیچ کی هب دیابن رون یآ زا دوصقم ار هرجش دنهاوخ یم یتقو، دراد تیز، دراد هقاس، دراد هویم، دراد هشی، تسا هرجش نمؤم کی نیا اما تسین رما کی وایرون لثم، «رجشلاک هرون لثم»: تفگ رما کی دوش یم، تسا مهم یلیخ دنیوگب دینیبب تخرد ناوئع دیاب ار ناتدوخ تسا ناتدوخ دوجو نیا، شدیسانشب دیاب هک تسا تخرد کی دشاب مسم هک تخرد یاپ دیزیرب یزیچ، دشاب تسرد شراک دیاب هشی، دراد زاین اذغ، دراد زاین بآ، دور یم نیب زا دشابن شیارب دشاب وایارب عفان هک یزیچ هک یا هشی، درب یم نیب زا ار تخرد، دشاب دایز رون، تفر نیب زا رگید تخرد دیاب یگدزخی رگا شنوریب نینچمه

اوخ یم هفیرش ینا اب لاعتیم یادخ تسا هفیرش ینا رد یمیطع تمکح هچ دینیبب سپ
فرح مشاب هتساوخ طقف هک تسین یا هطقن بلطم کی نم تیاذه رون لثم :دیوگ یم دنزب لثم
مناسرب تسامش لامک تسامش قیال هک تیاذه هب ار امش مهاوخ یم ،لثم ینا زا منزب

رباج نع ،رمش نب ورمع نع ،دامح نب یلع نع ،سابعل نب یلع نع ،دمحم نب یلع نع :هنعو -/۷۶۲۹ [1]
ناک یذلا ملعلال عضو (هلآ و هیلعل هللا یلص) هللا لوسر نإ :لاق ،(مالسلال هیلعل) رفعج یبأ نع
یداه انأ :لوقی ،هرون لثم ضرأال و تاوامسلال رون هللا :لج و زع هللا لوق وه و ،یصولا دنع هدنع
اهیف ةاکشمال لثم ،هب یدتهی یذلا یرون وه و ،هتیطعأ یذلا ملعلال لثم ،ضرأال و تاوامسلال
ملعلال هیف یذلا رونل:حابصملا و ،(هلآ و هیلعل هللا یلص) دمح بلق :ةاکشملا و ،حابصم

امک ،یصولا دنع کدنع یذلا ملعلال لعجاف ،کضبقأ نأ دیرأ ینا :لوقی ةجاجز یف حابصملا :هلوق و
لصأف ةکراشم ةرجش نم دقوی ،یصولا لصف مهملعأف یرد بکوک اهانک ،ةجاجزلا یف حابصملا لعجی
لهأ مکیلعل هتاکرب و هللا تمحر :لج و زع هللا لوق وه و ،(مالسلال هیلعل) میهاربإ ةکراشمال
یلعل نارمع لآ و میهاربإ لآ و احون و مدآ یفطصا هللا نإ :لج و زع هللا لوق وه و ،دیجم دیمح هنإ تیبالا
دوهیب متسلل لوقی ةیبرغ ال و ةیقرش ال میلعل عیمس هللا و ضعب نم اهضعب ةیرذ *نیملعال
(هیلعل) میهاربإ ةلم یلعل متنأ و ،قرشمال بلق نولصتف یراصن ال و بربغمال بلق نولصتف
ام و املسم افینح ناک نکل و اینارصن ال و ایدوهی میهاربإ ناک ام :لج و زع هللا لاق دق و ،(مالسلال
هللا یدهی رون یلعل رون ران هسسمت مل ول و ءیضی اهتیز داکی :لج و زع هللا لوق و نیقرشمال نم ناک
داکی ،نوتیزلا نمذختی یذلا تیزلا لثمک ،مکنم نودلوی نیذلا مکدالو لثم :لوقی ءاشی نم هرونل
نأ نوداکی :لوقی ءاشی نم هرونل هللا یدهی رون یلعل رون ران هسسمت مل ول و ءیضی اهتیز
(۶۷-۶۸ ص : 4ج ،نآرقلل ریسفت یف ناهربال) «کلذ مهیلعل لزن ی مل ول و ءوبنلاب اوملکتی

انثدح لاق غئاصلال نسحلال نب دمحم انثدح لاق دمحم نب رفعج انثدح لاق مامه نب دمحم انثدح [2]
هللا هللا لوق یف لوقی ع هللا دبع ابأ تعمس لاق ینادمهالا لهس نب حللص نع یلعل نب نسحلال
و نسحلال حابصملا حابصم اهیف ع ةمطاف ةاکشمال ةاکشمک هرون لثم -ضرأال و تاوامسلال رون
ضرأال لهأ ءاسن نیب یرد بکوک ع ةمطاف ناک یرد بکوک اهانک ةجاجزلا ةجاجز یف نیسحلال
ةیبرغ ال و ةیقرش ال مالسلال هلآ و اینبن یلعل و هیلعل میهاربإ نم دقوی ةکراشم ةرجش نم دقوی
رون ران هسسمت مل ول و اهنم رجفتی ملعلال داکی ءیضی اهتیز داکی ةینارصن ال و ةیدوهی ال ینعی
رون یف هلخدی نأ -ءاشی نم ةمئألل هللا یدهی ءاشی نم هرونل هللا یدهی مامإ دبع اهنم مامإ رون یلعل
-۱۰۲ ص ؛ 2ج ؛ یمقلل ریسفت) میلعل ءیش لکب هللا و سانلل لاثمأال هللا برضی و اصلخم مهتیلالو
(۱۰۳)

هللا دبع نع نومش نب نسحلال نب دمحم نع دایز نب لهس نع نسحلال نب دمحم و دمحم نب یلعل 5-
هللا دبع وبأ لاق لاق ینادمهالا لهس نب حللص نع مساقلا نب هللا دبع نع مصأال نمحرلا دبع نب
حابصم اهیف ع ةمطاف ةاکشمک هرون لثم ضرأال و تاوامسلال رون هللا -یلعات هللا لوق یف ع
ءاسن نیب یرد بکوک ةمطاف یرد بکوک اهانک ةجاجزلا -نیسحلال ةجاجز یف حابصملا -نسحلال
ال و ةیدوهی ال ةیبرغ ال و ةیقرش ال ةنوتیز -ع میهاربإ ةکراشم ةرجش نم دقوی -**ایندلا لهأ**
اهنم مامإ رون یلعل رون ران هسسمت مل ول و -اهب رجفتی ملعلال داکی ءیضی اهتیز داکی -ةینارصن
سانلل لاثمأال هللا برضی و -ءاشی نم ةمئألل هللا یدهی ءاشی نم هرونل هللا یدهی -مامإ دبع
قوف اهضعب -یناثلا تاملظ جوم هقوف نم -ثلاثلا جوم هاشغی -هبخاص و لوأال لاق تاملظک و اتلق
و اهاری دکی مل -مهتنتف ةملظ یف نمؤملا هدی جرخأ اذا -ةیمأ ینب نتف و هللا هنعل ةیواعم ضعب
-هلوق یف لاق و ةمایقلل موی مامإ رون نم هل امف -ع ةمطاف دلو نم مامإ ارون هل هللا لعجی مل نم
و نینمؤملا یدی نیب یعست ةمایقلل موی نینمؤملا ةمئأ مهنامیأ و مهیدی نیب مهرون یعسی
(۱۹۵ ص ؛ 1ج ؛ (ةیمالسإلا - ط) یف اکلال) ةنجال لهأ لزانم مهولزنی یتح مهنامیأ

ملاوع) امك ت قلخ ام لمطاف ال ول و؛ ك ت قلخ ام يل عل ال ول و ، كالفأل ت قلخ ام ل كال ول ! دمحأ اي [3]
؛ داوجل امامإلا ىلإ ءاسنللا ءيس ك ردتسم) لاوقأل و رابأل و تاىأل نم لاوأل او فراعلما و مولعل
(٤٤ ص ؛ سةمطاف-1-مسق-11ج

اهلصا هبىط هرجشك هبىط هم لك لثم هفىرش هىآ لىوأ ت ماقم رد زىن مالسللا هىل عل رقاب ماما [4]
:دنم رفىم (٢٤ هىآ ، مىهارب اروس) تباث

رفعج ابأ تلأس :لاق رىن تسملا نب مالس نع قاطلا نمؤم نع بوبحم نب نسحل نع دمحا انثدح 3-
نذاب نىح لك اهلكأ يتؤت ءامسللا يف اعراف و تباث اهلصأ ءبىط ءرجشك ىللاعت هللا لوق نع ع
عرف و **ةمطاف ءرجشلا رصنع** و مشاه نىب يف تباث هبسن ص هللا لوسر ءرجشلا لاق اهر
دولوملا نإ و ءعىشلا ءرجشلا قرو و ءمئألا اهرم و ءرجشلا ناصغأ و نىنمؤملا رىمأ يل عل ءرجشلا
لك اهلكأ يتؤت كادف تلعلج لاق قرو طقس ت و مئل ءعىشلا نم لجرلا نإ و قرو قروتف دلويل
رئاصب) .مارحلا و لالحللا نم ءرمع و جح لك يف مهتعىش ءمئألا يتفى ام لاق اهر نذاب نىح
(٥٩ ص ؛ 1 ج ؛ مهىل عل هللا ىلص دمحم لآ لئاضف يف تاجرلا

١٩٥ ص ؛ 1 ج ؛ (ةمالسإلا - ط) ىفاكلا [5]

ودع نم هللا كنكمأ دق هل لاقف (ملسو هىل عل هللا ىلص) هللا لوسر باحصأ نم لجر ءاج دقلاو [6]
نم رخآ ءايحأ مهو بحت ام ىرت ال كنإف لسنلا اذه عطقنى مالغلا اذه لتقاف كىبأ ودع نباو هللا
دقو هنم تنأ تىقل امو هىبأ نم كوبأ يقل ام تىأر دقل يل عل نب نىسح نب يل عل نىنعى هىف عزانى
لسن عطقنا مالغلا اذه تلتق نإ كنإف تىبلا اذه لصأ عطاقف لىقعل نب ملسم عنص ام تىأر
نولئام مهىلإ سانلاو ركم ووذ موق مهو مهب كبلاط دحأ مهنم يقب ام موقلاف الإو ءصاخ نىسحلا
هللقا ءمطافو يل عل نبا (ملسو هىل عل هللا ىلص) هللا لوسر نبا نولوقي قارعللا لهأ ءاغوغ ءصاخو
ام لك مهعدأ لب نىهم فىعض كنإف تدعلق الو تمق ال لاقف سأللا اذه باحصا نم مركأب وه سىلف
(١٦٠ ص ، ٦٩ ج ، **قشمد خىرات**) ناىفس يبأ لآ فوىس هتدخأ علاط مهنم علط

نىنمؤملا رىمأ و ، ءفوكلا دجسم ىلإ تلخد :لاق ، رىصنأللا هللا دبعل نب رباح نع يور -/٧٦٤٣ [7]
ىذلا ام ، نىنمؤملا رىمأ اي :هل تلقف ، مسبتى و ءعبصإب بتكى (هىل عل همالس و هللا تاوولص)
رىمأ اي ، ءىآ اي :هل تلقف . «اهتفرعم قح اهفرعى مل و ءىآلا هذو أرقى نمل تبجع» :لاقف ؟ ككحضى
نىنمؤملا ؟

هللا ىلص) دمحم :ءاكشمل ، ءاكشمك هرون لثم ضرألا و تاوامسللا رونا هللا :ىللاعت هلوق» :لاقف
(مالسللا امهىل عل) نىسحلا و نسحلا ءجاجزلا ءجاجز يف .حابصملا أنأ ، حابصم اهىف ، (هلأ و هىل عل
هىل عل) يل عل نب دمحم ءكرابم ءرجش نم دقوى ، (مالسللا هىل عل) نىسحلا نب يل عل وه و ىرد بكوك اهانك
ال و ، (مالسللا هىل عل) رفعج نب ىسوم ءىقرش ال (مالسللا هىل عل) دمحم نب رفعج ءنوتىز ، (مالسللا
مل ول و ، (مالسللا هىل عل) يل عل نب دمحم ءىضى اهتيز داكى ، (مالسللا هىل عل) ىسوم نب يل عل ءبىرغ
ىدهى ، (مالسللا هىل عل) يل عل نبا نسحلا رونا ىل عل رونا ، (مالسللا هىل عل) دمحم نب يل عل رانا هسسمت
ءىش لكب هللا و سانلل لاثمألا هللا برضى و (مالسللا هىل عل) ىدهملا مئاقلا ءاشى نم هرونل هللا
(٧٢ ص ؛ ٤ ج ؛ نأرقلا رىسفت يف ناهربلا) . «مىل عل

ال ىتح الامش و انمى نرىطتل هللا و نصحمتل هللا و :لاق هنأ ع هللا دبعل يبأ نع يور و [8]
ءىاورىف و هنم حورب هدى و هبلق يف نامىلإلا بتك و هقاىم هللا دخأ ئرما لك الإ مك نم ىقبنى
؛ صنلا ؛ نىنامنلل ءبىغلا) .ردنألا ردنألا الإ رملألا اذه ىل عل مك نم ىقبنى ال ىتح ع مهنع ىرخأ
(٢٦ ص

۶۹-۷۰ ص ۴، ج، نآرقلا ریسفت یف ناهربلا و ۱۰۳ ص ۲؛ ج؛ یمقلال ریسفت [9]

نېنمؤملا رېمأ و، ةفوكلا دجسم ىلإ تلخد: لاق، یراصنألأ هللا دبع نب رباح نع یور -/۷۶۴۳ [10] یذلا ام، نېنمؤملا رېمأ ای: هل تلقف، مسبتی و هعصبإ بتكی (هیلع همالس و هللا تاوولص) رېمأ ای، ةیآی: هل تلقف. «اهتفرعم قح اهفرعی مل و ةیآلأ هذو أرقی نمل تبجع»: لاقف؟ ككحضي نېنمؤملا

هللا ىلص) دمحم: ةاكشملا، ةاكشمك هرون لثم ضرألأ و تاوامسلال رونا هللا: ىلاعت هلوق»: لاقف (مالسلال امهیلع) نېسحلل و نسحلل ةجاجزلا ةجاجز یف. حابصملا انأ، حابصم اهیف، (هلآ و هیلع هیلع) یلع نب دمحم ةكرابم ةرجش نم دقوی، (مالسلال هیلع) نېسحلل نب یلع وه و یرد بكوك اهنأك ال و، (مالسلال هیلع) رفجع نب ىسوم ةیقرش ال (مالسلال هیلع) دمحم نب رفجع ةنوتیز، (مالسلال مل ول و، (مالسلال هیلع) یلع نب دمحم ةیضي اهتیز داکي، (مالسلال هیلع) ىسوم نب یلع ةیبرغ یدهی، (مالسلال هیلع) یلع نبا نسحلل رونا ىلع رونا، (مالسلال هیلع) دمحم نب یلع رانا هسسمت ةیش لكب هللا و سانلل لاثمألأ هللا برضي و (مالسلال هیلع) یدهملا مئاقلا ءاشی نم هرونل هللا (۷۲ ص ۴؛ ج؛ نآرقلا ریسفت یف ناهربلا). «میلع

زا) .تسا لىدنك برعم نأ و دنزورفا یم غاچ نأ رد هك تسا ىزیچ. غاچ (ا، برعم) [ق] .لىدنق [11] (برقا) .لىدانق، ج. جارسلل حابصملا. (ءابطالال مظان) .دنورچ و غاچ. (تابرعم هلاسرجاردننأ (ءابطالال مظان) .زوس هیپ. ناد هیک ||. نادعمش ||. (ءابطالال مظان) .سوناف و نادغاچ. (دراوملا (ادخه همانتغل)

زا شیب هرود نیا یا نادغاچ، راجاق هرود ىتنس ىیانشور تازیهجت نایم زا: (غاچلچ و لىدنق) نادغاچ لداعم ار اه نأ ناوتىم هك غاچلچ و لىدنقای نادغاچ. دنادهیسر ام تسد هب، تازیهجت رگید یمامت هك دوب تیما یاراد ورنأ زا یمالس گنهرف رد زابرید زا، تسناد ىبرغ یا هانابز و گنهرف ردرتسول یا هشرازگ هب انب. تفریم راك هب اههگ ترایز و رباقم نوچ یرگید ینید یا هانابز و دجاسم رد ابلاغ راجاق هرود رد كبرتم عاقب و تابتع هب غاچلچ و لىدنق یاده نیری مسر، دانسا و عبانم رركم، تفای ریگمشچ ىقنور

هاشنيدلارصان ییاده یا غاچلچ زاراب هس، ه ۱۲۱۹ رد تابتع هب شرفس حرش رد كلملادضع هك نانچ ارماس و البرك و فجنرد نییركسع نیماما و، (ع) نیسح ماما، (ع) یلع ماما سدقم یا هه ناسآ هب. تساهدرکدای.

لىدنق دصراهچ دودح زا، درك مق هب مهذون هدس یا هه مین رد هك ىرفس رد ىناملآ شگورب نېنچمه (هلاقم). دندوب ناشنرهواج اه نأ رتشیب هك هتفگ نخس (س) هموصعم ترضح ناتسبش و مرچ رد الط (راجاق هرود رد ىیانشور لىاسو)

یانعم هب ىسىلگنا نابز رد -تسا ىوسنارف یا هژاو دوخ هك-رتسول هملک هك تساجنأ بللاج دشاب هدش هتفرگ لىدنق هملک زا دسر یم رطن هب هك تسا Chandelier.

[۳۵: رونلا] حابصم اهيف ةاكشمك هرون لثم: زع و لج هلوق و [12]

.ةوكلا يه: قاحسإ وبأ لاق

.شبحلال ةغلب يه: ليق و

و یلص نم :لاق ع هللا دبع یبأ نع مل اس نب ماشه نع دیوس نب رضنلا نع هیبأ نع هنع [18]
عفر ام برف اهیلع لبقأ ام هیلع هللا لبقأ اهیف هسی مل و هسفن ثدحی مل هتالص یلع لبقأ

؛ 1ج ؛ نساحم(ال)ةبوتكملا نم بهذ ام لمكيل ةنسلاب رماً امنإ و اهسمخ و اهعبر و اهثلاث و اهفصن (٢٩ص)

يبأ نع ملسم نب دمحم نع ملاس نب ماشه نع ريمع يبا نب نع دمحم نب دمحا نع يحي نب دمحم ام الإ هل عفري امف اهسمخ و اهعبر و اهثلاث و اهفصن هتالصل نم هل عفري ل دبعلالإ ؛ لاق ع رفعج (ط - يفاكلا). ةضيرفلل نم اوصقن ام اهب مهل متيل ةلفانلاب انرماً امنإ و هبلقب هيلع لبقأ (٣٦٣ص ؛ ٣ج ؛ (ةيمالسالإ

نع يسيع نب دامح نع اعيمج اذاش نب لصفلا نع ليعامسإ نب دمحم و هيبأ نع ميهاربإ نب يلعل ام كتالصل نم كل امنإ لاق امهناً ع هللا دبع يبا و رفعج يبا نع راسي نب ليصفلا نع زيرج (ط - يفاكلا)اهبحاص هجو اهب برصف تفل اهئادأ نع لفغ و اهلك اهمهوا إنف اهنم هيلع تلبقأ (٣٦٣ص ؛ ٣ج ؛ (ةيمالسالإ

تأر؛ لاق يلالمثلا ةزمح يبا نع انباحصاً ضعب ينثدح لاق يسيع نب دامح نع هنع ٣- ١٤١٥ [19] لاق هتالصل نم غرف ىتح هوسي ملف لاق هيبكنم نع هادر طقسف يلصي ع نيسحلل نب يلعل لبقأ ام الإ ةالصل هنم لبقث ال دبعلالإ تنك نم يدي نب يردت أ كحي و لاقف كلذ نع هتأسف ماكحأ(ل بيذهت). لفاونلاب كلذ ممثي لىلاعت هللا نإ الك لاقف انكله كادف تلجع تلقف اهنم (٣٤١ص ؛ 2ج ؛ (ناسرخ قيقت))

نع انباحصاً ضعب نع يسيع نب دامح نع ديعس نب نيسحلل نع هدانسإب نسلل نب دمحم ٩- ٧١٠ هوسي ملف لاق هيبكنم نع هؤادر طقسف يلصي ع نيسحلل نب يلعل تأر؛ لاق يلالمثلا ةزمح يبا ال دبعلالإ تنك نم يدي نب يردت أ كحي و لاقف كلذ نع هتأسف لاق هتالصل نم غرف ىتح كلذ ممتم هللا نإ الك لاقف انكله كادف تلجع تلقف اهنم لبقأ ام الإ ةالصل هنم لبققي (٤٧٨ص ؛ 5ج ؛ (ةيشلل لئاسو). لفاونلاب نينمؤملل

و ىدحالإ ةالصل سمخ نمؤملا تامالع؛ لاق هنأ ع ىركسعلال يلعل نب نسلل دمحم يبا نع يور ١- [20] نمحرلا هللا مسبب رهجل و نبجل ريفعت و نيميلا يف متختل و نيعبرألأ ةرايز و نيسمخل (٥٣ص ؛ صلل ؛ (ديفملل)رازملل كسانم -رازملل باتك)ميحرلا

يدج ىلإ اندانسإب انيور ع نيسحلل ةرايز هيف بحتسي هنم نيرشعلال موي لامعأللابقإ، لق ١- تامالع؛ لاق هنأ ع ىركسعلال يلعل نب نسلل انالوم ىلإ هدانسإب هاور اميف يسوطلال رفعج يبا و نبجل ريفعت و نيميلا يف متختل و نيعبرألأ ةرايز و نيسمخ و ىدحإ ةالصل سمخ نمؤملا ميحرلا نمحرلا هللا مسبب رهجل

(٣٤٨ص ؛ ٩٥ج ؛ (توريب - ط) راونأل راجب)

نب مصاع نع دىوس نب رضنل نع ديعس نب نيسحلل نع دمحم نب دمحا نع يحي نب دمحم [21] رخآ يف نوكي هنأ ملعل لج و رع هللا نإ لاقف ديحوتل نع نيسحلل نب يلعل لئس؛ لاق لاق ديح وه و هلوق ىلإ دىحلل ةروس نم تاياآل و دحأ هللا وه لق لىلاعت هللا لزناًف نوقمعتم ماوقأ نامزلال (٩١ص ؛ 1ج ؛ (ةيمالسالإ - ط) يفاكلا).كله دقف كلذ ءارو مار نمف رودصلل تاذب ميلعل

٣ هىآ، دىحلل هروس [22]

١٢ هىآ، دىحلل هروس [23]

۱۳-۱۴ هی آ، دی دحل هروس [24]

تام لظ لَ ثَم : مود ل ص ف

«هللا نذا تويب يف»

؛ دشاب روم عومجم دياب ام تح هك تساي ياهزيچ كي نايب اجني رد هف يرش يآ دوصقم الصا : تساي آلابند هك ياهي آلاح . مدرک ضرع اراه نيا هك ، یرج دوصقم هچو یلی وأت دوصقم

اهيف رَكَدِي وَغَفَرْتُ نَأُهللا نذا تويب يف
* لاصال او وُدُعْلاب اهيف هل حُبْسِي هُمسا
رَكَد نَع غِيَب ال وُة راجت مهي هلُت ال لاجر
نُوف اَحْيَة اَكْزَل اِءاتِي اَوْه ال صلا ماق اَوْه ال
[1] راصب ال او بُولُقْلا هيف بُلَقَتَت اَمُوي

هماع تاي اور رد «تويب»

نأ : هك تساي ياه هناخ رد دومرف لاعتم يادخ هك لَ تَم نيا «غَفَرْتُ نَأُهللا نذا تويب يف»
ال وُة راجت مهي هلُت ال لاجر لاصال او وُدُعْلاب اهيف هل حُبْسِي هُمسا اهيف رَكَدِي وَغَفَرْتُ
«هللاركد نَع غِيَب»

ناشدوخ ، تساي فورعم و رب تعم باتك تساي تنس لهأ يارب هك ي طوئس «روثنملا ردلا» باتك رد
دنا هدرک لقن

كلام نب سنأ نع هيودرم نبا جرخ او
هللا يلص هللا لوسر ارق :لاق ةديربو
هللا نذا تويب يف { ةيال هذه ملسو هيلع
تويب ي :لاقف لجر هيل ماقف {عفرت نأ
ءايبنال تويب :لاق هللا لوسر اي هذه
هللا لوسر اي :لاقف ركب وبأ هيل ماقف
لاق ةمطافو يلع تيبل اهنم تيبل اذه
[2] اهلضافأ نم معن

لوسر اي : درک ضرع و «-مالسل اامهیلع - ةمطاف و یلَع تیب یلإ» درک هراشا ركبوبا هك
شلبق نوچ ؟ درک ار لاؤس نيا اچ ؟ تساه هناخ نأ زا هناخ نيا ايآ «؟مهنم تيبل اذهأ ؛هللا
[3]ءايبنال تويب كلت» :دندومرف ربم ايپ

تويب «.تويب يف» هيآ نيا :دندومرف ترضح ، تساه نأ ريسفت رد تساه مهم يليخ نيا
؟اهنم تيبل اذهأ :تفگ -اهيلع هللا مالس - هقي دص ترضح تيپ هب درک هراشا ركبوبا ، تسايبنأ
؟تساي توبن تويپ زا تيپ نيا ينعی تساي بيچع يليخ

يَنْمَنُوكَت نَأ يَصْرَتِ امأ: دندومرف ترضح هك تسا تلزنم ثيدح قباطم، ثيدح نأ ةنأك تسرد
يسوم هب تبسن نوراھ تلزنم وت تلزنم يهاوخ يمن يلغ اي «؟[4] يسوم نم نوراھ ةلزنم ب
نأ حيحص لقن هكلب، «يَبَنَب تَسَل كَنَأ اِلإ»: دندومرفن ترضح، دوب ربمأي هك نوراھ؟ دشاب
وت هك نأ هن تسين توبن رگيد نم زا دعب هك منك هچ يلغ اي، «يَدَغَب يَبَن اِلُؤ نَأ اِلإ»: تسا
ايبنا زا ام مئأم اقم: دندوگ يم هعیش اذل و دنك يم قرف ترابع ود نأ يلىخ، يتسين توبن
، ينوراھ نوچ وت أم تسين توبن نم زا دعب هدش متخ، توبن نوچ، تسا رتالاب

اهلضافا نم؛ ةمطاف و يلغ تيب

ترضح ؟اهنم تيبل اذهأ: تفگ ركبوبا، «ءايبنألأ تويُب كَلت»: دندومرف ترضح يتقو اذل
«اهلإاعأ نم مَعَن»: دندومرف

تسا هفیرش یی نأ یالاب الابل تویب زا تیب نأ

[1] ۳۶-۳۷ هی، رولال هروس

[2] ۲۰۳ ص ۶، ج، روثأملاب ريسفتلا يف روثنملا ردلا باتك

انثدح: لاق، يزارلا يلغ نب نيسحل نب دمأ ةعرز وبأ انثدح: لاق هيوجنن نبا انربخ [۱۹۷۰] [3]
ينثدح: لاق يسوباقلا دمحم نب رذنملا انثدح: لاق ةفوكلال اينادمهلا ديعس نب دمأ سابعل وبأ
ةديرب نعوسنأ نع ثراحلا نب عيفن نع بلغت نب نابأ نع يبأ ينثدح: لاق ديعس نب نيسحل
نأ هلل نذا تويب يف: ةيالآ هذو - ملسو هيلع هلل يلص - هلل لوسر أرق: لاق امهنع هلل يضر
لاق؟ هلل لوسر اي هذو تويب ي: لاق لجر ماقف {راصبألاو} هلوق يلى {همسا اهي ركذيو عفرت
- اهنم تيبل اذه هلل لوسر اي: لاقف - هنع هلل يضر - ركب وبأ هيلإ ماقف: لاق. "ءايبنألأ تويب"
نع نايبل او فشكلا يبلعثلا ريسفت باتك) "اهلضافأ نم مَعَن": لاق؟ ةمطافو يلغ تيبل
(۲۷۴-۲۷۳ ص ۱۹، ج، ريسفتلا راد ط نأرقلا ريسفت

، دعس نب ميهاربإ تعمس: لاق دعس نع، ةبعش انثدح: ردنغ انثدح: راشب نب دمحم ينثدح - ۳۷۰۶ [4]
نم نوراھ ةلزنم ب ينم نوكت نأ يضررت امأ: يلغل: ملسو هيلع هلل يلص يبنللا لاق: «لاق هيأ نع
(۱۹ ص ۵، ج، ةيناظلسلا ط يراخبلا حيحص باتك)، «يسوم

ةوزغ يف، بلاط يبأ نب يلغ ملسو هيلع هلل يلص هلل لوسر فلخ: لاق. صاقو يبأ نب دعس نع
ينم نوكت نأ يضررت امأ" لاقف؟ نايبصل او ءاسنلا يف ينفلخت! هلل لوسر اي: لاقف. كوبت
(۱۸۷۰ ص ۴، ج، يقابل دبعت ملسم حيحص باتك)، "يدعب يبنال هنأ ريغ؟ يسوم نم نوراھ ةلزنم ب

تاملظ لَٹَم ؛رون لَٹَم

تسا هی آ نی مه لابند ،دنز یم تاملظ لَٹَم لاعتم یادخ ،رون لَٹَم مامدا رد

ةَءِیْقَبِ بَارَسَکْ مُهُلَامْعَا اُورَفَکْ نَیْدَلَاو
هُدَجِیْ مَلْ ءَءَاجْ اِذَا یَّتَحْ ءَامْ نَامْطَلَا هُبَسَحِی
هَبَاسَحْ هُءَفَوَفْ هُءَنَعْ هَلَلَا دَجَوَوْ اِئِیْشِ
رَحَبِیْ تَامْلُطْکْ وَاْ *بَاسَحْ لَءِیْ رَسْ هَلَلَاو
هَقْوَفْ نَمْ جُومْ هَقْوَفْ نَمْ جُومْ هَاشَغِیْ یَّجْلِ
جَحْأْ اِذَا ضَغَبْ قَوَفْ اُضَغَبْ تَامْلُطْ بَاسَحْ
هَلْ هَلَلَا لَغَجِیْ مَلْ نَمَوْ اِهَارِیْ دَکِیْ مَلْ هَدِیْ
[1]رُونْ نَمْ هَلْ اَمَفْ اَرُونْ

نَامْطَلَا هُبَسَحِیْ ءِیْقَبِ بَارَسَکْ مُهُلَامْعَا اُورَفَکْ نَیْدَلَا
«ءَام»

هلصاف ءایبنا زا دنتفرن ار ءایبنا هار هک یناسک نیا :دیامرف یم دنز یم لاثم ود لاعتم یادخ
یروج هچ بارس دنام یم بارس لَٹَم دنهد یم ماجنا هک یلامعا دندرک چک ار هءاج و هچوک نیا ،دنتفرگ
تسا؟

رود زا ،تسا چوپ ینیب یم یسر یم نآ هب یتقو دنز یم جوم دراد بآ هک دینیب یم رود زا نابایب رد
لّوا لاثم نیا «هَبَاسَحْ هُءَفَوَفْ هُءَنَعْ هَلَلَا دَجَوَوْ وَاِئِیْشِ هُدَجِیْ مَلْ ءَءَاجْ اِذَا یَّتَحْ» دراد یمیامن کی
تَامْلُطْکْ وَاْ » :منک ضرع مه اوخ یم هک تسا یزیچ هب طوبرم هک مود لاثم ،تسین ام ثحب هک تسا
ءایبنا هار هک ییاهنیا لَٹَم ،رون لَٹَم لباقم رد رگیدی لاثم کی تسا بیجع یلیخ «یَّجْلِ رَحَبِیْ
تسا تاملظ لَٹَم دنتفرن ار

اِفْکْ نآ :دیامرفب دش یم هک تسه مه اجنیا ،مدرک ضرع هفیرش یآ نآ رد هک یلأوس نامه نیع
نیا زا مراد یدوصقم نم ،هن :دیامرف یم ادخ یلو ،کیرات رایسب بَش ،تسا ملظمل لیل لَٹَم ناشل لَٹَم
رد سونایقا کی «یَّجْلِ رَحَبِیْ تَامْلُطْکْ وَاْ » :دشاب زیچ دنچ دیاب لَٹَم نیا زا نم دوصقم ،لَٹَم
«دیزفا یم نآ نورد یکیرات رب و دیآ یم یجوم نآ یور «جُومْ هَاشَغِیْ » کیرات شدوخ دیریگب رظن
هزات «بَاسَحْ هَقْوَفْ نَم» دنک یم هفاضا ار یکیرات دیآ یم یرگیدی جوم هرابود «جُومْ هَقْوَفْ نَم
قَوَفْ اُضَغَبْ تَامْلُطْ» هتفرگ یطی لغ ربا هکلب تسین دیشروخ دیورب الاب جوم نیا زا یتقو
تاملظ یور تاملظ «ضَغَب

هتفاب مه هب یاه تاملظ

ها هک هفیرش یآ نیا لیوأت رد لاعتم یادخ دوصقم ،هن ؟دوبن سب کیرات بَش هب دنز لاثم ایآ
تسد هب تسد زیچ دنچ ؛تسا هتفاب مه هب یاه تاملظ دوصقم ،دنا هومرف - مالمسال مهیلع - تیبلال
تسا یبتارم یارب هیآ نیل تاملک زا مادک ره :دندومرف ترضح اذل ،دنک یم تسرد ار اه نیا دهد یم مه

رد، دندرک ب صغ اهنیا هداد رارق شدوخ لَثمَ ار ام، لاعتم یادخ هک ار تیب لها امَّقَّح، ار تیاده قَّح هک تملظ تشپ تملظ، نیب صاغ رب دنا هدرک قبطنم ماما ار اهنیا کت کت تیاور.

دهاوخ یم یتقو هک دنز یم فرح یروط هفیرش تای؟ تسا یخوش ندروخ لد نوخ لاس چنپ و تسیب، دیوگ یم ن تملظ کی دهدب حیضوت ار تاملظ، لَثمَ کی رد

«عیضی اهتیز داکی»؛ «اهاری دکی مل»

کی دوش یم هک تسا تقو نآ، دندنک یم تسرد تاملظ دنهد یم مه تسد هب تسد ات دنچ: دیوگ یم یولج دروایب ار شتسد رگا هک ییاج هب دسر یم «اهاری دَکَی مَلْ هَدَی جَرَّحاً اِذَا» هک یکی رات، دنیب یم ن مه ار شدوخ تسد، شتروص

مه احنیا دهد یم رون یروحنیا وا «رَانْ هَسَسَمَتْ مَلْ وَلَ وُ عَیْضِیْ اِهْتِیَزْ دَاکَی» دومرف رون یآ رد؟ تسا تواف تردق دینیبب، دومرف «داکی» اتود «اهاری دَکَی مَلْ هَدَی جَرَّحاً اِذَا»: دومرف

«اهالت اذا رمقلا و»

مهارف ار تاملظ لَثمَ مه اب یا هَدع مه احنآ، دندرک قَّح ح ار یهلا رون لَثمَ مه اب یا هَدع احنیا دش هچ اه یخُصَّ و سَمَّشَلْ اَو: دومرف سمش کرابم کروس رد هک دمآ یم نم نهذ رد لاؤس نیا هشیمه. دندرک تشپ یتقو هام هب مسق و شا یگدنبات و دیشروخ هب مسق: دیامرف یم «[2] اهیلَت اذا رَمَقْلْ اَو دَنک یم عولط هام لَّوْا هک دوش یم ردقچ؟ دیآ یم سمش رس تشپ هام هشیمه ایآ، دیآ یم دیشروخ رس زا دعب هام اه تقو یلیخ درادن یعن ام؟ «اهیلَت اذا رَمَقْلْ اَو»: دیامرف یم هیآ اچ، دیآ یم دیشروخ دعب، دنم هب: دیوگ یم دنز یم فرح یروط میرک نآرق اَم، درادن یلکشم هفیرش یآ رهاظ، دیآ یم دیشروخ، موصعم ماما؟ دَنک یم نَّیْبم ار زیچ نآ یسک هچ؛ میوگب امش هب مه یرگیدی زیچ مهاوخ یم دیهدب.

تسا نیا هیآ نیا نطاب: دندومرف ماما. دنیوگب دنه اوخ یم هچ میمهف یم ن ام هک دنیامرفن ماما رگا اب دیآ یم نم ربمایپ، «اه یخُصَّ و سَمَّشَلْ اَو» تسا سمش، نم ربمایپ: دیامرف یم لاعتم یادخ هک افیلخ و یصو شترضح زا دعب، «اه یخُصَّ» دَنک یم ادیپ رشن مالسا لاس هس و تسیب، یلد نوخ هچ: دندومرف، «اهیلَت اذا» لصفالب وا

یم لیدلا نام یلس نع یبأ ی نربخأ: لاق
لاق ع هللا دبع یبأ نع ریصب یبأ نع
و سمشلا و لج و نع هللا لوق نع هتلاُس
حضوا ص هللا لوسر سمشلا: لاق، اهاحض
اذا رمقلا و: تلق مهنید سانلل هب هللا
و: تلق ع نی نم مؤملا ریما کلد لاق اهالت
روحلا همئأ کلد: لاق اه اشغی اذا لیلل
هللا لوسر لآ نود - رملل اودب تسا نیذلا
ص هللا لوسر لآ ناک اسلجم اوسلج و ص
ص هللا لوسر نیذ اوشغف، مهنم هب یلوا
اذا لیلل و: هلوق وه و - روحلا و ملظلاب
، راهنلا عوض مهملظ یشغی: لاق، اه اشغی
نم مامللا کلد: لاق اهالجا اذا راهنلا و: تلق
هللا لوسر نیذ نع لاسی ع همطاف یرد
و: هلوق هللا یكحف، هل لاسی نمل یلحیف

« هک تسا مولعم ،میتفرگ رارق الاح بخ «نینمؤملاریما رَمَقْلَاو ،هللا لوسر سمّشلا»
لّیْلّاو اهّیْلَح اځا راهنلاو»: هک نیایدعب دهاش .دیآ یم دیشروخ تشپ هام «اهیْلَت اځا رَمَقْلَاو
لوسر تیاده ،دش یم هدز یتحار هب فرح هک دوب یتقو :دندومرف ؟دوب عقوم هچ راهن «اهاشغی اځا
دوب هتسب ناشیاهناهده مه نیقفانم ،دوب ینلع -ملسو هلاو هیلع هللا یلص - هللا

تسا تاملظ رگید هک زور نآ زا دعب ،دیآ یم یکی رات بش ،«اهاشغی اځا لّیْلّاو» ؟دش هچ شدعب اّم
ی ف ک ی لَع م الّسلا) دوش یم یشاغ ،لیل هک تسه مه نیسای لآ ترایز رد ،تسا بسانم ردقچ
تسا هفیرش تایآ نوطب اه نیای [4]ی شغی اځا لّیْلّا

[1] ۳۹-۴۰ هیآ ،رونلا هروس

[2] ۲ و ۱ هیآ ،سمشلا هروس

[3] ۴۲۴ ص ؛ 2 ج ؛ یمقلل ریسفت

لوق یف ،سابع نبا نع ،دهاجم یلی هدانسإب ،دامح نب نسحل نع ،دمحم نب دمحا نع :هنع و -11663
یلع :لاق ،اهالت اځا رمقلل و (هلاو و هیلع هللا یلص) بیبنلا وه :لاق ،اهاحض و سمشلا و :لج و زع هللا
لیللا و (مالسلل امهیلع) نیسحلل و نسحلل :لاق ،اهالج اځا راهنلا و (مالسلل هیلع) بلاط یبأ نب
(۶۷۱ ص ؛ 5 ج ؛ نآرقلل ریسفت یف ناهربلا) .ةیمأ ونب اهاشغی اځا

[4] ۵۷۰ ص ،(یدهشملا نبال) ربكلا رازملا و 493 ص ،2 ج ،(یسربطلل) جاللل لهأ یلع جاجت إللا [4]

یہ لارون لَٹَم :موس لصف
مزاول و اہہشیر

مزاوَل و اههشیر؛ یهلا رَوَن لَئَم :موس لصف

و اههشیر؛ یهلا رَوَن لَئَم مزاوَل

تِیاده و یهلا رَوَن لَئَم ، دنتسه رَوَن کِرابم یآ لیوأت -مالسلا مهیلع - نیموصعم هک تسا روطچ
نملظ زج یزیچ و دنتاملُظ اهنآ یادعأ اهنآ لباقم طقن هک تسا روطچ و دنتسه یهلا ضیف تطاس و
تسا یروج هچ نیا «**ضَعَبَ قَوَف اُهَضَعْبُ تاملُظ**» دنیازفا یمن

یداع یاهناسنا طباور هشی

دینکب لَمَّات یتقو اَمّا، تسا یفخم یهاگ و تسا رهاظ همین یهاگ شلوا هک تسا یبلطم کی نی
تسا هملک کی نآ و تسا یتسرد بلطم دینی ب یم.

یهاوخدوخ

و تیمیمص، افص، تقادص، یدردمه، طابترا وحن کی رگیدمه اب دیوش یم طبترم سک ره اب امش
یپ ار هطبار نی بوخ یلیخ یتقو دینک یم رارق رب یا هطبار روح ره، ینمشد هن دینی ب یم ار اهنی
عب مدآ هک تسا یمهم یلیخ یتکن نی، دهاوخ یم شدوخ یارب ار امش یسک ره دینی ب یم دینک ییوج
یم رگا! بجع دینی ب یم اه هاگنرب رد شیاچ رس دراد مه ییجج یاه لاثم دسر یم نی اه اهتدم زا
یم هچ ره سک ره: دنا هتفگ مه ءامکح هچنانچ. دهاوخ یم شدوخ یارب ار امش مهاوخ یم ار وت هتفگ

»[1] دهاوخ یم شدوخ یارب دهاوخ

لامک روح کی ار راثی، دینک یم هک راثی. مینک یم راثی یتح یهاگ، میتسه روطنیمه مه ام.دوخ
تسا یمهم بلطم نی، تسا یهاوخدوخ. تسه شدوخ لوغشم، تسه اج ره ار همه دناد یم شدوخ یارب.

عامتجا و یندم دوخ یگدنز نوئش یم ره رد هک تسا یعون ناسنا هک تسین یدیدرت تقیقح نی رد [1]
تسد رد هک اج نآ ات - ناگتشدگ خیرات نیچ مه و، ناسنا جایتجا اپ ات رس یدوج و نامتخاس و تسا
دنهدیم یهاوگ تقیقح نی دب رضاح لسن تاقبط و دارفا شپامزآ نیچ مه و - تسا

زیچ ره هک هدش هتخاس یاهنوگ هب شنیرفآ بسح هب [ناسنا] عون نی هک تسا نی تسههچ نآ یلو
وخ عفن هب رصانع و طیاسب یدوج و دیاوف یم زا و تعیبط یورین زا ناسنا. دهاوخ یم دوخ یارب ار
دنک یم هدافتسا.

گدنز تاجا عفر اهنآ مزیه و بوچ و هشی و گرب و خاش و هویم زا (تخرد و هایگ) تاتابن یم زا ناسنا
دهدیم رارق هلیسو تسدرود دصاقم هار رد ار اهنآ و هدرک.

اهنآ عوفدم یتح و خاش و ریش و نوخ و مشپ و تسوپ و تشوگ زا تاناویح غاونا و ماسقا زا ناسنا
زیرغ نی ایآ. دنک یم مادختسا شیوخ یتایح دصاقم هار رد و هدرک تیبرت ار اهنآ و هدرک غافتنا
انثتسا تیلک نی زا ار اهنآ و هدرک راک هب دوخ ناعون مه رد، دربیم راک هب زیچ همه رد هک ار یرطف
دنک یم؟

ای دربب غتتمت و تذلل دوخ رسمه زا هک دهاوخ یم نی یارب ار (یوشانز) یگداوناخ عامتجا ناسنا ایآ و
یاهلیسو نی رتهب هک دهاوخ یم نی یارب ار یندم عامتجا ناسنا ایآ و؟ دهاوخ یم لزیم یارب ار دوخ تذلل
چیچ دوخ یارب ناسنا رگا ایآ و؟ دهاوخ یم تیپندم یارب ار دوخ ای تسوا یگدنز تاجایتجا نی مآت یارب
لئاسر هعومجم؟ دیبلط دهاوخ ار عامتجا نآ زاب دنیبن یندم عامتجا ای یگداوناخ عامتجا رد یتداعس
(۱۴۴: ح ف ص ۱، دلج، (یئابطابط)

رد. دراد تسود ار شدوخ مدآ هك [نيا زا] ؛تسا سفنّ بح نيا زا ديآيم ناسنا رس هك يياهالب همه ؛تسا ريغ لام ،تسين يزيچ شدوخ سفن ،دنك نادجو ار بلطم تيعقاو و دنك كارد رگا هك يتروص .دنكىم بارخ ار ناسنا ،طلغ نيا .دناهتشاذگ «سفنّ بح» ار شمسا طلغ هب اهتنم .تسا ريغ بح هك تسا هاجّ بح .تسا سفنّ بح و هاجّ بح نيا يارب ،تسه ام همه يارب هك يياهيراتفرگ مامت اههئيطخ همه سار .دربىم مّنهج هب ار ناسنا ،دهدىم انف هب ار ناسنا ،دهدىم نتشك هب ار ناسنا ؛تسا نيمه :

.تسا سفنّ بح و هاجّ بح نيمهئيطخّ لكّ سار

شدوخ يارب ار زيچ همه ،تسا هاوخدوخ و دنبيم ار دوخ نوچ ناسنا .دنكىم زورب اجنيا زا اهاطخ همه نوچ ،دهاوخىم هك ار هچ ره و ؛دوشىم نمشد و اب -شمّهوت هب ول و -دوشب و اعنام سك ره و ؛دهاوخىم ريسفت .)دوشىم اهيراتفرگ همه ادبم تهج نيا زا ،تسين لئاق رگيد ،دوح ،دهاوخىم شدوخ يارب (۱۰۹-۱۰۸ص ؛دمح هروس

ريس ار يلزانم هكّنآ زا سپ ىلو درادىمرب ماگ تبّبحم ياپ اب دوخ كولس يادتببا رد ادخ هار كللاس اذهل و بوبحم اب رياعم تسا ىرما تبّبحم هك دش دهاوخ هّجوتم درك لصاح هلمجلاىف ىلامك و دومن نآ و ،دنك اهر تسا هدوب و اّقررت نابدرن و كولس هليسو لاح هب ات هك ار تبّبحم هك دنكىم يعس زا نياربانب .دهدىم صيخششت هار اعنام و رّضم دعب هب اجنيا زا و دنادىم رّثؤم اجنيا ات ار هليسو ،سب و تبّبوبحم ناونع هب دنكىم تدابع ار وا ،هتشاد رظن رد ار بوبحم طقف و طقف كللاس اجنيا تدابع زا مسق نيا هك دبايىمرد دنكىم ريس دنچ ار يلزانم و دراذگىم رتارف زين ىمدق نوچ ىلو بوبحم و قوشعم ار ادخ و تبّبحم و قشاع ار دوخ تدابع نيا رد اريز تسين كرش هبئاش زا ىلاخ زين دوجو اب بوبحم هب ندرك رظن نياربانب ،دراد ترياعم بوبحم هب تبّبحم اب تبّدوخ و تسا هتسناد هك دنكىم يعس اجنيا زا اذهل ،دراد ىفانت و ترياعم لاعتم دنوادخ سّدقم تاذ تدابع اب تبّبحم ناونع تدحو ملع رد ار دوخ مدق هتشذگ ترثك و رياعت زا اّلك هب ات دنك شومارف ار بوبحم قشع و تبّبحم تسين نايم رد ىتبّدوخ و تبّصخش رگيد اريز درگىم ىفتنم كللاس زا تبّين عقوم نيا رد و .دهن ب دوش رداص وا زا تبّين ات

نآ مامت اّلك هب ماقم نيا رد ىلو دوب هفشاكّم و فشك و دوهش بلاط كللاس هلحرم نيا زا لبق ات .دريگب رظن رد ار ىيونم و دارم ات تسين ىتبّين و هدارا رگيد نوچ دراپسىم نايسن كاخ هب ار ضارغا لوبق و در و نتسنادن و نتسناد و نديسرن و نديسر و نديدن و نديد زا كللاس لد و مشچ لاح نيا رد ؛تسا ىزاريش طفاح زا .دش دهاوخ هديشوپ

فالم تامارك ز نانيشنتاباخ اب	دراد ىماقم هتكّن ره و ىئاج نخس ره
------------------------------	-----------------------------------

و ،مدرك كرت ار ىبقع ،مّود زور و ،مدرك كرت ار ايند ،لّوا زور» :تفگ هك تسا لقن ىم نيا و [1].«ديرا ال نا ديلا :متفگ ؟ديرت ام :دنديسرپ مراهچ زور و ،متشذگ هللا ىوس ام زا مّوس زور كرت :مّود .ايند كرت ،لوا :دنيوگ هعبرا لزانم نييعت رد ىضعب هك تسا ىبلطم نامه هب هراشا نيا زا ترابع نيكللاس دزن رد عمط عطق زا دارم و .رّبدتف ،كرت كرت :مراهچ و ،ىلوم كرت :مّوس .ىبقع اهئاسآ نيا هب و راوشد و بعص نآ زا روبع و تسا لكشم ياهويرك و ميظع رايىسب هك تسا هلحرم هلحرم نيا رد ريس لحارم مامت رد هك دبايىم زاب ناوارف تّقد و لّمأت زا سپ كللاس هچ ،دهدن تسد تسا هتشاد روظنم دوخ لد ىاديوس رد ار ىدوصقم و تياع هكلب تسا هدوبن تبّين و دصق زا ىلاخ و هليسو اب كللاس رگا و .دشاب تالامك و لامك هب لوصو و صقن و فعص لحارم زا روبع تياع نآ هچرگ زا ار دوخ و دنك روبع هبقع نيا زا دهاوخب ات دروآ راشف دوخ هب اهراب و دشوكب رطاخ و نهذ ديحج تالآ ديحج نيا سفن هچ دش دهاوخن وا دئاع ياهجي تن چيه دنك دّرجم و ىراع اهدوصقم و ىناعم نيا دوخ و دروآيم اجب ىتياع هيعدا هب كللاس ار ديحج نيا دب ال هكّنآ تلّع هب تسا ديحج مدع مزلتسم .تسا ديحج مدع تمالع و هئاشن ،تياع هب رظن و هيعدا نيا

و مدهان نايم رد ار زار نيا -هیلع هللا ناوضر -یضاق یاقآ یلع ازريم جاح یاقآ مو حرم دوخ داتسا اب یزور ار هلئسم نيا ناوتیم قارح هقی رط ذاختا هلیسو هب: دومرف ،دومون یاهراچ سامتلا و راسفتسا هک دنک کاردا تقیقح هب کللس دیاب هک تسا قیرطنیدب نآ و .دوشگ ار هلضعم نيا و هدومن لاج عمط اب و تشرس نوچ دنک عمط عطق دهاوخب هچ ره و تسا هداد رارق غامط یدوجو ار وا دوجو لاعتم دنواذخ هيعاد هب و تسا یرگی د عمط مزلتسم راجان وا زا عمط عطق و دش دهاوخن یاهجیتن جتنم اذل تسا عمط عطق زا دش زجاع نوچ نیاربانب .تسا هدومن عمط عطق یناد هلحرم نآ زا رتیلع و رتالاب یعمط و زجع نيا .درادی م رب تسد عمط عطق تین زا و هدرپس ادخ هب ار دوخ رما اعبط تفای نوبز ار دوخ و «دنادرگیم هزیكاپ و كاپ ار وا و هدی نازوس و داهن زا ار عمط هشیر یگراچیب .

یعقواو کاردا هکلب دهدیمن هجیتن مه رطن اب و تسین ی رطن ینعم نيا کاردا هک تسناد دیاب ٔتبلای دیمهف دهاوخ دنک کاردا اقوذا ینعم نيا هبترم کی یسک رگا .دراد لاج شیادیپ و قوذا هب جایتحا نآ دنکیمن تقیقح نيا اب یربارب اهیف ام و ایند تاذل مامت کاردا هک

و اهٔصغ و اهٔین و اهیتسه نمرخ هرابکی هک تسنآ یارب دنمان قارح ار هقی رط نيا هکنیا تلل و .دراذگیمن یقاب کللس دوجو رد نآ زا یرثا و دنکیم عطق نب و هشیر زا و دنازوسیم ار تالکشم

.تسا هدش هدافتسا ٔهق قارح هقی رط زا یدراوم رد میرک نآرق رد

هک ار یهار دیامن یشم هار نيا رد و دنک هدافتسا هقی رط نيا زا دوصقم هب لوصو یارب یسک رگا نآ زا دیجم نآرق رد هک یدراوم زا کی .دومیپ دهاوخ یلیلق تدم رد دنک ٔیط لاس نیدنچ دیاب :عاجرتسا هملک زا تسا ترابع تسا هدش هدافتسا

نَوُوعَجَارَہٗ یَلِإْنِإْ وَّهٔلِلْإْنِإْ

ار دوخ یفلتخم قرط هب دناتیم ناسنا ،نتف و ایالب لوزن و بئاصم و دئادش ماگنه رد نوچ و دوشیم دراو صاخشا همه هب تبصم و تسا همه یارب گرم هک ددرگ رگدتم هکنیا لثم دد نیکنست هملک نیقلت و ٔهق قارح هقی رط هلیسو هب دنواذخ یلو ،دنکیم مارآ ار دوخ مکمک هلیسونیدب ره و وا دوخ هک دوش رگدتم ناسنا رگا اریر درادی م رب نايم زا هرابکی ار لکشم و هاتوک ار هار عاجرتسا رد ار یسک و دریگیم زور کی و هداد وا هب زور کی ،تسادخ قلط کللم تسوا کللم ی ام و تاقولعتم زا هچ ناونع و تسا هدوبن کللم لّوا زا هک درک کاردا یبوخ هب ناسنا هک یتقو ،تسین یتلادحّ قح نآ نادقف تروص رد ٔتبلای تسا هدومنیم لّیخت کللم ار دوخ تهج نودب و هدوب یراجم و یارب تّیکلم دومن دهاوخ راومه و رب ار هار ناهاگان هتکن نيا هب ٔجوت و ،دش دهاوخن رثاتم

قالطالایلع ینغ هک دنامیم نيا کاردا لثم تسا هداد رارق غامط لّوا زا ار ناسنا دنواذخ هکنیا کاردا لاؤس تابثا و رقف تابثا اذل ،تسا هدرک ریخم رقف اب ار وا تشرس و هدیرفآ رقف لّوا زا ار هدنب لاؤس ارچ هک دنک داریا دناتیم رقف هب یسک ،درادن لیلد هب جایتحا تسا رقف همزال هک و ریس نیح رد رگا زین ادخ هار کللس نیاربانب ،تسا یئادگ و لاؤس صرف رقف صرف اریر ؟ینکیم هب و تسا هتشرس عمط اب لّوا زا ار وا یتسه هریمخ دنواذخ هک دشاب ٔجوتم دیاب دزرو عمط تکرح تاذ رد ءانف نوچ رگی د فرط زا و ،دیوشب دوخ عمط زا تسد و دشکب ار عمط نادند دناتیم ناونع چیه هراچیب نیاربانب ،تسین راگزاس تّین و عمط اب هدش یراذگهیاپ رارح تدابع ساسا رب هک تّیدحا عمط مزلتسم هک و ایدوخ زا ار وا ،لاح نامه هک دنکیم ادیپ یبیجع یگراچیب و رارطضا لاج و هدش دشاب عمط مزلتسم هک تسین یتّیدوخ و تّینا رگی د هلحرم نيا زا روبع زا سپ و دهدی م روبع تسا

(۱۲۶-۱۲۱ص ؛ کولس و ریس رد بابللای بل)،اّیج لّمأت و مهفاف

تیب لهه طب اور هشی

یم مولعم اجنیا زا ،دهاوخ یم شدوخ یارب عقاو رد دهاوخ یم ار یرگید ،سک ره هک تسا روط نیا رگا بخ یخوش هب .تسین وگ فازج ادخ ،دَنَم تیاده رول لَٹَم اهنیا :دومرف ار یا هَدَع کی لاعتم یادخ رگا دوش حابصم -هلآو هیلع هللا یلص - هللا لوسر دنوشب تاکشم هک ،«**هاکشمک**» :دیوگب دیآ یم هللا مالس - هقیصدص ترضح دنوشب یَرِد بکوک ،نیطیس دنوشب هچاژ ،نینمؤملاریما دنوشب .دوش یم فازج یخوش هک نیا ،اهیلع

یهاوخ ادخ

یم ار ام اهیلع هللا مالس ارهز ترضح رگا :دیوگب دهاوخ یم ،دَنَز یم تیاده لاثم اه نیا یارب هک ادخ یم سلجم ناشدای هب و میوش یم عجم اجنیا هتشذگ نرق هدزناپ ،مهزناپ نرق رد نآلا- دنه اوخ یم ادخ یارب ار امش .دنه اوخ یم ناشدوخ یارب ار امش ،رگید یاج همه اب دنراد قرف اه نیا -میریگی .دنک یم ادیپ شزرا هک تسا نیا .دنناسرب ادخ هب ار امش ات دنه اوخ یم ناتدوخ یارب .دنه اوخ

هب تشگ یم رب شلصا ،دنتساوخ یم ناشدوخ یارب ار مدرم نارگید لثم نیموصعم یمئا رگا رارق تیاده لَٹَم ار اهنآ لاعتم یادخ هک دننک یم ادیپ تقایل کرابم یاهدوجو نیا هک نیا .یهاوخ دوخ یم ام قلاخ و نامدوخ لامک یارب ،دنه اوخ یم ادخ یارب ،دنه اوخ یم ار ام رگا هک تسا نیا رطاخ هب دهب .دنه اوخ

یهلا ضحم هنیآ ؛تارضح

دینک یم حالصا ار ناتدوخ و دینیب یم ار ناتدوخ تروص ،هنیآ یولج دیور یم امش .دنتسه ضحم یمئا نیآ ار هنیآ الصا نم :دیوگب یم امش ؟لیطتسم ای دوب درگ هنیآ ایآ :دنسرپ یم ،دیدرگ یم رب هک ادعب .مدیدن

اخ رد رگا دینکن کش ینعی ؟ هچ ینعی ،هداد رارق شدوخ یامسا تالامک یمئا ار اهنیا لاعتم یادخ یم ناشدوخ یارب رگا دنه اوخ یم ناشدوخ یارب ار امش ،ترضح الصا دیور یم ءادهشلادیس ترضح دج ترایز یارب البرک دیایب نیعبرا هک هدش شرافس همه نیا ،دندوبن یهلا تآرم هک دنتساوخ اه هدرپ راکرخ آیتقو !؟تسا روط نیا اچک !؟نيسح :دنیوگب مدرم همه هک ناشدوخ یارب ؟هچ یارب ،ام یارب ،دنتساوخ یم نامدوخ یارب ؛دنتساوخ یم ناشدوخ یارب ار ام یا هَرْد هک مینیب یم ،دورب رانک .دنک یم ادیپ شزرا هک تسا نیا ،میسرب تفرعم هب ام هک دنتساوخ یم لاعتم یادخ

«اروهط ابارش مهبر مهاقس»

رهه هروس یلاع نیماضم

رد یکی :تسا مالسلل مهیلع - راهطا یمئا و -اهیلع هللا مالس - هقیصدص ترضح هب عچار یددعتم تایآ مَلَزَه دَلَا نَمُ نَحِ ناسنإلَا یَلَع یَتَأْ لَه مِیَحْرَلَا نَمُ حْرَلَا هَلَلَا مَسَب» تسا رهه یم کرابم هروس

مه ام بخ [2] تسا «لب» یانعم ب «له» ملک اجنیا :دنیوگ یم نی رّس فم «[1] اړو کډم ای ی ش ن ک ی
«:دنک یم ادی پ انعم ماهفتسا ؟هدش لزان یسک هچ یارب هروس مینک هاگن رگا یلو میرادن یفرح
یانعم ب ار «لّه» تسین زاین رگید دینیب ب «[3] ک ق ل خ ی ن ا ل ب ق ک ق ل خ ی ډ ل ا ه ل ل ا ک ن خ ت م ا
لک .بوخ رایسب .تسا هدش لزان تمصع لهه ب عچار مه هروس ،تسا میرک ن آرق ،دیریگب «لب»
نینیماضم نینچ نیا ن آرق یاجک چیه هک تسا هروس نیا رد ی تای آ ،تسا ه ب ی ط س م خ ه ب عچار هروس
تسین .

لقن اضرمالغ خیش جاج موحرم زا -دهدب ناشررمع لوط و دنک ناشظفح ادخ - دنب هقالع اقآ جاج ار یکی
،روط و دربب اهنآ هار هب ار ام م ه دنواځ هللا ءاش نا دنرک یم هدافتسا ییابی ز تاکن هچ- دنرک یم
یم -هللا ءاش نا تیاده یاقب و تیاده هب دراځگب ام هم رب تّنم ادخ .میوشب فرحنم اهنآ هار زا دشابن
’ان ی ع اړو فاک ا ه ج ا ز م ن ا ک س ا ک ن م ن و ب ر ش ی ر ا ر ب ا ل ا ن ا‘ :دیامرف یم هی آ دینیب ب :دنتفگ

همشچ :دیامرف یم هکلب ،هن دنشون یم وا زا هک یا همشچ «اهنم برشی» :دومرفن «[4] اه ب برشی
هب تساجنیا رهن هچره :«اریج فت اهنو ر ج ف ی» :هدمآ هی آ لابند ؟هچ ینعی .دنشون یم وا هب هک یا
ب ی آ دنچ .دنشونب امرهن نیا زا دیاب نارگید اذل و دنتسه رهن لابند دنک داجی و دوش یم یراج اه نآ دارا

ناشدوخ اهنآ تسه تشهب رد هک ییاهزیچ :«[5] اړی ډ ق ت ا ه و ر ډ ق ډ ص ف ن م اړی ر ا و ق» :دیامرف یم
،تسا ناشدوخ تسد شنیکوت و ماطن م ه و دنتسه اهنیا رډقم

هللا یوسام زا ترا هط :روهط بارش

ر یم .تسین رگید یاه هروس رد ،هدمآ تسا ه ب ی ط س م خ ه ب عچار هک رهد رّروس رد هک ینیماضم نیا
«اړو ه ط ا ب ا ر ش م ه ب ر م ه ا ق س و» ه ب ه ک ا ج ن آ ا ت ؟ا ج ک ا ت

یور زا رگا مریگ یم هاوگ ار ادخ» :دنتفگ یم ار نیا ررکم سردرس هک راوگرزب دنتسه یداتسا
باتک همه نیا رد ما هدناوخ سرد هفسلف و مالک و نافرع یاهباتک نیب رد رمع کی ،میوگب ب صعت
هتفگ ار هدش هتفگ هی آ نیا لیذ رد هک هیلع هللا مالس - قداص ماما ل م ج نیا هک مدیدن ار یناهدنم

رد ناشربق هک یسربط موحرم نایبالا عمجم ریسفت رد -هیلع هللا مالس - قداص ماما.[6] دشاب
مُهَرَّة ط ی : -هیلع هللا تاولص - د م ح م ن ب ر ف ع ج ن ع ه و و ر» :دندومرف هی آ نیا لیذ رد تسا دهم
«[7] هللا ال اړو ک ا ل ا ن م ع ی ش ب س ن د ت ن م ر ه ا ط ا ل ډ ا هللا یوسه ی ش ل ک ن ع

یدی لپ و کرچ کی تسادخ ریغ هچ ره :دنیامرف یم قداص ماما ،دنیوگ یم یدی لپ و کیچ هب س ن د
،تسین اهنآ رد یدی لپ و کرچ زا یا ه ر ډ هک دهد یم اهنآ هب یبارش لاعتم دنواځ و تسا

،من ناشدوخ یارب ار ام ،نم ناخ رد دیایب :دنیامرف یم هک ءادهشلادیس مدرک ضرع دیدی الاح
س ن د ت ز ا و ه د ا د و ا ه ب روهط بارش ادخ هک یسک ،دهاوخ یم شدوخ یارب ار ام دراد س ن د هک یسک ؟دنهاوخ
«میدرک تکرش سللاجم نیا رد داد قیفوت هک میرازگ رکش ار ادخ .دهاوخ یم ادخ یارب ار ام هدرک شکاپ
».م ک ن د ی ر ا ل م ت ر ک ش ن ا ل

دنواځ ه ناخ :تیب لهه ناخ

رد یتقو تسین ناشدوخ یارب ،دیایب :دنیوگ یم رگا هک دینک همیمض مه مدرک ضرع هک یا هتکن
امش «[8] م ک ن ع ل ب ق ه ډ ځ و ن م و م ک ب ء ډ ب هللا دارا ن م» دیا هتفر ادخ ناخ رد دیور یم اهنآ ه ناخ
ادخ غارس دیایب امش غارس یسک یتقو دیرادن ناتدوخ زا چیه نوچ ؟اړچ ،دیتسه یهلا ه ج و ت باب
،تسا هتفر

וזה. תאָרד יפֿ דעל אַמױלע־טאָך» هتفرگ دهع اهن آزا لاعتم یادخ هک می ناوخی م ه بدن یاعد لّوا رد
و مُةَلْبَقَف و بَءافولا مُهنم تَمْلَعَف» دن درک افو ادخ دهع هب مه اهنآ «ةَيَنَدلا اَيَنَدلا
»[9] مُةَتَبَّرَق

۱ هی آ، ره دل ا قروس [1]

ی نعمل ا [2]

ائی ش ناک دق و «ره دل ا نم نیح» ناسن ایل ایلع تآی مل ا یأ «ناسن ایل ایلع» یتأ دق هانعم «یتأ له»
اذه یلع و حاجزلا نع حورلا هیف خفن نأ یل ایل انی ط و ابارت ناک ه نأل «اروکذم ائی ش نکی مل» ه نأ ال
اهی ا هری دقت و هوجولا فطلأ یلع ریرقت وه و یئابجل لاق ریرقتلا هب داری ماهفتسا انه لهف
ملعی دحأ لك و تركذم ث اروكذم ائی ش نكت مل روهه كیلع یتأ دق سیل ا هتردق و عناصلل ركنملا
و هتدحأ اثدحم و هعنص اعناص هل نأ ملع كلذ یف ركفت اذیف دجو م اوجوم نکی مل ه نأ هسفن نم
نل لیق و یئابجل و نایفس و عداتق و نسحل نع هب یمس نم لوا وه و (ع) مدآ انه ناسن ایل اب دارملا
ةنس نوعبرأ (ع) مدآ یلع یتأ ه نأ لیق و ملسم یبأ نع سنجلل ماللا و فلأل و ناسن ایل لك هب دارملا
خفنی نأ لب ق نیط نم یقلم ادسج ناک لب ضرأل یف ال و ءامسل یف ال اروكذم ائی ش نکی مل
و ةنس ةئام و نی رشحع دعب هقلخ مت ه نأ سابع نبا نع اعطع یور و حورلا هیف

نکی مل» هلوق نع (ع) رفعج ابأ تلأس لاق قرارز نع ریکب نب هللا دبع نع هدانس اب ی شایعلا یور
اروکذم نکی مل و ائی ش ناک لاق «اروکذم ائی ش

و قلخل یف اروكذم نکی مل و ملعل یف اروكذم ناک لاق (ع) رفعج یبأ نع دادحل دیعس نع هدانس اب و
هلثم (ع) هللا دبع یبأ نع ماس لآ یلوم یلعأل دبع نع

، انوكم نکی مل و ارودقم ائی ش ناک لاقف هنع تلأس لاق نیعأ نب نارمح نع و

تلمح اذیف ائی ش یمسی مودعما نل و اروكذم نکی مل نل و مولعم مودعما نل یلع ةلالد اذه یف و
لب هب داری ام و وه نم یردی ال و ركذی ال و فرعی ال ةدالولا لب ق ه نأ دارملاف سنجل یلع ناسن ایل
ءاملعل هب دارملا لیق و ةدالولا تقو یل ایل همأ محر یف م ه یبأ بلص یف دجوي م امودعم نوکی
و مهتایح یف ماعلا و صاخلا نیب نیروكذم ملعل اب ه ناحبس هللا مهریصف نوركذی ال اوناك مه نأل
یقب مدآ تیل ینعی م ث كلذ تیل لاقف ةیآل ا هذو أرقی الجر باطخلا نب رمع عمس و مهتامم دعب
(۶۱۴-۶۱۵ ص 10 ج ، نأرقلا ریسفت یف نایبلا عمجم) ه دالو یلتبی ال و دلی ال ناکف ناک ام یلع

ریرقتلل ماهفتسالا «اروکذم ائی ش نکی مل ره دل ا نم نیح ناسن ایل ایلع یتأ له». یلعات هلوق
ءامدق نم لاق نم دارم اذه لعل و «خلل» ناسن ایل ایلع یتأ دق یأ هققحت و ةلمجل ینعم توبث دیفی
مهضعب هرکذامك «له» یناعم دحأ كلذ نأ یلع ال ، دق ینعمب ةیآل یف «له» نل : نی رسفملا

ةیآل یف هلوق همئالی الف (ع) مدآ هب دارملا نل : مهضعب لوق امأ و . سنجل ناسن ایل اب دارملا و
«ةفطن نم ناسن ایل انقلخ ان» : ةیلالاتلا

دی دحت نود نم دتمملا نامزلا ره دل ا و ، ةلیوط و ا تناک ةریصق ةدودحم نامزلا نم ةعطق نیحل و
ةیاهن و ا ةیادب

و عامسلا و ضرألا الثم ركذي ناك ي تاروكذملا ي همساب ركذي ائيش ي «اروكذم ائيش»: هلوق و هنوكف ناسنإلا: ليقف دجوي دعب دجوي مل هنأل ناسنإلا ركذي ال و كلذ ريغ و رحبال و ربال هنوك ىلإ هجوتم «اروكذم ائيش نكي مل»: هلوق ي ف ي فنللاف لعفلاب ادوجوم هنوك نع ةيانك اركوكذم انإ»: هلوق هديؤي و اركوكذم ائيش نكي مل و ائيش ناك دقف ائيش هنوك لصأ ىلإ ال اركوكذم ائيش و ةيال و لعفلاب ناسنإ دعب نوكتي مل و هتدامب ادوجوم ناك دقف خإ «ةفطن نم ناسنإلا انقلخ ىلإ هوجو ي فاتحي ثداح ناسنإلا نأ اهب نبي جاجتجالا قايس ي ف ةعقاو تايآلا نم اهولتي ام و عامسلا نم روعشلا تاودأب ببوبرلا ريبدتلا هزهج و ببر هقلخ دق و ،هقلخي قلخ و هعنصي عناصر هريصمف ركف نإ ف هتايح ىدم هكلسي نأ بجاولا نم يذلا قحلا ليبسلا ىلإ اهب يدت هريصبال ميقم ميقم ىلإ ركش نإ و ميأل بادع ىلإ.

هنأ لالحا و دودحملا ريغ -دتمملا نامزلا اذه نم ةدودحم ةعطق ناسنإلا ىلع -ىتأ دق -ىتأ له ىنعمل و (١٢١-١٢٠ ص ٢٠٠، نأرقلا ريسفت ي ف نازيمل)، تاروكذملا دادع ي ف اركوكذم لعفلاب ادوجوم نكي مل

وبأ انثدح لاق يضيعلال دمحم نب ىسيغ نب دمحم نب ميهاربإ انثدح لاق يروصنملا سابعلال [3] كقلخ يذلا هللا كنحتما ةنحتمم اي لقف ع ةمطاف كتدج ربك ىلإ ترص اذإ: لاق موي تاذع رفعج اناتأ ام لكلا نورباص و نوقدصم و ءايلاو كل انأ انمعز و ةرباص كنحتما املا كدجوف كقلخي نأ لبك املا انقيدصتبا انتقحلالا إا كانقدص انك نإ كلأسن انإف ع هيصو هب اناتأ و ص كوبأ هب (١٠ ص ٤٦؛ (ناسرخ قيقتح) ماكحألا بيذهت). كتيالوب انرهط دق انأب انسفنأ رشبنل ىرشبال

كل انأ انمعز و ةرباص كنحتما املا كدجوف كقلخي نأ لبك كقلخ يذلا هللا كنحتما ةنحتمم اي انإف هيصو هب ىتأ و هلا و هيلع هللا ىلص كوبأ هب اناتأ ام لكلا نورباص و نوقدصم و ءايلاو كتيالوب انرهط دق انأب انسفنأ رشبنل املا انقيدصتبا انتقحلالا إا كانقدص انك نإ كلأسن (٦٨٩ ص : ع نيسحلا نب يلعل فقوملا اعد / ٧١١ / ٢ ج / دبعتملا حالس و دجهتملا حابصم

، ةرباص كنحتما املا كدجوف ، كقلخي نأ لبك كقلخ يذلا هللا كنحتما ، ةنحتمم اي كىلع مالسلا 2 هب اناتأ و هلا و هيلع هللا ىلص كوبأ هب اناتأ ام لكلا نورباص و نوقدصم و ءايلاو كل نحن و (٧٩ ص : : مالسلا اهيلع اهل ىرخأ ةرايز - 2 / ٧٩ / (يدهشملا نبال) ريبكلا رازملا) هيصو

و نوقدصم و ءايلاو كل انأ انمعز و ةرباص كنحتما املا كدجوف كقلخ يذلا هللا كنحتما ةنحتمم اي كانقدص انك نإ كلأسن انإف هيصو هب ىتأ و هلا و هيلع هللا ىلص كوبأ هب اناتأ ام لكلا نورباص / (لوالا ديهشلل) رازملا). كتيالوب انرهط دق انأب انسفنأ رشبنل املا انقيدصتبا انتقحلالا إا (٢٠ ص : ةضورلا دنع ع ةمطاف ةرايز / 21

٦ هىآ ، رهذلا ةروس [4]

١٦ هىآ ، رهذلا ةروس [5]

مُؤَبَّرٌ مُهَاقِسٌ وَ هَمِيرٌ رِيسَفَتٌ رَدِ نَايِبِالْا عَمَجَمِ نَاشِلِالْا مِيطْعِ رِيسَفَتِ رَدِ ىسَرِبْطِ مالسالا نيما [6] ماما زالا، لوهجم درفم هغيص «يور» هن ، عمج هغيص «هوور» ريبعت هب ، ىتأ له هروس زاروةطاً بارش :تسا هدرك تياور تروص ني دب مالسالا هيلع قداص

هلالا إا ناوكألا نم ءيشب سئدت نم رهاط ال ذإ هلالا ىوس ءيش لك نع مهريطي أ.

مالسالا هيلع دمحم نب رفعج نع هوور.

:ماهتفگ مياههتشون رد

رد دّمحم لآ قداص زا هك هيأب ني دب يمالك ،مّجع و برع زا مّلس و هلآ و هيلع ؤللل ي لص متاخ تّم رد نم رازه)، ماهدينش هن و ماهديدهن يميكح و ي فراغ چيه زا ،تسا هدش تياور يناسنا تراهاط ياوصق تياغ (٤٦٧-٤٦٦ ص ؛ ج ٢ ؛ هملك كي و

نم هوور هللا الإ ناوكألا نم عيشب سندن نم رهاط ال ذإ هللا يوس عيش لك نم مهروطي :ليق [7] (623ص، 10ج، نآرقلل ريسفت ي ف نايبال عجم) (ع) دمحم نب رفعج

و فشكلال رد نآ زا سپ و تسا هدش ركذ يملس نم حرلادبعوبا ريسفتللا قئاقح رد تياور نيا لصا يبلعث نايبال :

مهاقس و :يلاعت هلوق

و هنياعمالا دنم ال اوقىفى ملف هاوس ام عىمجم نم وه يأنف رسلال ي دىحوتللا مهاقس :رفعج لاق هلصح و هيقاب هنم هيلع قبي ملف هنم ذخا اهي ف بارشلل ذخا و هنيب و مهنيب امي ف باجحلل عفر هضبالل و لوصحلل نادىم ي

(. ناوكالا نم عيشب سندن نم رهاط ال ذإ هاوس ام لك نم هب مهروطاً اروهطاً بارشلل هلوق رفعج لاق و... (٣٦٥ ص (يملسلال ريسفت) ريسفتللا قئاقح

نايبال و فشكلال). ناوكألا نم عيش سندن نم رهاط ال ذإ ،هاوس عيش لك نم هب مهروطي :رفعج لاق و (١٠٥ ص ؛ 10ج ، (يبلعث ريسفت)

و بذكلا هللا نيب ي مكب مكب أدب هللا داراً نم ... هتجج نبا و هللا عجج اي كيلى مالسلال لق [8] مكب و ءاشي ام وحمي مكب و هللا متخي مكب و هللا حتف مكب و بلكلل نامزلا هللا دعابي مكب تبنت مكب و اهب بلطي نمؤم لك ةرت هللا كردي مكب و انباقر نم لذلا كفي مكب و تبثي (ط - يفاكلا) اهقزر و اهرطق ءامسلال لزنت مكب و اهرامثأ راجشألا جرت مكب و اهراجشأ ضرألا (٥٧٢ ص : ع يلى نم نيسحلل هللا دب ع يبا رب قرايز باب / ٥٧٦ / ج ٤ / (ةي مالسلال

مكب و بذكلا هللا نيب ي مكب -[مكب أدب هللا داراً نم مكب أدب هللا داراً نم] مكب أدب هللا داراً نم مكب و ءاشي ام هللا اوحمي مكب و هللا متخي مكب و هللا حتف مكب و بلكلل نامزلا هللا دعابي تبنت مكب و [بلطت] -بلطي نمؤم لك ةرت هللا كردي مكب و انباقر نم لذلا كفي مكب و تبثي (١٩٧ ص : ىرخأ قرايز / ١٩٩ / صلل / تارايزلا لماك) ضرألا

/ 615 / ج 2 / (هي قفال هرضحي ال نم) مكب هجوت هصق نم و مكنع لب ق هحو نم و مكب أدب هللا داراً نم (٦٠٩ ص : ع ةمئالا عي مجل ةعماج قرايز

هصق نم و مكنع لب ق هحو نم و مكب أدب هللا داراً نم يلام و يلهأ و يسفن و يما و متنأ يباب رون متنأ و مكردق فصولا نم و مكهنك حدملا نم غلبأ ال و مكءانث ي صأ ال يلاوم مكلي هجوت ةعماج ىرخأ قرايز / ٢٧٦ / ج ٢ / مالسلال هيلع اضرلا رابخأ نوي) رابجلال ججج و راربألا ةاده و رايلألا (٢٧٢ ص : ع ةمئالا عي مجل و ع يسوم نب يلى اضرلل

و هللا حتف مكب و بلكلل نامزلا دعابي مكب و بذكلا هللا نيب ي مكب و مكب أدب هللا داراً نم ةرت هللا كردي مكب و انباقر نم لذلا كفي مكب و تبثي مكب و ءاشي ام وحمي مكب و متخي مكب (٥٤ ص : ع هترايز باب - ١٨ / ٥٥ / ج ٦ / (ناسرخ قيقحت) ماكألا بيذهت) بلطت نمؤم لك

نم و مكنع لب ق هحو نم و مكب أدب هللا داراً نم يترسأ و يلام و يلهأ و يسفن و يما و متنأ يباب رون متنأ و مكردق فصولا نم و مكهنك حدملا نم غلبأ ال و مكءانث ي صأ ال يلاوم مكب هجوت هصق

كس مي مكب و *ثيغل لزنني مكب و متخي مكب و هللا حتف مكب رابجل جج و راربألل قاده و راخيألل هلسر هب تلزنن ام مكدنن و رضلل فشكي و مهلا سفني مكب و هنذابل اللل ضرألل ىلع عقت نأ ءامسلل رئاسلل ءعماج ءرايز باب - ٤٦ / ٩٩ / ج٦ / (ناسرخ قيقحت) ماكألل بيذهت)هتكئالل م هب تطبه و (٩٥ : ص مالسلل اهباحصأ ىلع دهاشملا

اذا كنيد و كسفنل مهتصلختسا نيدلا كئايلاوأي ف كؤاضق هب ىرج ام ىلع دمحلل كل مهلل [9] مهيلل تطرش نأ دعب لالحمضا ال و هل لاوز ال يذلا ميقملا ميعلنلا نم كدنن ام ليئج مهل تترتخا هب ءافولا مهنم تملع و كلذ كل اوطرشف اهجربر و اهفرخ و ءيندلا ايندلا هذه تاجرد ي دهلل (٢٨٥ ص ؛ 1 ج ؛ (ءميدقل - ط) لامعألل لابقل)مهتبرق و مهتلبقف

نم تلققن ءرق يباب ن ب يلع نب دمحم لاق لاق انباحصأ ضعب ركذ هنع هللا يضر ديسلل لاق م ث باصل ءاعدلا هنأ ركذ و ءبدنللا ءاعدهنع هللا يضر يرلفوزبلل نايفس نب نيسحلل نب دمحم باتك و نيملاعلل بر هلل دمحلل وه و ءعبألل دايعألل ي ف هب عدي نأ بحتسي و هيلل ءولص نامزلل كؤاضق هب ىرج ام ىلع دمحلل كل مهلل اميلست ملس و هلا و هينب دمحم انديس ىلع هللا ىلص ميقملا ميعلنلا نم كدنن ام ليئج مهل تترتخا اذا كنيد و كسفنل مهتصلختسا نيدلا كئايلاوأي ف و اهفرخ و ءيندلا ايندلا هذه تاجرد ي دهلل مهيلل تطرش نأ دعب لالحمضا ال و هل لاوز ال يذلا و يلعلا ركذلا مهل تمدق و مهتبرق و مهتلبقف هب ءافولا مهنم تملع و كلذ كل اوطرشف اهجربر ؛ (توريب - ط) راوناألل راحب)مهتدفر و كيحوب مهتمرك و كتكئالل م مهيلل تطبه و يلجلل ءانثلل (١٠٤ ص ؛ ٩٩ ج

تملع و كلذ كل اوطرشف اهجربر و اهفرخ و ءيندلا ايندلا هذه تاجرد ي دهلل مهيلل تطرش نأ دعب (٣٠٤ ص ؛ نانجلل حاتم - داعملا داز) مهتبرق و مهتلبقف هب ءافولا مهنم

نایعی ش و تی ب له ا

نایعی ش زا همئا راضت نا.۱

ما هدرک هعلاطم مدوخ مه نم هک تیاور کی. تسا بیج عی لیخ تایاور رد اه ربعت ضعب هک تساذل نیا ردقچ هک میوگب ار مدوخ لاح مناوتیمن منک یم هعجارم هک مه یتقو ره، ما هدرک ضرع ددعتم مه عیش زا -مالسلال مهیلع نی موصعم یمئا هک تسا یزیچ نآ هب نداد یروح شقن نآ و! تسابیز تیاور دنه اوخ یم ناشدوخ.

یفری ص ری دس تیاور

تکن و نآ یمصالخ -[1] تسا «لوقعلا فحت» باتک رد محفص ود زا شیب -تسا لصفم تیاور نوچ میوگ یم اجنیا راو تسرهف ار تسا نم روظنم هک یلصا:

یدرم میدوب هتسشن -مالسلال هیلع - قداص امام رضحم یا هدد هارمه هب: دیوگ یم یفری ص ری دس؟ یدمآ اچک زا یتسه یسک هچ: «لُجَّرْلَا نَمَم» :دندومرف تررضح. تسشن تررضح رضحم رد و دش دراو موصعم امام رضحم بخ، متسه امش نایعی ش زا نم، «هَلَلْ لُوسَرَّ نَبَاي کَتَعِيشِ نَم اَنَّا»: تفگ هچ! زور نآ دوب یا هسلج بجع-! تسا ییاعدا ندوب تررضح ی هعی ش یاعدا دنراد ربخ زیچ همه زا هک تَکَسَف»؟ یتسه هعی ش عون مادک زا «هَعِيشِ لَآ اَنَّا نَم»: دندومرف تررضح -! دش لدب و در یبلالطم: دندومرف؟ تسا روج دنچ هعی ش رگم هَلَلْ لُوسَرَّ نَبَاي: دیسرپ یرگید. دش تکاس درم، «لُجَّرْلَا نَوْدُ نَلَعْلَا يَف اَنْتَعِيشِ، هِنَالَعْلَاو رَّسْلَا يَف اَنْتَعِيشِ» دنروح هس ام نایعی ش بطاب رد یلو دنتسه ام یمعی ش رهاظ رد نایعی ش زا یا هدد: «نَلَعْلَا نَوْدُ رَّسْلَا يَف اَنْتَعِيشِ، رَّسْلَا دَعَب، رهاظ رد مه دنا هعی ش نطاب رد مه یا هدد، دنتسین رهاظ رد دنا هعی ش نطاب رد یا هدد، دنتسین هعجارم دیتساوخ تسین نم دوصقم نآلا تسا لصفم نوچ، نداد حیضوت ار اهنیا دندرک عورش تررضح. تسا همه سرتسد رد و دراد بوخ یمجرت ات هس ود لوقعلا فحت هَلَلْ ادمحب دینک.

اَنِيْلَع مَهْفُوْئِس و اَنَعَم مَهْتَنَسْلَا»: دندومرف دنا هعی ش ارهاظ هک ییاه نآ دنداد حیضوت تررضح عیش یمطاب هک یرهاظ یمعی ش. تسام هیلع رب ناشدرک لمع، ناشری شمش یمام تسام اب ناشنابز: «: دنتسین.

،دنداد حیضوت لصفم مه شرهاظ هن تسا هعی ش شنطاب هک نآ دروم رد،

هب دتسرف یم نامسآ زا بآ رگا ادخ هک دندومرف دنا هعی ش هینالغ رد مه و رس رد مه هک ییاه نآ یمام دروم رد هسلج دنچ دیاب هک دندرک اهنآ هب تبسن تررضح ییاه فیرعت هچ، تساهنآ دوجو رطاخ. دندومرف هچ هک دوشب تبحص تررضح تاشیامرف.

زیچ همه هب هاگآ هک ادخ یلو رضحم رد ار شناهد، دوب هدمآ تررضح رضحم هک یدرم. تساج نیا نم دوصقم رضحم رد، هِنَالَعْلَاو رَّسْلَا يَف متسه امش نایعی شزا نم هَلَلْ لُوسَرَّ نَبَاي: تفگ و درک زاب دنتسه مه تررضح، درک تحاران ار تررضح هَنَّا ک اجنیا، متسه نم دیدومرف هک یا هعی ش نیرتالاب دنک اعدا امام هک ینایعی ش نیا. دوش یمن تسرد انعم نیا اعدا هب: «لُلالَخ مَهْلَکَلَت»: دندومرف هم لک کی طوق تسه مینیبب دیاب ار تافص نیا. دنراد یتافص، دنراد یفاصوا، دنتسه ام یمعی ش نطاب و رهاظ رد

حیضوت دندرک عورش ترضح ؟تسیچ تافص نآ :دندیسرپ .هلب تسه تافص نآ رگا ؟تسین ای ،نم دوصقم هب میدیسرالاح ،نداد

یقیقح هعیش فصو نیلوا

هیلع - قداص ماما تسامهم یلیخ؟تسیچ دندومرف ترضح هک یتافص نیلوا دینز یم سرح امش هللا تاولص - نینمؤملاریما تیالو :مییوگب دیاش مینک رکف رگا ام ،دنیامرف یم دندراد -مالسللا اجنیا مینک شرکف دیاب بترم هک تسابییجع تیاور نیاعقاو ،تسابدا ای اوقت ای تسا -هیلع ؟ناش هناخرد دیورب هدرک شرافس ادخ ارچ دوش یم مولعم

دیحوت

ر دیحوت هک تسا نیا ام یعیش مدق نیلوا «وَتَفَرَّغْ مَّقَحَ دِيحُوتِ لَ اُؤْفَرَعْ مُهَّنْ اُؤْلَوَّأ» :دندومرف ار اه نآ ام .میرادن مدرم هب یراک ام !تسین ام یعیش هک تسین دلپ دیحوت هک یا هعیش ،هتخانش .میهاوخ یم ادخ یارب ار مدرم ام .میهاوخ یم نامدوخ یارب

جرف یارب اعد تساوخرد و نامز ماما (ب)

ینعی دینکب اعد نم یارب :دنیامرف یم هک -هیلع هللا تاولص - رصع ماما ینعی تسابییجع یلیخ هک یمدق لّوا .میهاوخ یم مدوخ یارب ار امش هک نیا یارب هن ،مناشک یم مدوخ فرط هب ار امش نم ،دیسانش یم ار ملع ادبم ،دیوش یم دّحوم ،دیوش یم انشآ دیحوت اب ،دیایب نم فرط هب دیهاوخ نآ ؛تسا سب دوشب امش رمع لصاح هطقن کی ،دیور یم ایند نیا زا دیراد دینک یم ساسحا تقو ره و هدروآ اجنیا ارم یرگید درف .مدمای اجنیا یروط نیمه نم و دراد بحاص ملع هک تسا نیا هطقن کی «دِيحُوتِ لَ اُؤْفَرَعْ مُهَّنْ أ!» ؟تسا یفرح مک ،نیا .دریگ یم دراد مه وا تسا هدرک نیودت وا ارمروما ؟مه

میهاوخ یم نامدوخ یارب ار امش ام :دنیوگ یم هن ؟ام ؟ناخ رد دیایب دنیوگب هک تسا نیا یهلا لثَم امش میهاوخ یم ،میتسه واضیف طئاسو ام و هدیرفآ ار امش ادخ .میهاوخ یم لاعتم یادخ یارب ار امش .تسامش لامک هک ییاجنآ هب میربب ار

،تسا ثیدح نیا رد یفراعم هچ و تسا تیاور هحفص ود ،تسابییجع مه یلیخ .دراد همادا تیاور نیا

تیب لهه سللاجم (ج)

یم رتهب نم زا ار اه نیا بتارم هب امش هلل دمحللا ،هذوب نیا ناشراک مه خیرات لوط رد تیب لهه امش ،مینکب -مالسللا مهیلع - تیب لهه دای و دشاب یسلجم هک تس یا هناهب باب زا هنرگو دیناد ،راکشآ تامارک هچ ؟دنا هدیدیاهزیچ هچ تیب لهه ؟ناخرد زا خیرات لوط رد نایعیش و مدرم دینیبب ناشدوخ یارب هن دندراد ار اهنیا رگا تیب لهه هک میمهفب ار هتکن نیا اُما ؟دندید دیشروخ لثَم ؛ناخرد میربب ار امش میهاوخ یم هک ام ؟ناخرد دیایب ؛هن .ام ؟ناخرد دیایب !مدرم یآ هک تسا یهلا رون لثَم دنوش یم اذل ؛تسا نیمه هب مه تیب لهه لامک

ات الاح مدینش ناشدوخ زا نم -هللا هظفح - دنتسه نف ناگربزب زا هک یودهیم یاقآ یلع دیس اقاآ جاح نیا ،دیراد ناتنهذ رد ار نیا ریطن هیضق ات هه امش زا مادک ره ،میوگ یم امش یارب ار هیضق نیا نم :دندراد ار سللاجم نیا تشپ یباسح توکلم فرط زا ینعی

تیب لهه سللجهم هب ناخاضر تراسج

اه هضور ؛دتفایب رد ءادهشلل دیس هاگتسرد اب دناوت یم شلایخ هب و دیآ یم نوعلم ناخ اضر اه نیا ،دش مامت نید رگید ،دیرادرب ار اهرداچ دینک هاتوک ار اهسابل ،دیرادرب ار اه همامع ،لیطعت ؟دننکب دنتساوخ یم اهراک هچ ؟تسین بیاجع

دیآ یم ناخاضر لثم یسک اه نرق زا دعب تسب بآ هب ار رهطم ربق هک میا هدینش ار لکوتم طقف ،دنک شتمحردخ ،مدینش دوب دزی نیمه رد و دوب شلاسود و دص دودح هک ینزریپ زا نم !درک اهراک هچ در شطسو زا نابایخ هک یا هینیسح نیمه رد ،دندوب هدرک لیطعت ار زیچ همه هک ینامز نآ :تفگ

ناشدوخ مشچ اب اه یدزی ، [2]دوب هتخادنا هینیسح طسو ار نابایخ نیا آدمع ناخاضر و تسا هدش :دنیوگ یم نآلا و دنتفگ یم هاش نادیم نآ هب نامز نآ هک- هینیسح نآ طسو رد اروشاع زور هک دندید هک دیدناوخ یم هک هضور ینعی ؟هچ ینعی نیا ،دنتفر هژر و دندمآ باجح یب یا هنر -تثعب نادیم نیمه هب ،دنور یم هژر و دنیآ یم باجح یب یا هنر اروشاع زور رد دیدناوخ یم هضور هک ییاجنآ یاج !چی ه ؟دش مامت یگداس

بنیز تررضح زاجعا ،هاتوک لملج کی ،تسا هدرک تنامض ار ناشئاقب ادخ ار ءادهشللادیس ،هراچیب **اَنَرَکْذُ وُحْمَتِ الْوِ اَنَیْحَ وُتِیْمُتِ اَلْهَلَلِ اَوْدِیْزَیْ** «دنیوگ یم تسا دیزی تسد تردق م. تسا **یْدَجَلُّ نَا**». یناوت یم هک ینک یم لایخ ینک شومارف ار ام دای یناوت یم ن ادخ هب مسق [3] غورد لهه دنا هتفگ ار اه نیا هک یناسک **«اَدْبَاُ دَرُبْتُ اَلْ نِیْنِیْمُؤْمِلَا بَوْلَقِ یَفَّهَ رَاحِ نِیْسُحِلَا** ،دندوبن

تیب لهه سللجهم هب هقی دص تررضح تیانع

ره ،مدوب هدی ار ناشیا نم هک ،ام ردپ :دندومرف یم اقاآ یلع دیسآ یاقآ هک دوب نیا نم روظنم الاح هدلاو و دش یم رارقرب یا هضور و دندمآ یم یا هدع هتفه ره ،دنتشاد هضور سلجم ناهفصا رد هعمج بش ،دنتشاذگ یم راب هضور لهه یارب یتشوگبآ گید کی رابره ام

مآ ام ردپ شپ اذل ،دوب تخس ادغ ندرک هدامآ و یراد نامهم شیارب و دوب هدمآ الاب ام دلواو نس مک مک ار ناتسلجم نیا ،تسا نکمم رگا ،منک تسرد ادغ هتفه ره مه اوخ هک تسا متخس یم مک اقاآ :تفگ و درک لوبق عیرس مه ام ردپ ،دنورب همه و دوش مامت سلجم برغم ات هک برغم زامن زا لبق دیزادنا یب هک هتفه نیا دشاب :تفگ ،تسا تمحز شیارب مه الاح و هدی شک تمحز اه لاس ،دیوگ یم تسار دید ،دوش یم رارقرب هضور برغم زا لبق ،دعب هب نیا زا هک مینک یم مالعا ناشیا هب دندمآ اهنامهم

جاج :تفگ نامردپ هب ،دنک یم هیرگ و هدش رادیب باوخ زا نامردام میدید دوب هب نشود زور :تفگ یم تخس دیتفگ هک امش ؟دش روطچ :میتفگ ،مزپ یم ار تشوگبآ نم دشاب هعمج بش نامه ،هضور !اقآ ضرور هک میدق ،تسا رارقرب نام روضور سلجم مدید باوخ بشید نیمه نم :دومرف ،دراد تمحز و تسا سید نآ لخد دنتشاذگ یم مه دنق و کچوک سید لخد دنتشاذگ یم ار یکبلعن و ناکتسا دوب ار یاج تساوخ یسک رگا هک نیا یارب یکبلعن لخد دنتشاذگ یم یقشاق مه تاقوا یلیخ ،کچوک مناخ هارمه -اهیلع هللا مالس - هقی دص تررضح و دش مامت سلجم مدید :تفگ ،دناوتب دنک نیری ش ییاهراک دیسیونب ،دندیشک تمحز نم سلجم یارب اه نیا :دندومرف تررضح دندش سلجم دراو یرگید اهراک همه هک نیا لثم مدوب بظاوم مه نم :تفگ یم ،تشون یم ،دوب هارمه هک یمناخ ،دنا هدرک هک ار هک مه یقشاق نآ :دندومرف تررضح ،تشون ار همه :تفگ مناخ ؟یتشون :دندومرف تررضح ،دراد ربخ ار هک ییاهزیچ ؟یهاگتسد هچ !هَب هَب مدید ،مدش رادیب باوخ زا نم ؟یتشون دنراذگ یم یکبلعن یاپ هعمج یاه بش ما هدنز ات نم :تفگ ناشیا ،دنداد هجوت ار شزیر زیر اجنآ ،دیآ یم مه ام نه هب آلصا ،مزپ یم ار تشوگبآ نیا

قوسفلا و رفكلا و مالمسإلا و ناميإلا و ديحوتلا و تيبللا لهأل عبجملل فصو يف ع همالك [1]

هللا بحى ال ع رفعج هل لاقف مكىلاوم و مكىبحم نم لاقف لجرلا نمم هل ع لاقف لجر هيلع لخد لجرلا تكسف تنأ انيبحم يأ نم هل لاق مئ نجللا هل بجوي ىتح هالوتي ال و هالوتي ىتح دبغ يف انوبحأ عقبط تاقبط ثالث ىلع لاقف هللا لوسر نبا اي مكوبحم مك وريدس هل لاقف عقبط و ةينالعلل يف انوبحي مل و رسلا يف انوبحي عقبط و رسلا يف انوبحي مل و ةينالعلل وباتكلا لىوأت اوملعل و تارفلل بذعل نم اوبرش ىلعأل طمنلل مه ةينالعلل و رسلا يف انوبحي نم مهيلإ عرسأ الابلل عاونأ و ةقافلا و رقفلل ىلعأل طمنلل مهف بابسلأل ببس و باطخلل لصف يف نيقرقتم حوبذم و حورجم نيب نمف اونتف و اولزلز و ءارضلا و ءاسأبلل مهتسم ليخلل ضكر مهب و نورطمت مهب و نورصنت مهب و ميذعلل ينغي و ميقسلا هللا يفشي مهب ةيصاق دالب لك انوبحأ لفسأل طمنلل ةينالعلل عقبطلل و ارطخ و اردق هللا دنن نومطعأل ادنع نولقأل مه و نوقزرت ةثلاثلل عقبطلل و انيلعل مهفويس و انعم مهتسنسألل كولملا ةريسب اوراس و ةينالعلل يف رسلا يف انوبحأ اوناك نئل يرمعل و ةينالعلل يف انوبحي مل و رسلا يف انوبحأ طسوأل طمنلل و ملس لهأ مهوحو يف ةينابهرلا رثأ ىرت لىللللاب نومواقلا راهنلاب نومواصلل مهف ةينالعلل نود و رسلا يف انيبحم نإ ع رفعج لاق ةينالعلل و رسلا يف مكىبحم نم انأ لجرلا لاق دايقنا اوفرع مهنا اهلوأ لالخل كملت ع لاق تامالعلل كملت ام و لجرلا لاق اهب نوفرعى تامالعلل ةينالعلل دودح اوملعل مئ هتفص ام و وه امب كلذ دعب ناميإلا و هديحوت ملعل اومكحأ و هتفرعم قح ديحوتلا هذبه ناميإلا فصت كتعتمس ام هللا لوسر نبا اي ريديس لاق هلىوأت و هطورش و هقئاقح و ناميإلا لاق نمب ناميإلا ملعل ىتح وه ام ناميإلا نع لأسى نأ لئاسلل سيل ريديس اي معن لاق ةفصلل مهوتب هللا فرعى هنا معز نم ع قداصلل لاق تلق ام رسفت نأ تيأر نإ هللا لوسر نبا اي ريديس ثدحم مسالا نأل نعطللاب رقأ دق ىنعملل نود مساللاب هللا فرعى هنا معز نم و كرشم وهف بولقلل ال ةفصللاب ىنعملل دبعى هنا معز نم و اكيرش هللا عم لعج دق ىنعملل و مسالا دبعى هنا معز نم و نأل ديحوتلا لطلبأ دق فوصومل و ةفصلل دبعى هنا معز نم و بئاع ىلع لاحأ دق كاردإلاب اوردق ام و ريكبلااب رغص دق ةفصلل ىلإ فوصومل فيضى هنا معز نم و فوصومل ريغ ةفصلل نإ دوجوم جرخملل بلط و نكمم ثحبلا باب ع لاق ديحوتلا لىبس فيكف هل لىق هردق قح هللا دهاشلا نيغ فرعن فيكف و لىق هنيغ لىق بئاعلل ةفص ةفرعم و هتفص لىق دهاشلا نيغ ةفرعم نم كسفن ب كسفن فرعت ال و هب كسفن فرعت و هملعل ملعت و هفرعت ع لاق هتفص لىق اذه و فسوي انأ لاق فسوي تنأل كنإ فسويل اولاق امك هب و هل هيغ ام نأ ملعت و كسفن لوقي هللا ىرت ام أ بولقلل مهوتب مهسفن نأ نم هوتبثأ ال و هريغب هوفرعى مل و هب هوفرعى خأ اقحم هنومست مكسفن نأ لىق نم -امام! اوبصنت نأ مكمل سيل لوقي اهرجش اوتبنت نأ مكمل ناك ام و ةمايقلل موي مهيلإ رظني ال و هللا مهملكي ال ةثالث ع قداصلل لاق مئ مكثدارا و مكسفن نأ يوهب هللا هبصني مل امام! بصن نم ينغى هللا هتبني مل ةرجش تبنت نم ميأل باذع مهل و مهيكزي ال و ءاشي ام قلخي كبر و هللا لاق دق و مالمسإلا يف امهس نيذهل نأ معز نم و هللا هبصن نم دجج وأ (٣٢٩-٣٢٥ ص؛ ص٣٢٩؛ لوقعلل فحت) ةريخلل مهل ناك ام راتخي

دوش ىم هتخاناش تثعب نادىم ناونع اب رتدعب و هاش نادىم ناونع هب قباس نامز رد نادىم نىا [2]
مىناوخ ىم هراب نىا رد دزى همانشناد تىاس رد

و مان دنتسه ق.ه ٩٠ نرق هب طوبرم ود ره هك «دزي ديدج خيرات» و «دزي خيرات» يخيرات ياه باتك رد .دوب هدشن هتخادنا رد زونه اه نامز نأ رد نادىم نىا حرط هك ارج ؛تسا هداين «هاش نادىم» زا يداي .تسا ١١ نرق رخاوا هب طوبرم «يديفم عماج» درب ىم مان نادىم نىا زا هك دزي يخيرات باتك نيلا

نيدللا باهش نب نيذلا ثايغ ديس» راك ار ناكم نىا نارمع نيئتسخن «راشفا جريا داتسا» ىم هراب نىا رد «يرفعج دمحم نب رفعج». دناد ىم هدوب دزي مهن نرق لاجر و نايعا زا هك «ينيسحلل رس رد «هيراقلل دبغ هسردم رد هلمحم» رد «يلعل نيذلا ثايغ ريما» (ش.ه ٨١٣) ق.ه ٨٣٨ لاس رد: دسيون عي نم و عي فر يطاباس و درك انب يا هناخ ناويد و ني مزرير و هچاب و يلعا يا هناخ «نانارماك هچوك»

تيب و خلسم اب حورم يلعاي مامح، هئاخ بنج رد هدرک يراج «تفت بآ» ،طاباس نآ رد .هئاخ رد رب هتخاس يلعاي ضوح مامح نايم رد و هديشارت رمرم گنس ياه ضوح و هدرک ترامعنيتلق ضايح وءاملال"

اه رعش نآ فصو رد «يدزي يلعل نيذلا فرش» و دوب روهشم راپسب رهش رد مامح و هئاخ ناويد نيا تافو (ش.ه. ۸۲۰) ق.ه. 845 رد ريما دوخ و ديسر مامتا هب (ش.ه. ۸۱۸) ق.ه. ۸۴۳ لاس رد مامح .تسا هتفگ تفاي.

ار دزي يگغوراد و ترازو «يوفص بسامهط هاش» (ش.ه. ۹۱۶) ق.ه. ۹۴۴ لاس يلواوح رد ،دعب لاس دص تسرد گرزب رتخد- «مگيب شناخ» دوخ رهاوخ و درپس «يدزي يقاب هللا تمعن نيذلا رون ديس هاش» هب «يلو هللا تمعن هاش» هديدن و مانمه ،«يدزي هللا تمعن هاش» .دروآرد يو دقع هب ار -ليعامسا هاش نيا هب و دوب هدي و هديجنس ار «يدزي هللا تمعن هاش» تيارد و تيفك هك «بسامهط هاش» .دوب دز لصو و بصن نيا هب تسد تشاد يگتسبلد و هقالع مه نادناخ

هلحم نآ نارمع و ينادابآ رد نانچ وا .ديسر «يقاب هللا تمعن هاش» هب هئاخ تلود نآ نياربانب تمعن هلحم» شدوخ مان هب ميسانش يم «هاش نايم هلحم» مان اب هزورما هك يا هلحم هك ديشوك دش هداوخ «يقاب هللا تمعن هلحم» اي «يناخ هللا

نيمز نآ و هئاخ تلود و دزي تموكح ،(ش.ه. ۹۴۳) ق.ه. ۹۷۱ لاس رد «يقاب هللا تمعن هاش» تافو زا سپ .ديسر «يدزي ناريمريم دمحم نيذلا ثايع ريما» شرسپ اهنت هب

هب «ديج هاش نايم» حرط ،ق.ه. ۱۳ نرق لياوا رد ،هيلوا نايم ندش هتخاس زا نرق ود زا شيب زا س دش هتخادنا رد دزي نيناوخ نيئتسخن تسد

- «يقفاب ناخ يقن يلعل يجاح» هك تسا دقتعم «يرفعج عماح» هب دانتسا اب «راشفا جريا داتسا» دزي مكاح (ش.ه. ۱۱۸۳ ات ۱۱۷۸) ق.ه. ۱۲۱۹ ات ۱۲۱۴ لاس زا ردپ زا سپ هك -يقفاب ناخ يقت دمحم رسپ هب لصتم هك نآ تبسانم هب و درك داجيا عيسو يا هيئيسح «يناخ هللا تمعن» هلحم رد دوب .تفاي راهتشا «هاش نايم» هب دوب «بسامهط هاش دجسم»

تمموكح لاس هاجنپ ربارب رد ار «ناخ يقن يلعل» تموكح لاس جنپ دياش هك «يتيآ نيسحلا دب» اما گرزب ناخ راك نايم نيا تخاس راك هدمع تسا دقتعم ،هتسناد يم هاتوك ،ناديم نيا دايژ راك و شرديپ نايم» هك درك انب عيسو يناديم ،«ميدق هاش نايم» لباقم رد «ناخ يقت دمحم» ديوگ يم و هدوب داد شرئتسگ ار نايم نيياپ تمسق «ناخ يقن يلعل» شدشرا دنزرف ،وا زا دعب و تفرگ مان «هاش

۱۵۰ دودح ات نامز نآ زا .دشاب رسپ ناخ تسد هب و مايي نيمه رد دايژ لامتحا هب مه هيكت تخاس نامز و گرزب «هاش نايم» ،اه يشك نابايخ زا لبق ات و «يولهپ هلسلس» طساوا ات ينعي ،دعب لاس نيا .تفر نايم زا «ميدق هاش نايم» راثآ و مان نامز نيا يطيلو دندنام هوکش نامه هب شا هيكت .تسا هوکش نارود نيمه هب طوبرم زين باي ون سئع

،اروشاع زور و بش هك دوب نيا دزي تيالو مسرر" :دسيون يم شتارطاخ رد «يوضر باون دمحم ازريم و «قامچريم نايم» هب ندمآ يارب زا درك يم توعد ار تموكح و «هموكحلا راد» هب تفر يم هتسد يم اه نآ هب تموكح ار رصقم ات ود يكي هك نيسوبحمطسوت و لخن نتشادرب و «هاش نايم» .ديشخب

عونمم ار يارادرب لخن تموكح هك (ش.ه. ۱۳۱۲ تشهبيدرا ۱۵) ق.ه. ۱۳۵۲ مرحم ياروشاع رهظ ناتساد يو رس رب لقن و بالگ مدرم ،هار رد هداش هئاور مه «املعل هتسد» :دنك يم تياور نينچ ار هدوب هدرک «هاش نايم» هئاور ،هدرك شدرك لخن رود و هداش «قامچريم نايم» دراو ؛دندرک يم راثن تاجتسد يوئس رود هعقد هس و دندرک دنلب ار لخن هعقد ود دزي يلاها «هاش نايم» هب دورو ضحم هب و دندش

ني ياپ دندم آ و هداوخ ي لصفم هضور كي ره ،هتفر لخن يالاب ني طعاو دعب و دندي نادرك ناديم طسو تخيرن يسك غامد زا نوخ يلاغت هلل دمحلا و دندش دوخ لزنم هناور و

فرط راهچ زا ار ناديم نيا: دندك يم فصو نينچ شباتك رد ار ناديم نآ ليامش مه «تراشب نيسح» طسو .دوب ابيز يراك يشاك ياراد و هقبط راهچ ياه هفص ،نآ يبرغ ههبح .دوب هدرک هطاحا يياه هفص يم (/kʰ.lak/) «كلک» ار نآ هك دوب رتم كي يبيرقق عافترا هب عالضالا ريثك يوكس كي ناديم يناوخ هيزعت نآ فارطا و دندرك يم نشور ناوارف شتآ و مزيه نآ يور اروشاع ياه بش ايوك .دنتفگ حيرض دامن ناوونع هب هداثفا روجهم ناديم هشوگ رد مه زونه هك ار گررب لقن انمض .دنا هدرک يم .دندي ناخرچ يم ناديم رد و هتشارب -ع- «نيسح ماما ترضح»

تشه كي ناديم طسو رد: دسيون يم «قامچ ريم» ناديم كلک هرابرد دوخ تارطاخ رد «نشلگ لالج» دنتفگ يم «كلک» نآ هب اه يديزي و دندوب هتخاس رتم 1.5 رطق و رتم 2 يدينلب هب ابيرقت يعلض نر زا اه يديزي ،مرحم عورش و اروشاع لوا زا .دنتفگ يم «كلک» مه ار نآ ؛دوب «هاش ناديم» رد مه يكي هك .دوش هدروارب ناشتجاج هك دندرك يم رذن و دندومن يم نشور عمش كلک نيا رود ناوج و ريپ و درم و

دنج هچخي رات ضوع رد ،دوب زيمآ راخثفا و ابيز ،جوات زاغآ زا ناديم نيا هلاس دص دنچ هچخي رات هچ ره و اضف كي اهنت «هاش ناديم» .تسا رواآ تلذ و شارخلد راي سب هيكت و ناديم نيا يشاپورف هلاس هددومحم داتسا» .دش ناريو هك دوب ريذبان ديذجت و يلما ياهامرس هكلب ،دوبن يلومعم يانب ينج هلمج زا ارود نيا نيبارزاب هتسار و «قامچ ريم ناديم» و «هاش ناديم» هعومجم ،«يلسوت نيا هب اي هداثفا دوبان يراك مئادن اب هنافساتم هك دنداي يم ناريو رد يرهش ياه اضف هعومجم نيترت .دش عورش اه يشك نابايخ و هتي نردم زاغآ اب هك ينايا .دنا هداثفا زور

" .تسناد رهش تهاب و لكش رييغت لماع نيترت مهم ناوت يم ار اه نابايخ ثادحا و لي بموتا دورو" لاس هداود" .دش عورش «يولهپ نابايخ» ثادحا اب و ش.ه ۱۳۱۰ لاس رد دزي رهش رد اه يشك نابايخ نابايخ» ش.ه ۱۳۲۲ لاس رد و دروخ نيمز هب دزي نابايخ نيمود گنلك ،دزي نابايخ نيلاوا داجيا زاسپ .دش ثادحا «هاش ناديم» و «قامچ ريم هعومجم» نيبتفاي رييغت «مايق» مان هب اه دعب هك «هاش تفاقش ار نآ و دروخ ناديم هندب هب هك دوب يكمحم هبرض نيلاوا نيا

بيريخت هب رجنم هك دوب ناديم هب يياهن هبرض مكح رد ش.ه ۱۳۴۱ لاس رد «دابآ ريم نابايخ» ثادحا" ،«خرسلگ ديس نابايخ» و «اضر هاش نابايخ» ثادحا اب ش.ه ۱۳۵۲ و ش.ه ۱۳۴۸ ياه لاس رد .دش هيكت هصرع يراگزور هك شزرااب يناديم زا بيترت نيدب و دش ليمكت هكلف هب ناديم ليلاقت دنور (دزي همانشناد) .دنامن يقاب يزيچ ،هشوگ دنچ زج ،دوب يعامتجا تارهات

بيريخت زا لبق نارادازع روضح و ناديم نيا زا يبان ياه سكه اجنيا رد نينچمه و تياس نيا رد .تسا دوجوم يناخاضر

الاب بلطم ربهوالع

اب هطبار رد ،دزي هقطنم -انسيا راگنربخ اب وگو ت فگ رد يديزي رگشهوژپ «ترسم نيسح» نامز رد ۱۳۱۰ لاس رد نابايخ نيا :درک راهطا ،دزي نابايخ نيلاوا ناوونع هب ماما نابايخ هچخي رات .دش داجيا عماج دجسم تعاس ات يتشهپ ديهش يلعف ناديم زا هاشاضر

:درک ناي ،ينونك تشعب ناديم هب نآ ليدبت و يسابع هاش يخيرات هينيسح بيريخت دروم رد يو لاس رد و بيريخت تشعب هينيسح مطعا شخب ،ينونك مايق نابايخ داجيا اب نامزمه ۱۳۱۰ لاس رد هاش هينيسح زا يرگيد شخب و اههيك ،رفعج هداز ماما راولب داجيا تهج مود يولهپ روتسد هب ۱۳۵۰ (انسيا تياس) تفر نيب زا لماك روط هب يسابع

سئب -كـمحل الـ تزح ال و كـدلج الـ تيـرف امـف انـملاط نم انـل مقتنا و انـقحب ذـخ مهـللـا [3]
وحمـت ال هـللـا و فـلـكـتمـلـا هـيـلـع و يـكـتـشـمـلـا هـلـلـا يـلـيـف دـيـبـعـلـل مـالـطـب كـبـر ام و الـدب نـيـمـلـاـطـلـل
انـيـلـع نـسـحـي و ةـداهـشـلـاب انـخـآل و ةـداعـسـلـاب انـلـوأل مـتـخ يـذـلـا هـلـلـا دـمـحـلـا و انـيـحـو تـيـمـت ال و انـركـذ
(١٠٢ ص ؛ نازحأل ريـثـم) دـيـزـي لـاقـف دودو مـيـحـر هـنـا ةـفـالـخـلـا

وحمـت ال هـللـا و فـلـكـدهـج بـصـان و كـيـعـس عـسا و كـدـيـك دـكـف لـوعـمـلـا هـيـلـع و يـكـتـشـمـلـا هـلـلـا يـلـيـف
و دـدـع الـا كـمـايـأ و دـنـف الـا كـيـأـر لـه و اهـراع كـنـع ضـحـرت ال و انـدمـأ كـردت ال و انـيـحـو تـيـمـت ال و انـركـذ
فـوهـللـا) -نـيـمـلـاـطـلـل فـلـكـمـحـلـا فـنـيـمـلـاـطـلـل يـلـع هـلـلـا ةـنـعـل الـا يـدانـمـلـا يـدانـي مـوي دـب الـا كـعـمـج
(١٨٦ ص ؛ صـنـلـا ؛ يـرهـف هـمـجـرت / فـوفـطـلـا يـلـتـق يـلـع

،انـدمـأ كـردت ال و ،انـيـحـو تـيـمـت ال و ،انـركـذ وحمـت ال هـللـا و فـلـكـدهـج بـصـان و ،كـيـعـس عـسا و ،كـدـيـك دـكـف
الـا :دانـمـلـا يـدانـي مـوي و ؟دـب الـا كـعـمـج و ،دـدـع الـا كـمـايـأ و ،دـنـف الـا كـيـأـر لـه و ،اهـراع كـنـع ضـحـرت ال و
2ج ؛ (مـالـسـلـا هـيـلـع نـيـسـحـلـا لـتـقـم) سـلـاـجـمـلـا ةـنـيـز و سـلـاـجـمـلـا ةـيـلـسـت) .نـيـمـلـاـطـلـل يـلـع هـلـلـا ةـنـعـل
(٣٩٠ ص ؛

وحمـت ال هـللـا و فـلـكـدهـج بـصـان و كـيـعـس عـسا و كـدـيـك دـكـف لـوعـمـلـا هـيـلـع و يـكـتـشـمـلـا هـلـلـا يـلـيـف
و دـدـع الـا كـمـايـأ و دـنـف الـا كـيـأـر لـه و اهـراع كـنـع ضـحـرت ال و انـدمـأ كـردت ال و انـيـحـو تـيـمـت ال و انـركـذ
(١٣٥ ص ؛ 45ج ؛ (تـوريـب - ط) راوـنـأل راـحـب) نـيـمـلـاـطـلـل يـلـع هـلـلـا ةـنـعـل الـا -دانـمـلـا دانـي مـوي دـب الـا كـعـمـج